

Forskning i psykiatrien

*En kortlægning af forskningsindsatsen
inden for det psykiatriske område*

*Jakob Hansen
Jens Albæk*

April 2006

DSI Institut for Sundhedsvæsen

DSI Institut for Sundhedsvæsen

DSI Institut for Sundhedsvæsen er en selvejende institution oprettet i 1975 af staten, Amtsrådsforeningen i Danmark og Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune.

Instituttets formål er at tilvejebringe et forbedret grundlag for løsningen af de opgaver, der påhviler de planlæggende og styrende myndigheder inden for sundhedsvæsenet.

Copyright © DSI Institut for Sundhedsvæsen 2006

Uddrag, herunder figurer, tabeller og citater er tilladt mod tydelig kildeangivelse. Skrifter der omtaler, anmelder, citerer eller henviser til nærværende publikation bedes tilsendt:

DSI Institut for Sundhedsvæsen

Postboks 2595
Dampfærgevej 27-29
2100 København Ø
Telefon 35 29 84 00
Telefax 35 29 84 99

Hjemmeside: www.dsi.dk
E-mail: dsi@dsi.dk

ISBN 87-7488-429-8 (Elektronisk version)

Forord

Kortlægningen, som er afrapporteret her, er gennemført af DSI Institut for Sundhedsvæsen.

Planlægningen, gennemførelsen og beskrivelsen er foretaget af cand.scient.pol. Jakob Hansen, som har fungeret som projektleder, og cand.techn.soc. Jens Albæk.

Stud.scient.soc. Marete Asmussen og stud.polit. Peter H. Jørgensen har fungeret som forskningsassistenter på projektet.

*Jes Søgaard
Direktør
DSI Institut for Sundhedsvæsen*

Indholdsfortegnelse

Forord.....	3
1. Baggrund	7
1.1 Metode	7
2. Kortlægningens resultater.....	9
2.1 Afsluttede og uafsluttede projekter samt publicering	9
2.2 Omfang og lokalisering af forskningen	10
2.2.1 Fordeling på regioner.....	10
2.3 Klassificering af forskningen.....	11
2.4 Sygdomsgrupper og forskningstyper	14
2.5 Børne- og ungdomspsykiatri.....	15
2.6 Finansiering af projekterne	15
2.7 Godkendelser af forskningsprojekterne	16
Bilag 1	19

Appendices

- Appendix A: Metode og printet version af det elektroniske registreringskema
- Appendix B: Komplet liste over de registrerede forskningsprojekter
- Appendix C: Liste over ikke-registrerede projekter, som er indrapporteret efter registreringens deadline
- Appendix D: Fortegnelse over parter, der er registreret som deltagende parter i forskningsprojekterne

1. Baggrund

DSI Institut for Sundhedsvæsen (DSI) har på foranledning af Amtsrådsforeningens udvalg vedrørende forskning i psykiatrien gennemført en kvantitativ kortlægning af omfanget og karakteren af den forskning, der gennemføres inden for og om psykiatrien i Danmark.

Afgrænsning af kortlægningens omfang med hensyn til, hvad der kan inkluderes i betegnelsen 'forskning i psykiatrien', er foretaget i samarbejde med udvalget.

Registreringen er foretaget i efteråret 2005.

1.1 Metode

Kortlægningen er gennemført ved anvendelse af et elektronisk registreringsskema, der blev udfyldt online via Internettet af de ansvarlige for hvert forskningsprojekt eller dennes stedfortræder.

Metoden er nærmere beskrevet i Appendix A.

Identifikation af de psykiatriske forskere og forskningsmiljøer er foregået via amtslige kontaktpersoner udpeget af Amtsrådsforeningen, der også i mange tilfælde har medvirket ved kommunikationen med forskerne. De kommunikationsmæssige begrænsninger, der opstod på grund af indskydelsen af dette 'tredje led', er forsøgt overvundet ved at give de projektansvarlige m.fl. mulighed for at kontakte DSI direkte. Der har endvidere været anvendt flere rykkeprocedurer.

Selv om det med den anvendte procedure med lokale kontaktpersoner var hensigten at opnå fuld dækning af forskningsmiljøerne, er dette ikke lykkedes 100 %. En række forskningsprojekter, der ikke blev registreret inden den fastsatte deadline, er derfor medtaget i Appendix C.

2. Kortlægningens resultater

Der blev registreret 325 projekter inden for den fastsatte deadline. Hertil kommer et mindre antal projekter, som af forskellige årsager ikke blev registreret inden for tidsrammen.

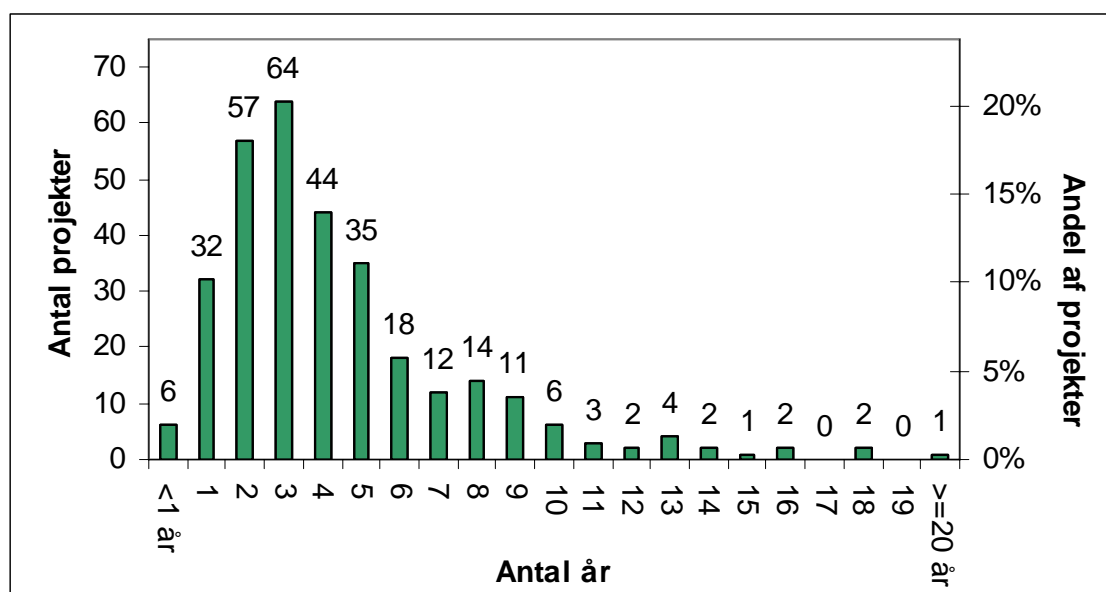
Her gennemgås hovedresultaterne fra kortlægningen.

2.1 Afsluttede og uafsluttede projekter samt publicering

Kortlægningen resulterede i en registrering af relativt få afsluttede projekter set i forhold til antallet af igangværende projekter. Resultatet tyder på, at der i forskningsmiljøerne og blandt de forskningsansvarlige har været størst opmærksomhed på at gennemføre en registrering af igangværende projekter.

- ◆ Hver 8. af projekterne var afsluttet ved registreringen, mens resten var igangværende (henholdsvis 40 afsluttede projekter og 276 igangværende projekter). Varigheden af forskningsprojekterne er angivet i figur 1.
- ◆ Angivelserne af henholdsvis start- og sluttidspunktet for 316 af de registrerede projekter viser, at de fleste igangværende projekter afsluttes inden for de nærmeste 3-4 år.
- ◆ Af de 230 projekter, hvor der er angivet et start- og sluttidspunkt, afsluttes 85 i 2006, 60 i 2007 og 49 i 2008. Denne 'udfasning' af forskningsaktiviteten over de nærmeste 3 år svarer bl.a. til perioden for gennemførelsen af ph.d.-forløb. Det samme mønster kan ses ved, at de fleste projekter har en samlet varighed på 1-5 år.

Figur 1. Længden på forskningsprojekterne målt i år (N = 316)

Publicering:

- ◆ Der er publiceret artikler fra ca. 2/3 af de afsluttede projekter og fra ca. 1/3 af de uafsluttede.
- ◆ Dette svarer til, at i alt 109 projekter har publiceret på registreringstidspunktet.

I undersøgelsen blev det pointeret, at kun publikationer, som enten var peer-reviewede artikler eller godkendte afhandlinger, kunne medtages. For 193 af de 276 igangværende forskningsprojekter fremgik det af registreringen, at der ikke var foretaget publicering. Det vides ikke, i hvilket omfang der planlægges at foretage publikation i form af peer-reviewed artikel, ph.d.-afhandling eller anden publicering på tilsvarende niveau fra disse projekter.

2.2 Omfang og lokalisering af forskningen

- ◆ Der er en koncentration af projekter omkring de amter med universiteter, som huser lægeuddannelserne. Det gælder både, når der opgøres efter, hvor den forskningsansvarlige er ansat, og når der opgøres efter, hvilke amter der er repræsenteret gennem deltagelse i projekterne. Men også andre amter markerer sig¹.
- ◆ Mange af projekterne har deltagelse af andre parter end danske psykiatriske hospitalsafdelinger. Herunder har ca. hvert 7. projekt deltagelse af ikke-medicinske universitetsafdelinger, ca. hvert 10. projekt har deltagelse af en medicinsk sygehusafdeling, mens lidt mere end hvert 15. projekt har deltagelse af en udenlandsk partner.
- ◆ Der er tendens til, at projekterne overvejende har deltagelse fra ét eller få amter, idet 2/3 af projekterne kun har deltagelse fra ét amt, mens 1/5 har deltagelse fra 2 amter.

2.2.1 Fordeling på regioner

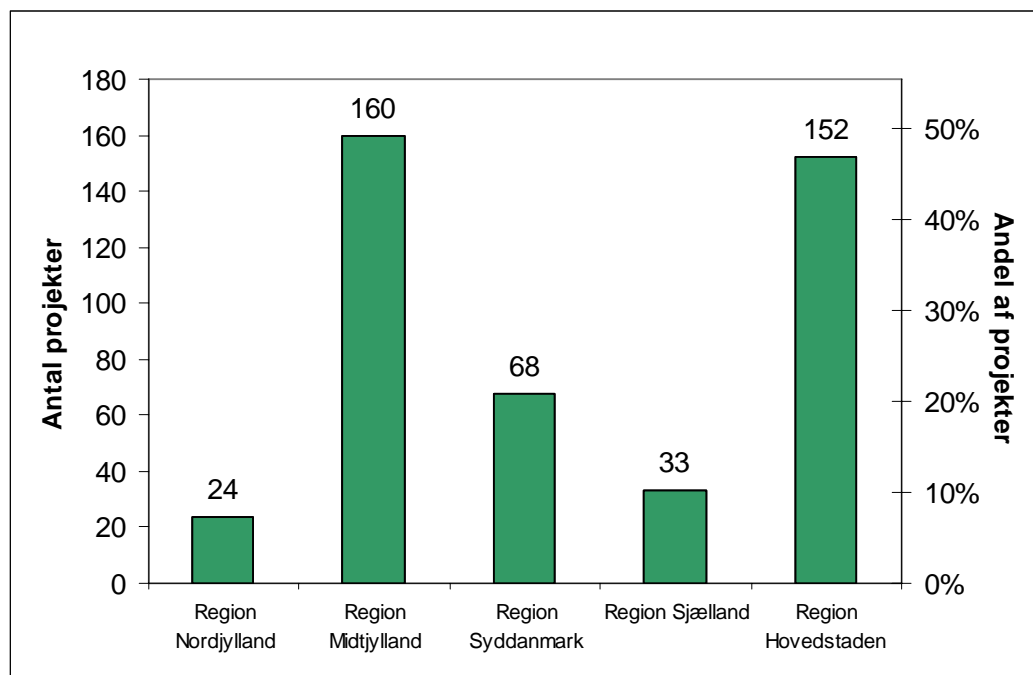
Fordeles de registrerede projekter ud fra de kommende regioner, så viser det sig, at Region Midtjylland og Region Hovedstaden er dominerende i psykiatriforskningen². Som det fremgår af figur 2, er disse kommende regioner hver repræsenteret i op mod halvdelen af forskningsprojekterne. Bemærk, at da flere regioner kan indgå i samme projekt, summerer procentangivelserne mere end 100.

---

¹ Der er en bias i denne opgørelse, som skyldes, at de forskningsansvarlige ofte har tilknytning til universiteter og universitetsafdelinger, selv om projekter rent faktisk kan være både initieret, finansieret og udført andetsteds. I opgørelsen af, hvilke amter der er repræsenteret i et forskningsprojekt, reduceres denne bias naturligt, selv om man kan forestille sig, at et amt i nogle tilfælde udelukkende er repræsenteret ved den forskningsansvarlige.

² I denne figur er der fokuseret på amternes deltagelse, som videre er fordelt på kommende regioner. I opgørelsen kan problemet med den forskningsansvarliges ikke-lokale tilknytning således delvis tilsidesættes.

Figur 2. Antal projekter, som de kommende regioner er repræsenteret i, samt andel af samlet antal projekter (N = 325).

Men selv om flere regioner kan indgå i samme projekt, er der en overvejende tendens til, at kun én eller i mindre omfang to regioner er repræsenteret i projekterne. I ca. 3/4 af projekterne er kun én region repræsenteret, mens to regioner er repræsenteret i ca. hvert 7. projekt. I de resterende ca. 1/10 af projekterne er 3 eller flere regioner repræsenteret.

2.3 Klassificering af forskningen

Forskningen er blevet klassificeret i to lag bestående af henholdsvis 'overordnede' og 'operationelle' kategorier. I begge klassificeringer har projekterne kunnet registreres med indhold af flere forskningstyper.

I det overordnede lag blev projekterne inddelt efter indhold af epidemiologisk, interventions- og sundhedstjenesteforskning³.

- ◆ Interventionsforskning forekommer mest hyppigt, idet over halvdelen af projekterne er registreret med et indhold af denne forskningstype.
- ◆ Dette er fulgt af epidemiologisk forskning, som optræder i ca. 4 ud af 10 projekter.

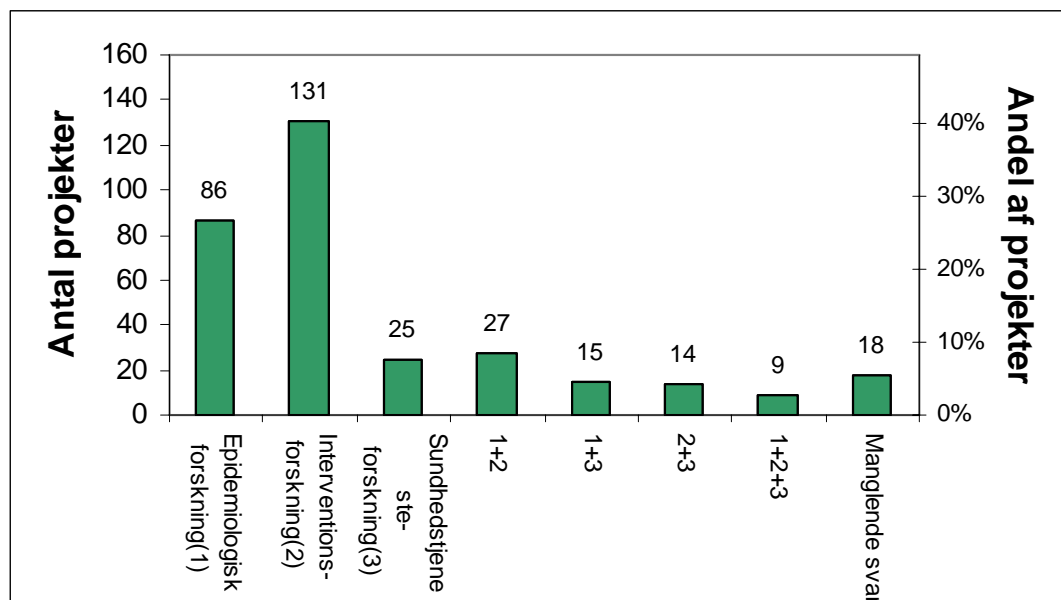
³ Disse tre kategorier blev defineret som følger:

- Epidemiologisk forskning: Forskning der retter sig mod risikofaktorer og prognostiske faktorer af betydning for sygdom.
- Interventionsforskning: Forskning i behandlingsmetoder i bred forstand, eksempelvis medikamentel, diæt mm.
- Sundhedstjenesteforskning: Forskning der fokuserer på befolkningens behov for og brug af sundhedsydelser. Denne klassifikation og definition er inspireret af et oplæg, som er udarbejdet af en arbejdsgruppe under Institut for Regional Sundhedsforskning/Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum i forbindelse med afholdelsen af en temadag om forskning i psykiatri 23. september 2004.

- ◆ Sundhedstjenesteforskning optræder kun i ca. 1/5 af projekterne.⁴
- ◆ Flertallet af projekterne indeholder kun én forskningstype, idet der kun er registreret én forskningskategori for 3/4 af projekterne.

Forekomsten af forskningstyper i projekterne fremgår af figur 3.

Figur 3. Forekomst af overordnede forskningstyper i projekterne (N = 325)

I samarbejde med udvalget og i forbindelse med den pilottest af registreringskemaet, som blev foretaget, udvikledes et sæt af 'operationelle' kategorier til at beskrive den *type* forskning, der karakteriserer et projekt. De valgte kategorier er *biologisk forskning, klinisk forskning, socialpsykiatrisk forskning, psykoterapeutisk forskning, registerforskning* og *psykometrisk forskning*⁵.

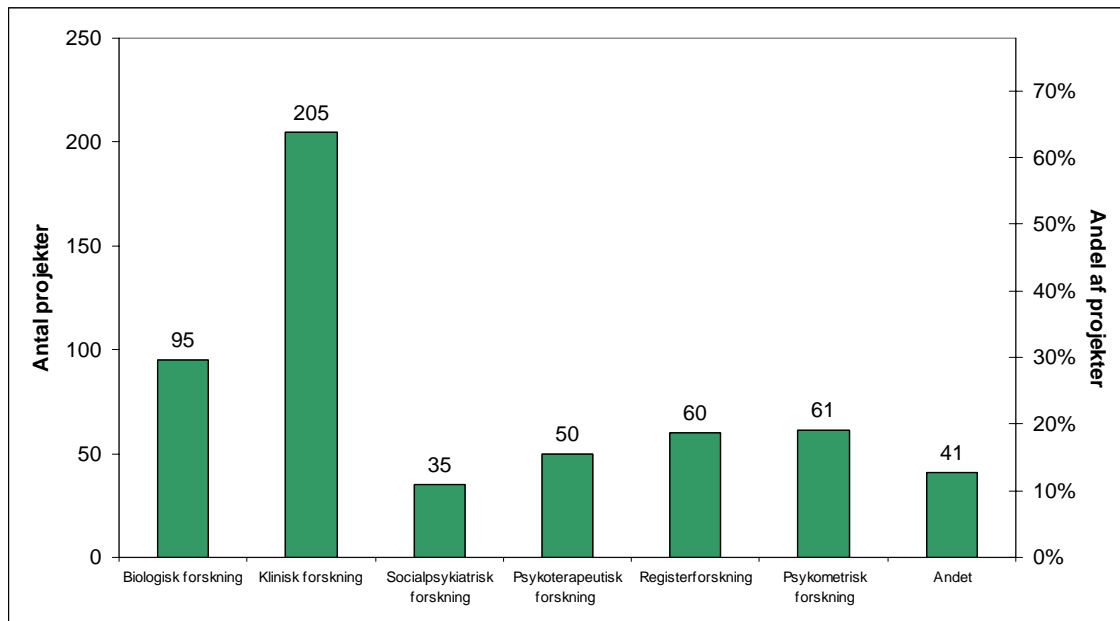
⁴ Da kategorierne ikke er gensidigt udelukkende, skal man være opmærksom på, at det samme projekt godt kan være repræsenteret i flere af kategorierne. Derfor giver de andele, som her angives, også mere end 100 %, når de lægges sammen.

⁵ De er defineret som følger:

- Biologisk forskning er primært grundforskning der sigter på at afklare biokemiske, fysiologiske og andre abnorme forhold ved hjernens funktion ved psykiske lidelser samt virkningsmekanismer af psykofarmaka og andre biologiske behandlingsprincipper.
  - Klinisk forskning er forsøg med patienter. Før forskningsresultater kan omsættes til ny og bedre diagnostik eller nye metoder til behandling og forebyggelse skal de afprøves på patienter.
  - Socialpsykiatrisk forskning omfatter effekten af psykosociale interventioner og sociale konsekvenser af psykisk sygdom.
  - Psykoterapeutisk forskning omhandler effekt og virkningsforhold ved psykoterapier, de specifikke ændringer af psykologiske processer under psykoterapi samt forholdet mellem patient og behandler.
  - Registerforskning er forskning baseret på den omfattende og systematiske registrering vi har i Danmark af dødelighed, sygehusindlæggelser og specifikke sygdomme m.m.
  - Psykometrisk forskning omfatter forskning ved brug af skalaer i psykiatrien.
- Disse definitioner er udarbejdet af udvalgsformand, lægelig direktør på Sct. Hans Hospital Søren Bredkjær.

Fordelingen af projekter på operationelle forskningstyper ses af figur 4.

Figur 4. Projekter fordelt på de operationelle forskningskategorier (N = 321)

- ◆ I den 'operationelle' kategorisering er klinisk forskning helt dominerende som forskningstype, da ca. 2/3 af projekterne omhandler dette, mens lidt under 1/3 af projekterne indeholder biologisk forskning.
- ◆ Det kan antages, at kategorien 'biologisk forskning' omfatter samtlige projekter, der har elementer af biologisk grundforskning, mens projekter karakteriseret som 'klinisk forskning' kan formodes både at indeholde elementer af biologisk, psykoterapeutisk og socialpsykiatrisk forskning. Det fremgår således af opgørelsen, at 64 projekter er afkrydset som såvel indeholdende biologisk som klinisk forskning. De 64 projekter svarer dels til ca. 2/3 af det samlede antal projekter, der er registreret med indhold af biologisk forskning, dels til under 1/3 af det samlede antal projekter, der er registreret med indhold af klinisk forskning. Gruppen af projekter registreret under 'biologisk forskning' er således overvejende kombineret med projekttypen 'klinisk forskning'.

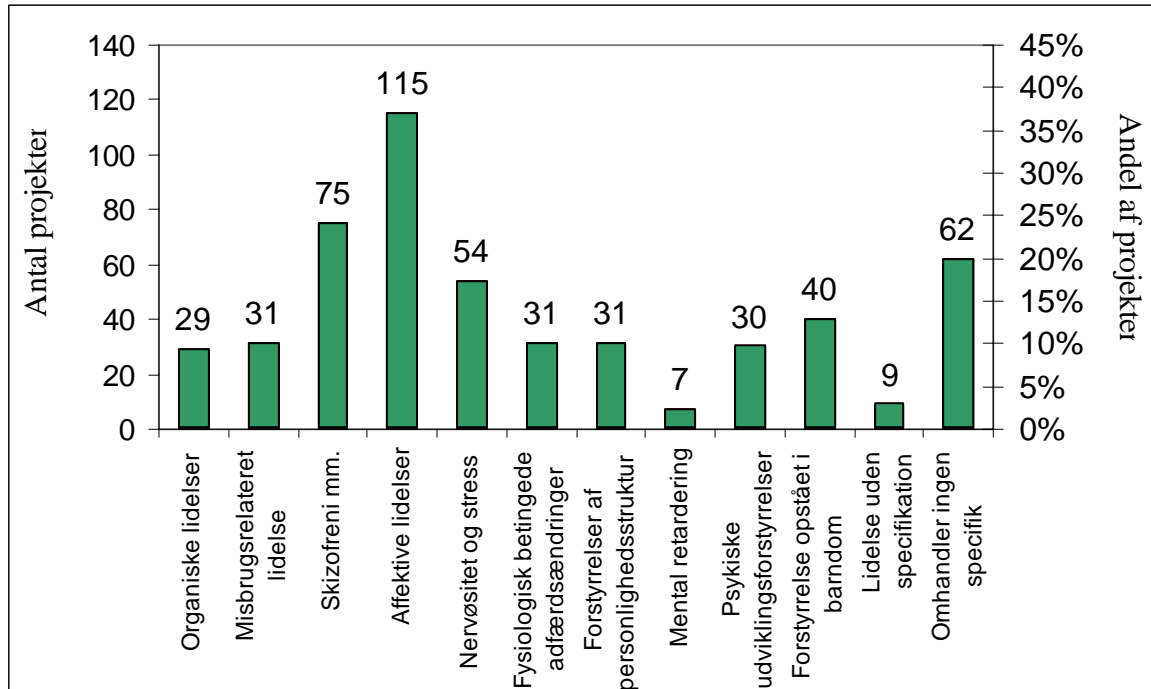
Det fremgår videre af opgørelsen af de operationelle kategorier, at:

- ◆ Psykometrisk forskning og registerforskning er hver angivet for ca. 1/5 af projekterne.
- ◆ De øvrige kategorier er repræsenteret i ca. 1/7 af projekterne eller mindre.
- ◆ I den operationelle kategorisering er det under halvdelen af projekterne, der kun er angivet med én forskningskategori, og tilsvarende lidt under halvdelen der er angivet med indhold fra to kategorier. I ca. 1/10 af tilfældene er angivet 3 eller flere kategorier.

2.4 Sygdomsgrupper og forskningstyper

Forskningsprojekterne er opgjort på, hvilke sygdomsgrupper de omfatter⁶.

Figur 5. Projekter fordelt på hvilke sygdomsgrupper der indgår i projektet (N = 312)

- ◆ Affektive lidelser er dominerende blandt sygdomsgrupperne, da lidelsen indgår i næsten halvdelen af de sygdomsrelaterede projekter, mens:
- ◆ Skizofreni indgår i lidt under 1/3 af disse projekter.
- ◆ Fysiologisk betingede adfærdsændringer indgår i ca. 1/5 af projekterne.
- ◆ De øvrige sygdomsgrupper indgår i ca. 1/6 af projekterne eller færre.

Med hensyn til forskningens relation til bestemte sygdomsgrupper⁷ viser opgørelsen, at:

- ◆ Ca. 4/5 af projekterne er registreret som relateret til bestemte sygdomsgrupper.
- ◆ Heraf er ca. 2/3 relateret til kun én sygdomsgruppe.
- ◆ Hvert 6. sygdomsrelateret projekt omhandler 2 sygdomsgrupper.
- ◆ Ca. hvert 5. projekt omhandler 3 eller flere sygdomsgrupper.
- ◆ Somatiske sygdomme indgår i mindre end 1/7 af projekterne.

⁶ En nærmere redegørelse for indholdet af de anvendte sygdomskategorier fremgår af bilag 1.

⁷ Betegnelser for psykiske sygdomme/lidelser anvendt i denne rapport: 'Organiske lidelser', 'Misbrugsrelaterede lidelser', 'Skizofreni mm.', 'Affektive lidelser', 'Nervøsitet og stress', 'Fysiologisk betingede adfærdsændringer', 'Forstyrrelser af personlighedsstruktur', 'Mental retardering', 'Psyriske udviklingsforstyrrelser', 'Forstyrrelse opstået i barndom' samt 'Lidelse uden specifikation'.

2.5 Børne- og ungdomspsykiatri

En gennemgang af de enkelte forskningsprojekter har vist, at:

- ◆ Lidt under hvert 5. forskningsprojekt befinder sig inden for det børne- og ungdomspsykiatriske område.

Ses der videre på den regionale fordeling af disse projekter, viser det sig, at:

- ◆ Den kommende Region Midtjylland er involveret i næsten 2/3 af projekterne inden for det børne- og ungdomspsykiatriske område, mens:
- ◆ Region Syddanmark og Region Hovedstaden deltager i hver ca. 1/3 af projekterne.
- ◆ Regionerne Nordjylland og Sjælland er hver involveret i omkring ét ud af 20 projekter inden for dette område.

2.6 Finansiering af projekterne

Finansieringen af projekterne er kun angivet for ca. 3/4 af de registrerede projekter⁸. Denne besvarelsesprocent er kun opnået via gennemførelse af en særskilt rykkerrunde vedrørende dette emne blandt de personer, der har stået som udfylder af survey-skemaet. Det skønnes, at spørgsmålet har været vanskeligt at besvare, da det fx kan være vanskeligt at værdisætte den interne finansiering på forskningsinstitutioner og kliniske afdelinger, og da en ekstern finansiering af et klinisk projekt evt. kan være afhængig af antallet af deltagende patienter.

Fordelingen af finansieringen på amter viser samme mønster som fordelingen af projekter (jf. afsnit om omfang og lokalisering af forskningen), idet:

- ◆ De amter, der har universiteter, som huser lægeuddannelserne, tegner sig for den største andel af den opnåede finansiering.
- ◆ Fordelingen af finansieringen på forskningstyper og sygdomsgrupper i store træk også viser samme tendenser som fordelingen af projekter.

---

⁸ Den faktiske størrelse af den samlede finansiering er vanskelig at fastslå, da de beløb, der er opgivet i registreringen, må skønnes kun at være delvist dækkende for fx den del af finansieringen, som dækkes af de medvirkende institutioner selv, ligesom en del forskning fx ydes tilskud pr. deltagende patient og ikke som et fast beløb. Ses der imidlertid på årene 2005 og 2006, er det angivet i registreringen, at det samlede forskningsbeløb i 2005 er 83 mio. kr. og 78 mio. kr. i 2006. Disse beløb er fremkommet gennem en fordeling af angivne forskningsmidler på de år, som de enkelte forskningsprojekter løber over.

Fordeles finansieringen i årene 2005 og 2006 på de kommende regioner ud fra, om pågældende region er involveret som part i projekterne, viser det sig, at⁹:

- ◆ Region Hovedstaden råder over op mod halvdelen af den samlede finansiering.
- ◆ Region Midtjylland råder over lidt over 1/4 af den samlede finansiering.
- ◆ Region Syddanmark råder over ca. 1/7 af den samlede finansiering.
- ◆ De øvrige regioner – Nordjylland og Sjælland – råder hver over henholdsvis mindre end 1/30 og ca. 1/20 af den samlede oplyste finansiering.

Ses der på fordelingen på forskellige kilder af den samlede angivne finansiering af alle de registrerede forskningsprojekter, viser det sig, at:

- ◆ Den eksterne finansiering udgør mere end 2/3 af den samlede angivne finansiering.
  - ◆ Deles den eksterne finansiering yderligere op, udgør bidrag fra offentlige fonde ca. 2/3 af denne.
- ◆ Bidrag fra private firmaer kun udgør ca. 1/10 af den samlede angivne eksterne finansiering.

2.7 Godkendelser af forskningsprojekterne

Der er foretaget en registrering af projekternes opnåelse af flere typer af godkendelser: protokolgodkendelse, Datatilsynets godkendelse, Videnskabsetisk Komité's godkendelse, Lægemiddelstyrelsens godkendelse og øvrige godkendelser.

Det er angivet, at:

- ◆ Der er opnået én eller flere former for formel godkendelse i mere end 6 ud af 7 projekter.
- ◆ Ses der særskilt på de projekter, der har opnået godkendelse, har de fleste – mellem 2/3 og 3/4 – mere end én godkendelse.

---

⁹ Det kunne formodes, at fordelingen af finansiering på regioner er underlagt en bias gennem de manglende oplysninger om finansiering for 1/4 af de registrerede projekter og for de for sent indberettede projekter. En analyse af disse to grupper af projekter viser dog, at:

- De i alt 78 projekter, der er indberettet uden oplysning om finansiering, har deltagelse af regionerne som følger: Region Hovedstaden er part i 37 projekter, Region Sjælland i 3 projekter, Region Syddanmark i 13 projekter, Region Midtjylland i 38 projekter og Region Nordjylland i 3 projekter.
  - De for sent indberettede projekter fordeler sig således ud fra den forskningsansvarliges tilhørsforhold: Region Hovedstaden: 20 projekter; Region Syddanmark: 1 projekt; Region Midtjylland 17 projekter.
- Disse oplysninger indikerer således ikke, at den faktiske fordeling på regioner af finansieringen af forskning i psykiatrien afviger væsentligt fra det, der er angivet i teksten ovenfor for årene 2005 og 2006.

- ◆ Blandt projekterne, der har opnået én eller flere godkendelser, er der:
  - ◆ Hyppigst opnået godkendelse fra Datatilsynet – det gælder knap 2/3 af projekterne.
  - ◆ Godt og vel halvdelen af projekterne har fået godkendelse af Videnskabsetisk Komité.
  - ◆ Halvdelen af projekterne har opnået protokolgodkendelse.
  - ◆ Godkendelse fra Lægemiddelstyrelsen er kun opnået for mindre end hvert 10. projekt.

Bilag 1

Liste over sygdomsbetegnelser som benyttes i rapporten

ICD10-nummer	ICD10-betegnelser	Betegnelser anvendt i denne rapport	Eksempler på sygdomme omfattet af sygdomsgruppen
DF00-DF09	Organiske (inkl. symptomatiske) psykiatriske lidelser	Organiske lidelser	Alzheimers sygdom (demens)
DF10-DF19	Psykiiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser forårsaget af psykoaktive stoffer inkl. alkohol	Misbrugsrelateret lidelse	Alkoholmisbrug Stofpsykose
DF20-DF29	Skizofreni og andre psykotiske lidelser	Skizofreni mm.	Skizofreni Skizotypisk sindslidelse Paranoid psykose
DF30-DF39	Affektive sindslidelser	Affektive lidelser	Depression Mani Bipolar lidelse
DF40-DF49	Nervøse og stressrelaterede tilstande samt tilstande med nervøst betingede legemlige symptomer	Nervøsitet og stress	Angst Tvangstilstande (OCD) Posttraumatisk stress disorder
DF50-DF59	Adfærdændringer forbundne med fysiologiske forstyrrelser og fysiske faktorer	Fysiologisk betingede adfærdændringer	Anorexi Bulimi
DF60-DF69	Forstyrrelser og forandringer af personlighedsstruktur og adfærd	Forstyrrelser af personlighedsstruktur	Borderline type Dyssocial personlighedsstruktur
DF70-DF79	Mental retardering	Mental retardering	Sinke
DF80-DF89	Psykiiske udviklingsforstyrrelser	Psykiiske udviklingsforstyrrelser	Autisme Asperger syndrom
DF90-DF98	Adfærd- og følelsesmæssige forstyrrelser opstået i barndom eller adolescens	Forstyrrelse opstået i barndom	ADHD
DF99	Psykiisk lidelse eller forstyrrelse, ikke på anden måde specificeret	Lidelse uden specifikation	

Appendix A: Metode og printet version af registreringskemaet

Kortlægningens metode

Baggrund for valg af metode i kortlægningen

'Udvalget vedrørende forskning i psykiatrien' gav DSI til opgave at foretage en kortlægning af den forskningsindsats, som bliver udøvet på det psykiatriske område. Det var ikke nærmere angivet på forhånd, hvordan denne kortlægning skulle gennemføres, og der var i projektets indledende møder mellem DSI og Amtsrådsforeningen forskellige bud på indholdet og metoden i kortlægningen.

Fra DSI's side blev påpeget, at udvalgets kommissorium indeholdt en opdeling mellem kortlægning af forskningen og den efterfølgende vurdering af denne. Det var således det sagkyndige udvalgs opgave at forestå den mere kvalitative vurdering af forskningen, mens kortlægningen skulle have et faktiskt registrerende indhold, hvor omfang, lokalisering, emnemæssigt indhold og variation mv. skulle beskrives på et kvantitativt grundlag. DSI foreslog derfor, at det, for at kunne lave en fyldestgørende kortlægning af forskningsindsatsen på psykiatriområdet, var hensigtsmæssigt at få indsamlet et relativt ensartet og kvantificerbart datasæt om den psykiatriske forskning, mens der blev set bort fra en kvalitativ belysning.

Det skal indskydes, at Amtsrådsforeningens udvalgssekretariat har gennemført såkaldte 'fokusgruppedrøftelser' med repræsentanter for interessenterne på området.

Indledningsvis blev det overvejet at foretage en 'andenhånds'-kortlægning, hvor udgangspunkt skulle tages i allerede eksisterende registre og opgørelser. Men denne metode blev afvist af to primære grunde. For det første skulle kortlægningen primært beskrive igangværende forskningsprojekter, som ofte ikke vil være at finde i forskellige opgørelser, der er baseret på forskningsresultater. For det andet findes der ikke systematiske opgørelser af de allerede gennemførte projekter, og de registre, som findes, indeholder stærkt varierende oplysninger. Det blev derfor besluttet at foretage en selvstændig registrering i forbindelse med kortlægningen.

Der var usikkerhed om, hvor stort et omfang den forskningsmæssige indsats i psykiatrien havde, hvilket medførte nogle metodemæssige overvejelser. Hvis omfanget af forskningen var begrænset, ville det være mest hensigtsmæssigt at anvende en undersøgelsesform, der gav mulighed for en vis

dialog mellem undersøger og informant med henblik på at kunne præcisere og nuancere de afgivne oplysninger. Hvis omfanget af forskningen derimod var stort, ville det være mest hensigtsmæssigt at anvende et kort registreringsskema, der indeholdt spørgsmål om de centrale data vedrørende projekterne. Da der var usikkerhed om forskningens faktiske omfang, blev det valgt at anvende den sidstnævnte metode.

Et væsentligt metodemæssigt spørgsmål vedrørte identifikationen af de psykiatriske forskningsmiljøer med henblik på at kunne rette undersøgelsen mod de personer, der rådede over de relevante oplysninger om forskningen og forskningsprojekterne. Dette var væsentligt både for at opnå en forsvarlig repræsentativitet i kortlægningen og samtidig opnå så høj ydre validitet som muligt, da det kan være vanskeligt at sikre, at en sådan undersøgelse ikke blot rammer forskningsmiljøer og -projekter, men også rammer de rigtige og relevante af disse. Som det fremgår nedenfor blev det valgt at anvende et net af 'agenter' i form af amtslige kontaktpersoner til at løse denne opgave.

Kortlægningen kan herefter inddeles i tre faser. Først er de relevante forskningsprojekter blevet identificeret. Dernæst er disse forskningsprojekter blevet registreret. Til sidst er der blevet udarbejdet en rapport, som beskriver den samlede forskningsindsats. De to første faser er den praktiske del af kortlægningen, hvor data om den psykiatriske forskning er blevet indsamlet. Disse to faser er i vid udstrækning foregået sideløbende. I det følgende vil vi mere indgående beskrive, hvordan denne del af opgaven er blevet grebet an.

Identifikation af projekter

Kortlægning har været baseret på, at forskere, der havde projekter, som var relevante for kortlægningen, selv skulle udfylde et registreringsskema. For såvel at kunne identificere som at motivere de enkelte forskningsansvarlige til at registrere deres forskning, har kortlægningen været organiseret decentralt med amtslige kontaktpersoner, som har skullet sørge for, at al forskning i det pågældende amt er blevet registreret. Kontaktpersonerne, der blev udpeget af Amtsrådsforeningen, havde til opgave at identificere de relevante forskningsansvarlige gennem kontakt til personer/grupper/miljøer, som var kendte eller måtte formodes at være forskningsaktive inden for det psykiatriske felt i det pågældende amt.

Disse amtslige kontaktpersoner har derfor stået centralt i undersøgelsesstrategien, og løsningen af de amtslige kontaktpersoners opgaver har haft afgørende betydning for kvaliteten af den gennemførte kortlægning. Kontaktpersonerne har således været nøglepersoner for kortlægningen, da de op-

gaver, som de skulle udføre, var fundamentale for at gennemføre en kvalificeret indsamling af informationer om forskningsindsatsen på det psykiatriske område inden for pågældende amt eller område. Der blev i forbindelse med kortlægningen udarbejdet en detaljeret manual for kontaktpersonerne.

DSI stod til rådighed for kontaktpersonerne med oplysninger fra tilgængelige registre og opgørelser af gennemførte og igangværende forskningsaktiviteter. Men dette viste sig ikke at blive efterspurgt, og identifikationen blev primært foretaget gennem direkte kontakt til miljøet.

Det påhvilede hver enkelt kontaktperson:

- At tage kontakt til institutioner og personer, der var kendte eller formodedes at være forskningsaktive inden for psykiatrien og/eller som havde kendskab til andre, der var det. Det kunne eksempelvis være:
  - Psykiatriske afdelinger
  - Egentlige forskningscentre
  - Forskningsaktive praktiserende speciallæger
  - Universiteter og højere læreanstalter.
- Igennem denne kontakt blev der skabt et overblik over personer med relevante forskningsprojekter, der skulle registreres.
- Tage kontakt til de forskningsansvarlige, der skulle registrere et forskningsprojekt, med information om, hvordan registreringen skulle foregå. Til det formål havde DSI udarbejdet et brev til de forskningsansvarlige.

Registreringsskema

Det blev valgt at udarbejde et overskueligt registreringsskema til kortlægningen, der indeholdt spørgsmål om en række centrale oplysninger, som skulle angives for hvert relevant forskningsprojekt. DSI foretog denne registrering elektronisk ved hjælp af programmet eSurvey. Dette gav mulighed for, at svarpersonerne kunne udfylde registreringsskemaet online over Internettet, uden at det var nødvendigt at fremsende skemaet i papirform eller elektronisk. Dermed blev der sparet tid, da databehandlingen kunne foregå så snart skemaet var udfyldt – uden indsamling og indtastning. Systemet tillod at kombinere åbne og lukkede spørgsmål, samt at begrænse svarlængden på de åbne tekstspørgsmål.

Skemaets udformning:

Registreringsskemaet skulle besvare en række spørgsmål omkring forskningsprojektet, som kunne tillade en efterfølgende klassificering af forskningen inden for det psykiatriske område. For det første skulle en række faktuelle oplysninger om forskningsprojektet beskrives. Således blev der spurgt til *titel, forskningsansvarlig, deltagende parter i projektet, tidsplan, godkendelser, finansiering og publiceringer*. For det andet skulle projektet *klassificeres* med hensyn til *forskningstype og sygdomsgrupper*.

Udarbejdelsen af skemaet:

Et første udkast til et registreringsskema blev udarbejdet af DSI. Det blev dernæst forelagt udvalgets medlemmer, som diskuterede de forskellige spørgsmål i skemaet med DSI's projektmedarbejdere. Efterfølgende blev der udarbejdet et nyt udkast, som blev underkastet en pilottest blandt forskellige forskningsansvarlige. Der kom skriftlig respons fra fem forskningsansvarlige, og der blev herudover gennemført tre telefoninterviews med testpersoner. Efter denne pilottest blev registreringsskemaet revideret igen og udvalget fik en sidste mulighed for at kommentere skemaet, før de sidste ændringer blev foretaget.

En udprintet version af skemaet er vedlagt som sidste del af dette appendix.

Den efterfølgende procedure ved udfyldelse af skemaerne beskrives nedenfor.

Registrering af projekter

Når en forskningsansvarlig ønskede at registrere et forskningsprojekt, skulle der blot sendes en mail til DSI med oplysninger om **titlen** på forskningsprojektet og **navn, email-adresse og hjemamt** for den person, som skulle udfylde registreringsskemaet. Dernæst modtog den registreringsinteresserede en mail med de nødvendige oplysninger for at få adgang til registreringsskemaet og proceduren for at udfylde det.

Registreringsperioden løb fra den 3. oktober til den 13. november. Den blev dog i to omgange forlænget, så perioden i alt løb frem til onsdag den 23. november. Der blev gennemført en række rykkerprocedurer i forbindelse med registreringen. De amtslige kontaktpersoner fik fire gange i løbet af perioden en opgørelse med de forskningsprojekter, hvor den forskningsansvarlige havde fået tilsendt password til registrering. Dermed var det muligt for kontaktpersonerne at følge med i hvilke af de identificerede projekter, der var i gang med registrering. De forskningsansvarlige, som havde

rekvireret et password men ikke fuldført registreringen, blev ligeledes rykket to gange med anmodninger om at færdiggøre registreringen.

Efter afslutningen af registreringen blev det konstateret, at der var et meget stort bortfald i forbindelse med registreringen af spørgsmålene om finansiering af forskningsprojekterne. Det blev derfor besluttet at gennemføre en specifik rykkerprocedure, hvad angår dette spørgsmål. Alle forskningsansvarlige, som havde undladt at besvare dette spørgsmål blev per mail bedt om at supplere deres besvarelse med hensyn til dette spørgsmål. Denne procedure øgede besvarelsesandelen væsentligt, om end den fortsat ikke levede op til det ønskede. I rapporten er der derfor foretaget en bortfaldsanalyse for dette spørgsmål, da det blev fundet af stor væsentlighed for kortlægningen.

Afrapportering

Afrapporteringen af resultaterne af kortlægningen er sket til 'Udvalg vedrørende forskning i psykiatrien' gennem dettes sekretariat i Amtsrådsforeningen. Beskrivelsen af resultaterne er foretaget ukommenteret, idet det er hensigten, at udvalget står for kommenteringen og vurderingen af det samlede materiale.

Overvejelser over anvendelse af den valgte registreringsmetode

Som det er fremgået på en række punkter i rapporten har gennemførelsen af kortlægningen været forbundet med nogle metodemæssige muligheder og begrænsninger.

Surveyformen

Anvendelse af surveyformen medfører, at det har været muligt at nå et stort antal respondenter og dermed forskningsprojekter, i alt 325 + et antal, der blev anmeldt efter undersøgelsens endelige deadline. Dette må betragtes som et omfattende datamateriale, der giver mulighed for en kvantitativ belysning af forskningen i psykiatri med hensyn til lokaliteter, klassificering af forskningstyper, sygdomsgrupper mm., men ikke nogen kvalitativ belysning, hvilket heller ikke har været formålet med kortlægningen.

Formen medfører dog også nogle begrænsninger. En del af de registreringsansvarlige har kun besvaret dele af skemaet. Det har gjort datamaterialet mindre fyldestgørende end vi havde kunnet ønske os. Med en enkelt undtagelse har det ikke været muligt inden for rammerne af undersøgelsen at

foretage supplerende opklarende spørgerunder, som kunne have belyst nogle af de uklarheder og tvivlsspørgsmål, som har meldt sig efter indsamlingen.¹

Surveymetoden kræver, at der formuleres nogle foruddefinerede svarmuligheder. Disse svarkategorier skal være entydigt forståelige for ikke at risikere, at respondenterne opfatter spørgsmålet forskelligt, og derved svarer på noget andet end der var intenderet. Forskning i spørgeskemaer viser dog, at dette kan være svært at undgå alligevel.

I denne undersøgelse har især den klassificering af forskningen, som er blevet ønsket, været vanskelig at præcisere på en entydig måde. Ideelt set ville en klassificering kræve en individuel og professionel vurdering af alle projekter enkeltvis. Det er dog ikke realistisk at gennemføre. Den valgte løsning giver en stor dækning med mange projekter, men den giver meget begrænset muligheder for at få et mere kvalificerede svar på spørgsmålene om, hvilke typer af forskning, der gennemføres, og hvilke sygdomsgrupper, der berøres.

'Open-end'-survey

Den gennemførte survey har været open-ended, hvilket vil sige, at det ikke har været muligt at sætte tal på et definitivt antal mulige respondenter – antallet af forskningsprojekter var på forhånd ukendt. Det er derfor ikke muligt at foretage en ekstern bortfaldsanalyse, at foretage målrettede ekstra rykkerprocedurer eller at konkludere noget endegyldigt ud over rækkevidden af det faktuelle indhold af de indsamlede data. Denne problematik er forsøgt minimeret ved brugen af kontaktpersoner med stort kendskab til forskningsmiljøet. Men kortlægningens dækning afhang af, hvor langt kontaktpersonerne er gået i deres indsats for at opnå kontakt med forskningsmiljøet.

Et af de konkrete spørgsmål, der post-survey kan melde sig i denne sammenhæng, vedrører den tilsyneladende meget begrænsede registrering af private firmaers og fondes finansiering af den psykiatriske forskning. Dette svarer umiddelbart ikke til de oplysninger, der gives i øvrigt om dette spørgsmål. Det kan give anledning til en overvejelse, om hvorvidt denne del af forskningen er fyldestgørende repræsenteret. Men der er ingen mulighed for at falsificere eller verificere en sådan formodning ud fra det indsamlede materiale.

---

¹ Nærmere bestemt blev der foretaget en efterfølgende rykkerprocedure med hensyn til spørgsmålet om finansiering.

Repræsentativitet og validitet

Ovenstående overvejelser sætter nogle begrænsninger for undersøgelsens repræsentativitet og validitet. Selv om antallet af registrerede projekter – 325 – er omfattende, er der ikke viden om, hvilke typer af projekter, der eventuelt ikke er registreret, og hvilken undersøgelsesbias dette har medført. Der er således ingen mulighed for at kontrollere den eksterne validitet, og det store antal registrerede projekter er det bedste argument for generelt at betragte kortlægningen som dækkende og dermed som indikation for, at andre undersøgelser af samme fænomen ville pege på tilsvarende resultater. Med hensyn til den interne validitet er der ingen indikation for, at undersøgelsen skulle være præget af bias, da der fx kun i få tilfælde er rettet henvendelse vedrørende registrering af forskningsprojekter, der ikke var relevante for kortlægningen, og der ikke er foretaget dobbeltregistrering af projekter i nævneværdigt omfang. Kun med hensyn til registreringen af den eksterne og private finansiering synes der at være tegn på, at svarene er påvirket af konkurrerende hensyn.

Samlet er det opfattelsen, at kortlægningen på trods af de begrænsninger, der er indbygget i designet, har resulteret i en bred belysning af forskningen i psykiatri i Danmark.

Registreringsskema – printet version

Registreringsskema for forskningsprojekter inden for det psykiatriske område

(Dette skema skal benyttes til at registrere ét forskningsprojekt. Hvis du har flere forskningsprojekter skal du udfylde flere registreringsskemaer.)

Forskningsprojektets titel

Hvad er forskningsprojektets titel?

Forskningsprojektets videnskabeligt ansvarlige

Her skal angives den person, som har det videnskabelige ansvar for projektet.

Navn

Titel

Ansættelsessted

Telefon

Email

Forskningsprojektes deltagende parter

Her vil vi bede dig angive hvilke institutioner/afdelinger/organisationer, som deltager i forskningsprojektet? (Eksempelvis sygehusafdelinger, universiteter, faglige organisationer el. brancheorganisationer)

Angiv deltagende parter

Angiv deltagende parter

Angiv deltagende parter

Angiv deltagende parter

Angiv deltagende parter

Angiv deltagende parter

Projektets geografiske placering

Her vil vi bede dig angive, i hvilke af følgende amter (incl. H:S og Bornholms Regionskommune), de aktive parter i projektet hører hjemme.

- Nordjyllands Amt
- Viborgs Amt
- Århus Amt
- Ringkøbing Amt
- Vejle Amt
- Ribe Amt
- Sønderjyllands Amt
- Fyns Amt
- Vestsjællands Amt
- Storstrøms Amt
- Roskilde Amt
- Frederiksborg Amt
- Københavns Amt
- Hovedstadens Sygehusfællesskab
- Bornholms Regionskommune

Klassificering af forskningsprojektet

I de følgende spørgsmål vil vi bede dig klassificere forskningsprojektet inden for en række kategorier. For hvert spørgsmål har du mulighed for at vælge flere af de mulige kategorier. Find de svar, som du mener er mest dækkende for dette forskningsprojekt.

Klassificering af forskningsprojekt 1

Inden for hvilken af følgende tre kategorier vil du placere forskningsprojektet? - Du kan vælge flere, hvis du mener, forskningsprojektet dækker flere områder. - Her en kort definition af de tre kategorier: - Epidemiologisk forskning: Forskning der retter sig mod risikofaktorer og prognostiske faktorer af betydning for sygdom. - Interventionsforskning: Forskning i behandlingsmetoder i bred forstand, eksempelvis medikamentel, diæt mm. - Sundhedstjenesteforskning: Forskning der fokuserer på befolkningens behov for og brug af sundhedsydelser.

- Epidemiologisk forskning
- Interventionsforskning
- Sundhedstjenesteforskning

Klassificering af forskningsprojekt 2

Hvilke af følgende områder omhandler forskningsprojektet? - Du kan vælge flere, hvis du mener, forskningsprojektet dækker flere områder.

- Biologisk forskning
- Klinisk forskning
- Socialpsykiatrisk forskning
- Psykoterapeutisk forskning

- Registerforskning
- Psykometrisk forskning

Klassificering af forskningsprojekt 3 - sygdomsgrupper

Angiv hvilke af følgende sygdomsgrupper forskningsprojektet omhandler. Der er taget udgangspunkt i ICD-klassifikationssystemet. - - Du kan angive flere, hvis forskningsprojektet omhandler flere sygdomsgrupper.

- Organiske psykiske lidelser [DF00-DF09]
- Psykiske lidelser relateret til misbrug [DF10-DF19]
- Skizofreni, paranoide psykoser m.fl. [DF20-DF29]
- Affektive sindslidelser [DF30-DF39]
- Nervøse og stressrelaterede tilstande [DF40-DF48]
- Adfærdsændringer forbundne med fysiologiske forstyrrelser og fysiske faktorer [DF50-D59]
- Forstyrrelser i personlighedsstruktur og adfærd i voksenalder [DF60-DF69]
- Mental retardering (åndssvaghed) [DF70-DF79]
- Psykiske udviklingsforstyrrelser [DF80-DF89]
- Adfærds- og følelsesmæssige forstyrrelser opstået i barndom eller opvækst [DF90-DF98]
- Psykisk lidelse uden specifikation [DF99]
- Forskningsprojektet omhandler ikke en specifik sygdomsgruppe

Somatiske sygdomme

Er forskningsprojektet relateret til bestemte somatiske sygdommes sammenhæng med psykiske sygdomme? Hvis ja bedes du angive hvilke somatiske diagnoser forskningsprojektet omhandler.

- Ja
_____
- Nej
_____

Forskningsprojektets formål og relevans

Her har du mulighed for kort (max 400 ord) at gengive hvad I forventer at opnå med dette forskningsprojekt og hvorfor det er relevant. - - Det er ikke et krav at udfylde dette felt!

Beskriv forskningsprojektets formål og relevans:

Forskningsprojektets tidsplan

Projektets starttidspunkt (mmåå)

Projektets forventede sluttidspunkt (mmåå)

Godkendelser til forskningsprojektet

Her vil vi bede dig angive, hvilke godkendelser der er opnået til forskningsprojektet.

- Protokolgodkendelse
- Datatilsynets godkendelse
- Videnskabsetisk komité's godkendelse
- Lægemiddelstyrelsens godkendelse
- Andre godkendelser (angiv hvilke)

Forskningsprojektets eksterne finansiering

Her kan du angive, hvor stort et beløb I har modtaget til forskningsprojektet, og hvem der har doneret pengene.

Offentlige fonde (angiv beløb i kr.)

Private fonde (angiv beløb i kr.)

Private firmaer (angiv beløb i kr.)

Samlet ekstern finansiering (angiv beløb i kr.)

Forskningsprojektets interne finansiering

Her kan du angive, hvor stort et beløb I selv bidrager med til forskningsprojektet. Det kan være svært at gøre op, men prøv at vurdere, hvor store ressourcer I selv benytter til projektet i form af timer, indkøb mm.

Egen finansiering (angiv beløb i kr.)

Forskningsprojektets resultater

I de følgende spørgsmål vil vi bede dig angive, hvor langt forskningsprojektet er kommet og hvilke resultater, det har givet.

Forskningsprojektets resultater 1

Er forskningsprojektet gennemført og afrapporteret?

- Ja
- Nej
- Delvist

Forskningsprojektets resultater 2

Hvis der blev opstillet klare hypoteser som udgangspunkt for forskningsprojektet, er de så blevet be- eller afkræftet? - (Skal kun besvares hvis det er muligt at konkludere noget på nuværende tidspunkt)

- Ja
- Nej
- Delvist
- Projektet er/var ikke hypotesetestende

Forskningsprojektets resultater 3 - publikationer

Angiv her de artikler som er blevet publiceret på baggrund af forskningsprojektet, og hvor de er blevet publiceret. Der kan angives op til fire artikler.

Artikel 1

Artikel 2

Artikel 3

Artikel 4

Dine kontaktoplysninger

Er det den videnskabeligt forskningsansvarlige, som har udfyldt dette skema?

- Ja (skemaet er hermed færdigudfyldt)
- Nej (du vil blive bedt om at angive dine kontaktoplysninger)

Dine kontaktoplysninger - fortsat

I dette felt vil vi bede dig anføre dine kontaktoplysninger, så vi kan vende tilbage, hvis der er dele af skemaet, vi godt vil have uddybet.

Navn

Titel

Ansættelsessted

Telefon

Email

Afsendelse af registreringsskemaet

Du har nu udfyldt skemaet.

Når du klikker på 'Færdig' vil du ikke længere kunne ændre i skemaet. Indtil da vil du kunne komme tilbage til skemaet, ved at klikke på det link, du har fået tilsendt.

APPENDIX B

Liste over registrerede projekter

Dette appendix indeholder en opgørelse over de projekter, som er blevet registreret i denne kortlægning. Appendix er opdelt efter amter – dog er de projekter, som har forskningsansvarlige fra udenlandske institutioner eller fra institutioner udenfor sygehusene, oplistet separat. For hvert amt er projekterne oplistet i alfabetisk rækkefølge efter titel. Nøgleoplysninger om titel, forskningsansvarlig, projektbeskrivelse, tidsplan og publikationer er medtaget for hvert projekt – i det omfang disse oplysninger fremgik af registreringen. Det er projekterne i denne opgørelse, som indgår i kortlægningen i denne rapport.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Opgørelse over forskningsprojekter	13
1.1 Frederiksborg amt.....	13
Titel: Behandling af terapieresistent major depression med transkraniel magnetisk stimulation i combination med escitalopram	13
Titel: Bipolar lidelse: Bech-Rafaelsen Maniskala (MAS)	13
Titel: Danish validation of the WHOQOL	13
Titel: Dansk validering af SCL-92	13
Titel: Dosis-effekt-sammenligning af SSRI ved major depression	14
Titel: En korttids dobbeltblind randomiseret undersøgelse af Pindolols indflydelse på Venlafaxins antidepressive effekt.....	14
Titel: Epidemiologien ved PDD hos førskolebørn.....	14
Titel: HAM-D6 ved post-stroke depression.....	14
Titel: HoNOS.....	15
Titel: Kronos.....	15
Titel: Langtidslysterapi hos patienter i farmakologisk behandling for major depression	15
Titel: LIDO. Association between depression and type of treatment	16
Titel: Major Depression Inventory/ICD-10	16
Titel: PEMF behandling hos patienter med behandlingsresistent depression i farmakologisk antidepressiv behandling	16
Titel: Perfenazin i kombination med buspiron ved behandling af skizofrene patienter	17
Titel: The Bech-Rafaelsen Melancholia Scale (MES)	17
Titel: The Gotland Male Depression Scale: A validation study.....	17
Titel: Validation of the Generalized Anxiety Inventory (GAD-10)	17
Titel: WHO-5	17
Titel: WHOQOL-Old.....	18
1.2 Fyns amt.....	18
Titel: A pilot study of Danish twins to ascertain the possible infectious aetiology of cerebral autism and ADHD-like behaviour	18
Titel: Afprøvning og standardisering af spørgeskemamaterialet Child Behavior Checklist for Ages 1½-5 til brug ved tidlig opsporing af psykiske lidelser hos børn i førskolealderen	18
Titel: Allianceprogrammet: Et tværsektorielt patientprogram for mennesker med skizofreni.....	19
Titel: Analyse af bortfaldet ved en postomdelt spørgeskemaundersøgelse med brug af Child Behavior Checklist for Ages 1½-5.....	19
Titel: Arvelighed af autisme-spektrum tilstande belyst ud fra en dansk tvillingepopulation	19
Titel: Behavioural Problems and Stress in International Adoptees and their Families.....	20

Titel: Danish University Antidepressant Group (DUAG): Comparative trial of prophylactic effect of citalopram versus clomipramine versus placebo in unipolar depression (DUAG 5)	21
Titel: Demenssygdommenes prognose	21
Titel: Depressive symptomers indflydelse på sygdomsforløbet ved kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL)	21
Titel: Development and implementation of a rational pharmacotherapy intervention at a psychiatric department.....	22
Titel: EU cost B6. Anorexia Nervosa	22
Titel: Evaluering af den offentlige alkoholbehandling	22
Titel: Evaluering af Minnesotabehandling versus offentlig behandling for alkoholmisbrug.....	22
Titel: Follow up af en klinisk børnepsykiatrisk kohorte	23
Titel: Forekomst og behandling af depression - En epidemiologisk, farmakoepidemiologisk og sundhedsøkonomisk undersøgelse med fokus på compliance.....	23
Titel: Forekomsten af suicidal adfærd hos patienter med Anorexia Nervosa.....	23
Titel: Forældre og pædagogers holdning til og oplevelse af deltagelse i epidemiologisk forskning med brug af spørgeskemamaterialet Child Behavior Checklist for Ages 1½-5.....	23
Titel: Funen Anorexia Nervosa Study (FANS).....	24
Titel: Gender and the depression: the impact of gender in the symptomatology and diagnostic profile of depression and the clinical effects of antidepressant treatment	24
Titel: Kvalitetsudvikling af den offentlige alkoholbehandling	25
Titel: Livskvalitet og sundhedsøkonomiske omkostninger ved Mild Cognitive Impairment (MCI) og Alzheimers sygdom.	25
Titel: Mild cognitive impairment. forekomst og forløb i et klinikmateriale	25
Titel: Parkinsons sygdom og demens.....	25
Titel: Psykopatologi hos danske 8-9 årige børn: Prævalens og komorbiditet belyst ved et to-trins populationsstudie	26
Titel: Risikofaktorer for demenssygdomme	26
Titel: Spect i mild demens, overlevelse og cognition. Odenseundersøgelsen	27
Titel: Standardisering af ADHD rating skalaen (ADHD-RS af DuPaul et al.)	27
Titel: Styrkelse af netværksarbejde med henblik på tidlig opsporing og intervention af adfærdsforstyrrende psykiatriske patienter	27
Titel: Surfactant D og Alzheimers sygdom	27
Titel: Validering af Neuropsychiatric Inventory (NPI) og Mini Mental State Examination.....	27
Titel: Younger and Elderly Depressed Inpatients. Differences in symptomatology and diagnostic profile. Adverse drug reactions to Clomipramine	28
Titel: Ændres Kognitiv funktion med alderen hos ikke-demente ældre?	28
1.3 H:S.....	28
Titel: Affektiv lidelse og neuroendokrine sygdomme. En registerbaseret epidemiologisk undersøgelse af komorbiditet.	28

Titel: Anbringelsesdømte i Danmark, ætiologi og demografi.....	29
Titel: Antidepressiv behandling ved neurologiske lidelser.....	29
Titel: Anvendelse af biobanker og sundhedsregistre i psykiatrisk forskning.....	29
Titel: Beskytter antidepressiv og stemningsstabiliserende medicin mod død og selvmord?	29
Titel: Dansk Alzheimer Interventionsundersøgelse - DAISY(Danish Alzheimer Intervention StudY). Projektet er ikke primært et psykiatrisk projekt, men involverer også psykiatriske afdelinger.	30
Titel: Dansk Psykiatrisk Biobank	30
Titel: Dansk Psykiatrisk Biobank og fænotyper	31
Titel: Decard	31
Titel: DEMO: Effekt af fysisk aktivitet ved depression	31
Titel: Dødelighed blandt hjemløse	32
Titel: EEG koherens og skizofreni	32
Titel: Effekt af intervention efter selvmordsforsøg/selvskadende handling. En randomiseret undersøgelse	32
Titel: Effekten af immobilisationsstress på rottehjernen: et morfologisk og kvantitativt autoradiografisk studie	33
Titel: En naturalistisk undersøgelse af patienter indlagt på Specialiseret Enheds dagafsnit.....	33
Titel: Færøprojektet. Identifikation af gener, der kan have betydning for visse psykiatriske sygdomme, i en isoleret befolkning.....	33
Titel: Genetiske risikofaktorer for psykisk sårbarhed.....	34
Titel: Geronto-psykiatri: risikofaktorer for vaskulær depression	34
Titel: Kaliumkanalers involvering i psykisk sygdom: Kan stress og/eller ECS ændre deres expression i hjernen.....	35
Titel: KATS. Kognitiv adfærdsterapi af somatoforme smertepatienter	35
Titel: Kognitiv adfærdsterapi af patienter med somatoform smertetilstand.....	35
Titel: Compliance og tilfredshed med behandling hos patienter med svær affektiv lidelse. En spørgeskemaundersøgelse.	36
Titel: Kromosom-3 relateret demens	36
Titel: Kvalitetsudviklingsprojekt. Af eksisterende procedurer og samarbejdsrelationer for selvmordstruede patienter	36
Titel: Metoder ved selvmord og selvmordsforsøg	36
Titel: NCAM mimetika: En ny strategi i skizofrenibehandlingen	37
Titel: Neurofysiologisk forstyrrelses molekylærgenetiks betydning for svære sindslidelser	37
Titel: NPI (Neuropsychiatric Inventory).....	37
Titel: Om formelle tankeforstyrrelser og identifikation af skizofrenispektrum forstyrrelser.....	38
Titel: Opfølgende hjemmebesøg til selvmordstruede. - en kvaseeksperimentel undersøgelse.....	38
Titel: Opsøgende psykoseteam i HS	38
Titel: OPUS: tidlig intervention ved psykose.....	39
Titel: Ordassociationstesten. Vurdering af tankeforstyrrelser. Et metodestudium	40

Titel: Parkinson´s sygdom og depression belyst ved data fra Lægemiddelstyrelsens Lægemiddelstatistik register.....	40
Titel: Pharmacological treatment of cognitive deficits in schizophrenic patients: The effects of central cholinergic augmentation on cognitive deficits and psychopathology.....	40
Titel: Farmakogenetik ved depressiv lidelse.....	40
Titel: Prenatal alcohol exposure as predictor of attention deficit and other behavioural problems at 6 to 7 years of age.....	41
Titel: Prepulse inhibition (PPI) og P50 gating hos raske forsøgspersoner.....	41
Titel: Proprioceptiv informationsbearbejdning og psyke.....	41
Titel: Psykiatrisk diagnostik: reliabilitet, stringens og stabilitet.....	41
Titel: Psykiatrisk farmakogenetik: Den behandlingsrefraktære patient.....	42
Titel: Psykiatrisk-somatisk comorbiditet.....	42
Titel: Psykisk sårbarhed, funktionelle tilstande og pension.....	43
Titel: Psykofysiologiske forstyrrelser ved skizofreni: Karakterisering og relation til neurotransmitterfunktion.....	43
Titel: Psykofysiologiske forstyrrelser ved skizofreni: Stabile, medierende eller episodiske vulnerabilitetsindikatorer?.....	43
Titel: Psykologisk behandling af kvinder med psykisk lidelse i forbindelse med graviditet og fødsel.....	44
Titel: REBUS - Revurdering af indsatsen over for børn og unge med særlige problemer.....	44
Titel: REBUS: Unge i amtsligt botilbud.....	44
Titel: Recidiv af kriminalitet, psykiatrisk behandling og dødelighed for retspsykiatriske patienter efter behandling i afdeling R.....	44
Titel: Sammenhæng mellem medicinsk behandling og sygdomsforløb ved de affektive lidelser.....	45
Titel: Screening for psykiske lidelser hos ambulante hjertepatienter.....	45
Titel: Selvmord under indlæggelse og kort efter udskrivelse.....	45
Titel: Serotonergic and noradrenergic activity and information processing.....	45
Titel: Serotonin 5-HT 2A receptor funktion, psykopatologi og kognition hos drug-naive debuterende skizofrene patienter før og efter behandling med et atypisk antipsykotikum.....	46
Titel: Skizofreni: Sygdomsprocessens kliniske, psykofysiologiske og neurobiologiske manifestationer.....	46
Titel: Strukturelle ændringer ved skizofreni: Stabilitet over tid og relation til funktionelle forstyrrelser og psykopatologi.....	46
Titel: Studier af sammenhængen mellem genetisk betinget sårbarhed og sygdomsprocessens neurokognitive og neurobiologiske manifestationer.....	47
Titel: Styrkelse af visitation efter selvmordsforsøg.....	47
Titel: Suicidal adfærd i et lav-suicidal område.....	48
Titel: Suicidalintention og metode ved selvmordsforsøg.....	48
Titel: Sygdomsforløb og kognition ved affektive lidelser.....	49
Titel: The impact of invariant and changeable aspects of facial structure on facial recognition in patients with schizophrenia - Correlations to structural MRI data in human neural systems for face perception.....	49

Titel: The psychopathology of imagination	49
Titel: Udløsende og beskyttende faktorer ved affektiv lidelse (UBFAL). Et dansk tvillingstudie	50
Titel: Undersøgelse af pårørende-arbejdet på en psykiatrisk afdeling med 10 års follow-up	50
Titel: Undersøgelse af udviklingen i forekomsten af selvmord og selvmordsforsøg blandt personer behandlet i det psykiatriske behandlingssystem under diagnosen skizofreni	50
1.4 Københavns Amt.....	51
Titel: 1 års follow-up undersøgelse af effekten af gruppebehandling af senfølger efter incest.....	51
Titel: 5 års follow-up undersøgelse af gruppebehandling af senfølger efter incest.....	51
Titel: 5HT2A receptorfunktion: Betydning for patofysiologi og effekt af behandling med et atypisk antipsykotisk stof ved debuterende skizofreni	51
Titel: Angst og depression hos patienter med kronisk obstruktiv lungesygdom.....	51
Titel: Antropologisk undersøgelse af Københavns Amts Special Ambulatorium (foreløbig).....	51
Titel: Behovsundersøgelse af ældre borgere med etnisk minoritetsbaggrund.....	52
Titel: Bipolar affektiv sindslidelse.....	52
Titel: CCCC 2000: Fase 1 og 2	52
Titel: CCCC 2000: Incidens af psykiske udviklingsforstyrrelser og psykiatriske diagnoser hos 0-3 årige	53
Titel: Cerebrale forandringer ved alkoholabstinens.....	53
Titel: Den prædiktive validitet af SDQ i en dansk kohorte	53
Titel: Depressionsforskning	54
Titel: Det Københavnske Biobank Projekt.....	54
Titel: Det Nationale Skizofreni Projekt - regionalt projekt	54
Titel: Det Nationale Skizofreniprojekt - en multicenterundersøgelse	54
Titel: Effektevaluering af psykoterapi.....	55
Titel: En randomiseret undersøgelse af systemisk og analytisk gruppeterapi af senfølger efter incest .	55
Titel: Evaluering af gruppebehandling af senfølger efter incest. En prospektiv multicenter undersøgelse	55
Titel: Fordeling af psykiske styrker og svagheder hos danske førskolebørn-SDQ undersøgelsen	55
Titel: Forløb af FTT og andre vækstforstyrrelser i første leveår	55
Titel: Forløb af psykiske helbredsproblemer i førskolealderen. Et nested case control studie	56
Titel: Individuelt integreret behandling af yngre mennesker med førpsykotiske tegn på skizofreni	56
Titel: Klinisk alkoholforskning	56
Titel: Kognitiv terapi ved alkoholisme	57
Titel: Kultur i psykiatrien.....	57
Titel: Maternel psykiatrisk sygelighed relateret til graviditet, fødsel og barnets første leveår - en registerundersøgelse	57
Titel: NADA-behandling i Distriktspsykiatrien	57
Titel: Prævalens af psykiske helbredsproblemer og psykiatriske ICD 10 diagnoser hos 5 årige børn ...	58
Titel: Psykofarmakologisk behandling af kognitive deficit hos skizofrene patienter - CAMPUS projekt .	58

Titel: Ressourcegrupperns betydning for Recovery: Pårørende og andre ressourcepersoners betydning for recovery processen hos patienter med skizofreni.....	58
Titel: Risikofaktorer for psykiske helbredsproblemer i førskolealderen.....	58
Titel: Samtaleintervention for selvmordstruede.....	58
Titel: Selvmordsforsøg med paracetamol hos unge.....	59
Titel: Sertindole post-marketing surveillance study.....	59
Titel: Spejladfærd hos unge.....	59
Titel: The Nordic study on schizophrenic patients living in the community.....	59
Titel: Tolerabilitet, sikkerhed og effekt af ziprasidon versus olanzapin, risperidon og quetiapin hos patienter med skizofreni - en 12 ugers åben randomiseret multicenterundersøgelse.....	60
Titel: Undersøgelse af emotionel kognition hos skizofrene patienter.....	60
Titel: Undersøgelse af miljøet på akut psykiatrisk modtagerafdeling.....	60
1.5 Nordjyllands amt.....	60
Titel: Det Nationale Skizofreniprojekt/Pårørendegrupper.....	60
Titel: En undersøgelse af modalitetsveksleeffekten hos psykisk syge og raske personer.....	60
Titel: Identification of Generalized Anxiety Disorders in General Practice in the Nordic Countries.....	61
Titel: Kvalitetssikring af Dansk Psykiatrisk Speciallægepraksis.....	61
Titel: Lamotrigin vs. lithium ved bipolar affektiv sygdom: En randomiseret dansk-svensk multicenterundersøgelse af profyllaktisk effekt.....	61
Titel: Langtidsbehandling af depression. En kontrolleret sammenligning af clomipramin, citalopram og placebo ved depressionsprofylakse.- DUAG 5.....	62
Titel: Obsessiv-kompulsiv lidelse (OCD) Prædiktive faktorer for forløb og behandling. Et studie af en klinisk population af børn og unge. Tvangssymptomer dagligdagen. Faktorer af betydning for symptomer og behandlingseffekt.....	62
Titel: Opsporing, behandling og forebyggelse af psykiatrisk sygdom hos ældre.....	62
Titel: Physical illness in mentally disordered, an international multicentre study.....	63
Titel: Praktisering af den personlige hygiejne hos patienter med skizofreni diagnose - et interventionsstudium.....	63
Titel: Protokol for undersøgelse af den patient population der modtager musikterapi i psykiatrien i perioden august 2003 - juli 2004.....	64
Titel: Psykoterapeutisk dagbehandling af Svært Personlighedsforstyrrede.....	64
Titel: Retslige patienter - beskrivelse og behandling.....	64
Titel: Viden om og holdning hos sundhedspersonale til psykisk sygdom.....	65
1.6 Ribe amt.....	65
Titel: ADORE.....	65
Titel: FAB + TRES.....	65
Titel: Memantine(study no. 99819).....	65
Titel: Søvnforstyrrelser hos børn med ADHD.....	65
1.7 Ringkjøbing amt.....	65

Titel: Den støttende samtale til patienter med depression.....	65
Titel: Et kvalitativt studie af livstemaer hos 8 patienter med diagnosen skizofreni	66
Titel: Et praksis-kvalitetssikringsprojekt med titlen: Individuel mestring og mestring i relation	66
Titel: Oprettelse af Oligofreniteam.....	67
Titel: Stafetten.....	67
Titel: Team For Traumatiserede Flygtninge	67
1.8 Roskilde amt.....	67
Titel: Evaluering af Dagklinikkenfor ikke-psykotiske lidelser	67
Titel: Fjord-projektet.....	67
Titel: Gruppebehandling af børn med Aspergers syndrom	68
Titel: Klassifikation af personlighedsforstyrrelser	68
Titel: Konversionsprojekt	68
Titel: MR-projektet	68
Titel: Muligheder og barrierer for forandring af sygehuspsykiatrien	68
Titel: Psykoedukation.....	69
Titel: Tidlig intervention ved psykose (TIPS)	69
Titel: Uddannelse til sygeplejerske og læring i praksis.....	69
Titel: Undersøgelse af faktorstudier af dimensionelle personlighedsmodeller	70
Titel: Validering af MCMI (Millon Clinical Multiaxial Inventory 3. udgave).....	70
1.9 Storstrøms amt.....	70
Titel: Evaluering af Opsøgende Psykoseteam Falster	70
Titel: Andelen af forældre blandt psykisk syge og betydningen heraf for forløbet af den psykiske lidelse. En registerbaseret undersøgelse, perioden 1980-2003	70
Titel: Behandlingskæder og Selvmordsforebyggelse	71
Titel: EMILIA (Empowerment of Mental Illness service users: Lifelong learning, Integration and Action)	71
Titel: Evaluering af opsøgende psykoseteam Falster 2002-2004	72
Titel: Korttidsbehandling af Depressioner.....	72
Titel: OSCAR (Occupational Stress with mental health Clients in Acute Response).....	73
1.10 Sønderjyllands amt.....	73
Titel: A randomized, double blind, parallel group study of flexible dosed Paliperidone Palmitate	73
1.11 Vejle amt.....	73
Titel: DepCenter.....	73
Titel: Praksy	73
Titel: RIS-SCH-4045.....	74
1.12 Vestsjællands amt.....	74
Titel: Projekt Cyp2D6 og Cyp2C19.....	74
1.13 Viborg amt.....	74

Titel: Forskellige personlighedsorganisationers udtryk i kroppen	74
Titel: Substance use, schizophrenia and dual diagnosis in 1 st. degree relatives as risk factors for dual diagnosis in Denmark	74
1.14 Århus amt.....	75
Titel: 8 år efter depression: Hippocampus og tidligere deprimerede patienter.....	75
Titel: Age at menarche is associated with psychiatric illness	75
Titel: Anvendelse af brugertilfredshedsundersøgelser	75
Titel: Anvendelse af SDQ som screeningsinstrument for effekt af behandling og tilstedeværelse af komorbide symptomer i en klinisk population af børn med ADHD	75
Titel: Atypiske antipsykotikas omsætning ved cytokrom P450 med fokus på quetiapin	76
Titel: AUDIT undersøgelse af visitationsprocesserne på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Hospital, Århus	76
Titel: Augmentationsstudier af antidepressivas terapeutiske virkning: Adfærd, neurokemi og proteinekspresion.....	76
Titel: Autisme i Angelman Syndrom	76
Titel: Behandling af patienter med kroniske funktionelle lidelser. En randomiseret, kontrolleret undersøgelse af specialiseret behandling over for sædvanlig behandling.....	77
Titel: Betydningen af NO-sGC-cGMP signalkaskaden i antidepressiv virkning: Adfærd, neurokemi og proteinekspresion.....	77
Titel: Citalopram in the treatment of adolescent depression. A multicenter, randomized, placebocontrolled study	77
Titel: Dansk standardisering og klinisk validering af Beck Youth Inventory of Social and Emotional Impairment.....	77
Titel: Database for kvalitet i ambulant psykiatrisk behandling(Dipsy)	78
Titel: Den anti-depressive effekt af repetitiv transkraniel magnetisk stimulation (rTMS) sammenlignet med elektrostimulationsbehandling (ECT). En randomiseret undersøgelse	78
Titel: Den antidepressive virkning af repetitiv transkraniel magnetisk stimulation (rTMS) sammenlignet med elektrostimulationsbehandling (ECT). En åben randomiseret undersøgelse	78
Titel: Den sociale konstruktion af sygdomsadfærd - en antropologisk analyse af funktionelle lidelser i almen praksis med fokus på relationen mellem patient, hverdagsliv og sundhedssystem.....	78
Titel: Depression. Kognitiv/psykoedukativ behandling som supplement ved recidiv profylakse. En randomiseret undersøgelse	79
Titel: Depressive symptomer hos skolebørn henvist til børnepsykiatrisk vurdering.....	79
Titel: Det Danske PET/depressionsprojekt: Follow-up undersøgelse	79
Titel: Det Nationale Skizofreniprojekt (DNS): Social netværkstegning og gruppeterapi af patienter med skizofren lidelse	80
Titel: Effekten af basal kropsbevidsthedstræning på depression	80
Titel: EMDR-behandling af panikangst. Evaluering af panikangstpatienter og EMDR-behandling med rating og biomedicinske markører. Pilotprojekt.	80

Titel: En case-kontrolleret, psykologisk autopsi af ældres selvmord.....	80
Titel: En klinisk epidemiologisk undersøgelse af ECT på Psykiatrisk Hospital i Århus 1976-2000.....	81
Titel: En prospektiv registerbaseret follow-up undersøgelse af 374 psykiatiske patienter	81
Titel: En prospektiv undersøgelse af adfærdsmæssige og kognitive følgevirkninger efter hovedtraumer hos børn og unge.....	81
Titel: En randomiseret, dobbeltblind sammenligning af atomoxetin hydrochlorid og placebo givet til ambulant behandlede børn og unge med attention deficit hyperactivity disorder og komorbid oppositional defiant disorder (et multicenterstudium).....	82
Titel: Et longitudinelt naturalistisk studie af patienter behandlet på Center for Spiseforstyrrelser i Risskov	82
Titel: Evaluering af Akut-tilbud til sindslidende	83
Titel: Evaluering af de behandlingsmæssige konsekvenser af udbygningen og omlægningen af lokalpsykiatrien i Djursland-regionen og Odder/Skanderborg regionen.....	83
Titel: Evaluering af psykiatriloven	83
Titel: Familieorienteret undersøgelses- og behandlingstilbud til småbørn med autisme	83
Titel: Fordelingsprofil af antidepressiva i den levende hjerne vurderet ved PET-skanning	84
Titel: Forebyggelse af funktionelle lidelser og uhensigtsmæssig sygdomsadfærd i almen praksis	84
Titel: Funktionelle symptomer hos 5 årige børn, prævalens risikofaktorer og komorbiditet.....	87
Titel: Funktionelle, fysiske symptomer hos 5-årige børn. Diagnostik, prævalens og psykisk sygelighed.....	87
Titel: Genetiske aspekter af obsessive-kompulsiv tilstand (OCD) belyst ud fra en tvillingepopulation... ..	88
Titel: Group Analytic Treatment and the Inventory of Interpersonal Problems	88
Titel: 'Group Analytic Treatment in the Mental Health Service'	88
Titel: Hjernens strukturelle og funktionelle forhold hos førstegangsdeprimerede over 50 år belyst ved MR-scanning.....	88
Titel: Hvad kan lade sig gøre	88
Titel: ICD-10-diagnoser i Danmark 1995-2002.....	89
Titel: ISADORA.....	89
Titel: Karakteristika ved og prædiktorer for "dropout" hos borderline personlighedsforstyrrelser i psykoanalytisk behandling.....	89
Titel: Klinisk validering af nordisk spørgeskema til vurdering af børns adfærd og udvikling.....	89
Titel: Kognitiv neuropsykiatri - filosofiske aspekter.....	90
Titel: Kvalitativ undersøgelse af forældres opfattelse af ADHD-symptomer	90
Titel: Lithium behandling i almen praksis.....	90
Titel: Lithiums renale elimination	90
Titel: Metodeudvikling og analysevalidering med henblik på serumkoncentrationsbestemmelse af nye psykofarmaka	91
Titel: Multicenter, dobbeltblind, randomiseret undersøgelse af Paliperidon depot mod Risperdal depot overfor patienter med skizofreni	91

Titel: Multicenter, dobbeltblind, randomiseret undersøgelse af Abilify mod andre atypiske antipsykotiske stoffer.....	92
Titel: Multicenter, dobbeltblind, randomiseret undersøgelse af Asenapin i forhold til Olanzapin overfor skizofrene patienter domineret af negative symptomer.....	92
Titel: Narration og identitet i interaktioner mellem plejehjemsbeboere med Alzheimers demens og plejepersonale	92
Titel: Neurobiologiske interaktioner belyst ved in vivo mikrodialyse i rottehjernen	92
Titel: Neurobiologiske markører ved multisymptomatisk funktionel sygdom.....	92
Titel: Neuroimmunologi: Cytokiner og deres association med ADHD.....	93
Titel: Neuropsykiatriske forhold ved affektiv sygdom belyst vha. PET- og MR-scanning	93
Titel: Neuropsykologiske aspekter af OCD.....	93
Titel: Nitrogenoxid-signal-vejens indflydelse i depressionsmolekylære patofysiologi	93
Titel: NMDA receptor påvirkning og effekten af antidepressiva: Adfærd, neurokemi og proteinekspresion.....	93
Titel: Nordic long-term OCD treatment study	93
Titel: Obsessiv-kompulsiv tilstand. Betydning af debutalder, køn og komorbiditet for det kliniske billede	94
Titel: Open-label study on Ritalin LA - parental perception of pharmacological treatment of ADHD	94
Titel: Opgørelse over farmakokinetik ud fra laboratoriets TDM-database.....	94
Titel: Opsøgende psykoseteam.....	94
Titel: OPTAX - an instrument for evaluation of stimulant treatment of ADHD?.....	95
Titel: Overvægt og psykisk sygdom.....	95
Titel: Personlighedsforstyrrelser hos personer med spiseforstyrrelser	95
Titel: Postpartum depressioner: en klinisk psykiatrisk undersøgelse inkl. validering af Edinburgh skalaen	96
Titel: Projekt Eksistentiel Effekt	96
Titel: Præ- og perinatale risikofaktorer for ADHD.....	96
Titel: Psykologiske faktorer betydning for symptom billedet og sygdomsforløbet hos patienter udsat for akut whiplash traume.....	98
Titel: Seasonal variation in ADHD, Tourette syndrome, autism, and OCD	98
Titel: Selvmordsadfærd hos ældre	98
Titel: Serotonerge mekanismer i menneskehjernen belyst ved billeddannende metoder.....	98
Titel: Skizofreni og anden psykisk sygdom blandt tvillinger	99
Titel: Social outcome of ADHD	99
Titel: Social risk factors as predictors for parental report of deviant behaviour in 3 year old children. Undersøgelse af en fødselsårgang (3 år) mhp. adfærd, kontakt, sprog og leg.....	99
Titel: Spiseforstyrrede patienters forhold til gruppen af jævnaldrende. Vanskeligheder og udviklingsmuligheder	100
Titel: Stress i en genetisk dyremodel for depression: Adfærd, neurokemi og proteinekspresion	100

Titel: Struktur-funktionsanalyse af serotonin transporteren.....	100
Titel: Suitability for psychoanalytic psychotherapy	100
Titel: The association between preschool internalizing difficulties and emotional difficulties at age 10-12 years	101
Titel: Tidlig Dynamisk Intervention overfor patienter med Skizofren lidelse (TIDIS)	101
Titel: Tidlige indikatorer på autisk spektrum forstyrrelse i 0-3 års alderen	101
Titel: Time Course of symptoms remission in eating disorders.....	101
Titel: Treatment of eating disorders - studies of effectiveness and mediators	102
Titel: Udbytte og forandring hos spiseforstyrrede patienter i psykoterapeutisk behandling. En 2 1/2 års opfølgning	102
Titel: Udvikling, standardisering og psykometrisk afprøvning af nordisk spørgeskema til vurdering af børns udvikling og adfærd	103
Titel: Udviklingen i psykiatrien i Århus og Nordjyllands Amter 1995-2005. En registerundersøgelse...	103
Titel: Undersøgelse over psykofarmakas farmakokinetik under kronisk behandling med henblik på optimering af terapeutisk drug monitorering(TDM).....	103
Titel: Undersøgelser over psykofarmakas metabolisme in vitro via cytochrom P450-systemet og i dyreeksperimentelle modeller til belysning af farmakokinetik og mekanismer bag interaktioner.....	103
Titel: Validering af Eating Disorder Inventory på en population af spiseforstyrrelsespatienter	104
Titel: Videnskabsteoretiske analyser i relation til neuropsykiatri	104
1.15 Forskningsinstitutioner udenfor sygehusene	105
Titel: Molekylærgenetisk undersøgelse af patienter med bipolar affektiv sindslidelse.....	105
Titel: Stress og rygning i graviditeten som prædikatorer for ADHD hos barnet	105
Titel: Organisationsudvikling i en psykiatrisk institution med henblik på at forhindre marginaliseringsprocesser	105
Titel: Antropologisk depressionsprojekt -undersøgelse af curative faktorer i depressionsbehandlingen - et feltstudie	106
Titel: Et eksperimentelt studie af psykotropiske lægemidlers farmakokinetik med fokus på lægemiddeltransporteren P-glycoprotein.....	106
Titel: Farlighed og fremmedhed i retspsykiatrien	106
Titel: Selvmord blandt børn og unge	107
1.16 Udenlandske institutioner	107
Titel: Spiseproblemer hos danske førskolebørn	107
Titel: Longitudinal studies on ADHD in the Nordic Countries	107
Titel: Investigating mental health problems of children and adolescents in Lithuania	108

OPGØRELSE OVER FORSKNINGSPROJEKTER

1.1 FREDERIKSBORG AMT

Titel: Behandling af terapieresistent major depression med transkraniel magnetisk stimulation i combination med escitalopram

Forskningsansvarlig: Line Grinder Bretlau, Læge ph.d studerende

Beskrivelse: Projektet har til formål at belyse om TMS i kombination med antidepressiv medicinsk behandling, er virksomt ved behandling af svære depressioner.

Tidsplan: 0404 - 0406

Publikationer:

Titel: Bipolar lidelse: Bech-Rafaelsen Maniskala (MAS)

Forskningsansvarlig: Per Bech, Prof, ovl. dr. med.

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0102 – 0105

Publikationer: **Bech P.** The Bech-Rafaelsen Mania Scale in clinical trials of therapies for bipolar disorder: 20 year review of its use as an outcome measure. CNS Drugs 2002; 16: 47-63

P. Gex-Fabry M. Aubry J-M, Favre S, Bertschy G. Olanzapine plasma level in relation to antimanic effect in the acute therapy of manic states. Nord J Psychiatry 2005 (in press)

Titel: Danish validation of the WHOQOL

Forskningsansvarlig: Vibeke Nørholm, Forskningssygeplejerske

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0199 - 0103

Publikationer: Nørholm V, Bech P, Svensson L. Individual quality of life in schizophrenic patients - description and applicability of GRIDQoL in a computer based version. Int J Methods Psychiatr Res 2001; 10: 134-139

Noerholm V, Groenvold M, Watt T, BJORNER JB, Rasmussen N-A, Bech P. Quality of life in the Danish general population - normative data and valid-ity of WHOQOL-BREF using Rasch and item response theory models . Qual Lif Res 2004; 13: 531-540

Titel: Dansk validering af SCL-92

Forskningsansvarlig: Lis Raabeæk Olsen, Per Bech, Læge og Prof., ovl. dr. med.

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0100 - 0105

Publikationer: Olsen LR, Mortensen EL, Bech P. The SCL-90 and SCL-90R versions validated by item response theory models in a Danish community sample. Acta Psychiatr Scand 2004: 110: 225-229

Rasmussen N-A, Schrøder P, Olsen LR, Brødsgaard M, Undén M, Bech P.~Modafinil augmentation in depressed patients with partial response to antidepressants: A pilot study on self-reported symptoms covered by the Major Depression Inventory (MDI) and the Symptom Checklist (SCL-92). Nord J Psychiatry 2005; 59: 173-178

Bech P. The impact of the SCL-90 on the validity of the DSM-IV neurotic or stress-related disorders. Acta Psychiatr Scand 2004; 110: 161-162

Titel: Dosis-effekt-sammenligning af SSRI ved major depression

Forskningsansvarlig: Per Bech, Prof., ovl. dr. med.

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0102 - 0105

Publikationer: Bech P, Tanghøj P, Andersen HF, Overø K. Citalopram dose-response revisited using an alternative psychometric approach to evaluate clinical effects of four fixed citalopram doses compared to placebo in patients with major depression. Psychopharmacol 2002; 163: 20-25

Bent-Hansen J, Lunde M, Klysner R, Andersen M, Tanghøj P, Solstad K, Bech P. The validity of the depression rating scales in discriminating between citalopram and placebo in depression recurrence in the maintenance therapy of elderly unipolar patients with major depression. Pharmacopsychiatry 2003; 36: 313-316

Bech P, Tanghøj P, Cialdella P, Friis Andersen H, Pedersen AG. Escitalopram dose response revisited: an alternative psychometric approach to evaluate clinical effects of escitalopram compared to citalopram and placebo in patients with major depression. Int J Neuropsychopharmacol 2004;7:283-290

Titel: En korttids dobbeltblind randomiseret undersøgelse af Pindolols indflydelse på Venlafaxins antidepressive effekt

Forskningsansvarlig: Klaus Martiny, Post doc Ph.d

Beskrivelse: At undersøge om man kan fremskynde bedringen af depression ved at supplere venlafaxin behandling med pindololbehandling.

Tidsplan: 1104 – 0306

Publikationer:

Titel: Epidemiologien ved PDD hos førskolebørn

Forskningsansvarlig: Merete Frantzen, Afdelingslæge

Beskrivelse:

Tidsplan: 0105 – 0108

Publikationer:

Titel: HAM-D6 ved post-stroke depression

Forskningsansvarlig: Per Bech, Prof., ovl. dr. med.

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0100 – 0105

Publikationer: Rasmussen A, Lunde M, Poulsen DL, Sørensen K, Qvitzau S, Bech P. A double-blind, placebo-controlled study in the prevention of depression in stroke patients. *Psychosomatics* 2003; 44: 216-221

Søndergaard MP, Jarden JO, Martiny K, Andersen G, Bech P. Dose-response to adjunctive light therapy in citalopram-treated patients with post-stroke depression. A randomised, double-blind study. *Psychother Psychosom* 2005 (in press)

Titel: HoNOS

Forskningsansvarlig: Per Bech, Prof., ovl. dr. med.

Beskrivelse: Aktionsdiagnose som supplement til ICD-10. Effektmål, dvs. forbedringsprocent ved udskrivningen

Tidsplan: 0100 -0107

Publikationer: Bech P, Bille J, Schutze T, Søndergaard S, Wiese M, Waarst S. Health of the Nations Outcomes Scale (HoNOS): Implementability, subscale structure and responsiveness in the daily psychiatric hospital routine over the first 18 months. *Nord J Psychiatry* 2003; 57:285-290

Bech P, Bille J, Waarst S, Wiese M, Borberg L, Treufeldt P, Kessing L. Validity of HoNOS in identifying frequently hospitalised patients with ICD-10 mental disorders. *Acta Psychiatr Scand* 2005 (in press)

Titel: Kronos

Forskningsansvarlig: Klaus Martiny, Post-doc. Ph.d.

Beskrivelse: At undersøge om søvndeprivation kan give en hurtig og vedvarende antidepressiv effekt på major depression (uni og bipolar depression) i forhold til en aktiv kontrolgruppe som laver individuel motion.

Tidsplan: 0105 - 0108

Publikationer:

Titel: Langtidslysterapi hos patienter i farmakologisk behandling for major depression

Forskningsansvarlig: Klaus Martiny

Beskrivelse: At afgøre om bedringen af depression kan fremskyndes hos patienter med major depression i sertralin behandling ved at supplere med lysbehandling daglig over 5 uger i sammenligning med placebo (svagt rødt lys).

Tidsplan: 0101 - 0104

Publikationer: Martiny K, Lunde M, Undén M, Dam H, Bech P. Adjunctive bright light in non-seasonal major depression: Results from clinician-rated depression scales. *Acta Psychiatr Scand* 2005

Martiny K, Lunde M, Undén M, Dam H, Bech P. Adjunctive bright light in non-seasonal major depression:

Results from patient-reported symptom and well-being scales. *Acta Psychiatr Scand* 2005 Jun; 111:453-459.

Martiny K. Adjunctive bright light in non-seasonal major depression. *Acta Psychiatr Scand Suppl.*

2004;(425):7-28

Wirz-Justice A, Benedetti F, Berger M, Lam RW, Martiny K, Terman M, Wu J. Chronotherapeutics (light and wake therapy) in affective disorders. *Psychol Med* 2005; 35: 939-944

Titel: LIDO. Association between depression and type of treatment

Forskningsansvarlig: Per Bech, Overlæge, prof. dr. med.

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0101 - 0103

Publikationer: Bech P, Lucas M, Amir M, Bushnell D, Martin M, Buesching D, and the LIDO Group. Association between clinically depressed subgroups, type of treatment, and patient retention in the LIDO study. *Psychol Med* 2003; 33: 1051-1059

Titel: Major Depression Inventory/ICD-10

Forskningsansvarlig: Per Bech, Prof., ovl. dr. med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0100 - 0105

Publikationer: Bech P, Rasmussen N-A, Olsen LR, Noerholm V, Abildgaard W. The sensitivity and specificity of the Major Depression Inventory, using the Present State Examination as the index of diagnostic validity. *J Affect Disord* 2001; 66: 159-164

Olsen LR, Jensen D, Nørholm V, Martiny K, Bech P. The internal and external validity of the Major Depression Inventory in measuring severity of depressive states. *Psychol Med* 2003; 33: 351-356

Fountoulakis KN, Iacovides A, Kleanthous S, Samolis S, Gougoulia K, Kaprinis SG, Bech P. Reliability, validity and psychometric properties of the Greek translation of the Major Depression Inventory. *BMC Psychiatry* 2003, 3:2, <http://www.biomedcentral.com/bmcpsychiatr/>

Hvass A-M, Juul S, Bech P, Nexø E. Vitamin B6 level is associated with symptoms of depression. *Psychother Psychosom* 2004; 73: 340-343

Sørensen S, Friis-Hasché, Haghfelt, Bech P. Postmyocardial infarction mortality in relation to depression: A systematical critical review. *Psycho-ther Psychosom* 2005; 74: 69-80

Sørensen C, Brandes A, Hendricks O, Thrane J, Friis-Hasché E, Haghfelt T, Bech P. Psychosocial predictors of depression in patients with acute coronary syndrome. *Acta Psychiatr Scand* 2005; 111: 116-124

Titel: PEMF behandling hos patienter med behandlingsresistent depression i farmakologisk antidepressiv behandling

Forskningsansvarlig: Klaus Martiny, Post doc. Ph.d.

Beskrivelse: At undersøge om behandling med elektromagnetiske pulserende felter (PEMF) kan fremskynde bedring af behandlingsresistent depression.

Tidsplan: 0106 - 0107

Publikationer:

Titel: Perfenazin i kombination med buspiron ved behandling af skizofrene patienter

Forskningsansvarlig: Per Bech, Prof., ovl. dr. med.

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0102 - 0105

Publikationer: Andersen TH, Bech P, Larsen N-E. Switching patients from olanzapine or risperidone to a combination treatment using perphenazine plus buspirone: Evaluation of antipsychotic efficacy and side-effects, including extrapyramidal effects and weight loss. Nord J Psychiatry 2005; 59: 205-208

Titel: The Bech-Rafaelsen Melancholia Scale (MES)

Forskningsansvarlig: Per Bech, Prof., ovl. dr. med.

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0102 - 0105

Publikationer: Bech P. The Bech-Rafaelsen Melancholia Scale (MES) in clinical trials of therapies in depressive disorders: a 20-year review of its use as outcome measure. Acta Psychiatr Scand 2002; 106: 252-264

Licht RW, Qvitzau S, Allerup P, Bech P. Validation of the Bech-Rafaelsen Melancholia Scale and the Hamilton Depression Scale in patients with major depression: is the total score a valid measure of illness severity? Acta Psychiatr Scand 2005; 111: 144-149

Titel: The Gotland Male Depression Scale: A validation study

Forskningsansvarlig: Per Bech, Prof., ovl. dr. med.

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0100 - 0102

Publikationer: Zierau F, Bille A, Rutz W, Bech P. The Gotland Male Depression Scale: A validity study in patients with alcohol use disorder. Nord J Psychiatry 2002; 56: 265-271

Titel: Validation of the Generalized Anxiety Inventory (GAD-10)

Forskningsansvarlig: Per Bech, Prof., ovl. dr. med.

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0102 - 0105

Publikationer: Bech P, Lunde M, Undén M. An inventory for the measurement of generalised anxiety distress symptoms, the GAD-10 Inventory. Acta Psychiatr Belg 2005; 105:111-118

Titel: WHO-5

Forskningsansvarlig: Per bech, Prof., ovl. dr.med

Beskrivelse: Se publikationer

Tidsplan: 0100 - 0105

Publikationer: Bech P, Moses R, Gomis R. The effect of prandial glucose regulation with repaglinide on treatment satisfaction, wellbeing and health status in patients with pharmacotherapy-naïve Type 2 diabetes: a placebo-controlled, multicentre study. *Qual Life Res* 2003; 12: 413-425

Bech P, Olsen RL, Kjoller M, Rasmussen NK. Measuring well-being rather than the absence of distress symptoms: A comparison of the SF-36 Mental Health subscale and the WHO-Five Well-Being Scale. *Int J Meth Psychiatr Res* 2003; 12: 85-91

Bech P, Andersen MB, Bech-Andersen G, Tønnesen S, Agnarsdottir E, Borg V. Work-related stressors, depression and quality of life in Danish managers. *Eur Psychiatry* 2005 (suppl 3): S318-S325

Titel: WHOQOL-Old

Forskningsansvarlig: Klaus Martiny, PostDoc, PhD

Beskrivelse: Udvikling af et spørgeskema for livskvalitet til ældre over 60 år, til kortlægning af disses psykiske og fysiske livskvalitet og behov

Tidsplan: 0101 - 0106

Publikationer:

1.2 FYNS AMT

Titel: A pilot study of Danish twins to ascertain the possible infectious aetiology of cerebral autism and ADHD-like behaviour

Forskningsansvarlig: Niels Bilenberg, overlæge, ph.d., forskningsleder

Beskrivelse: This pilot study, by a multidisciplinary group from Denmark and the US, is to obtain preliminary evidence in discordant monozygotic (MZ) and dizygotic (DZ) twins of a testable hypothesis: that high levels of maternal transplacental IgG/antibodies to cross-reacting epitopes between some infectious agents and the brain, may be one component cause of autism and ADHD related behaviours

Tidsplan: 0105 - 1206

Publikationer:

Titel: Afprøvning og standardisering af spørgeskemamaterialet Child Behavior Checklist for Ages 1½-5 til brug ved tidlig opsporing af psykiske lidelser hos børn i førskolealderen

Forskningsansvarlig: Niels Bilenberg, overlæge, ph.d., forskningsleder

Beskrivelse: Målet med projektet er at afprøve og indføre et internationalt anvendt og anerkendt børnepsykiatrisk spørgeskemamateriale ved navn Child Behavior Checklist; 1½-5 år (CBCL;1½-5) i Danmark. Materialet er afprøvet i udlandet, hvor det har vist sig velegnet til at udpege børn i førskolealderen med tidlige tegn på afvigende adfærd, emotionelle og sociale problemer. Den tidlige opsporing af børn med psykiske problemer er vigtig for at kunne iværksætte hjælp så tidligt som muligt og støtte barnets udvikling, samt bedre trivselen for barnet og familien. I Danmark efterlyses nu et spørgeskemamateriale til børn i førskolealderen med disse egenskaber. Materialet ønskes anvendt til forebyggelse, i forskningen og i arbejdet med kvalitetsudvikling. Et lignende materiale til skolebørn er succesfuldt indført i Danmark.

Spørgeskemamaterialet er amerikansk, og det anvendes i over 60 lande. Før CBCL/1½-5 kan anvendes i Danmark, skal det afprøves med henblik på udarbejdelse af danske brugsvejledninger. Ved afprøvningen inviteres ca. 300 børn, der er henvist til børnepsykiatrisk vurdering og 1750 børn fra baggrundspopulationen. Børnene deltager ved at forældrene udfylder et forældre-skema med 100 spørgsmål om barnets adfærd, emotionelle og sociale funktion. Forældrene kan give tilladelse til, at barnets pædagog/dagplejer også deltager ved at udfylde et pædagog-skema med 100 spørgsmål. Efter analyse af data udarbejdes manualer for anvendelsen af materialet blandt danske børn.

Tidsplan: 1103 - 0608

Publikationer: Projektets første publikationer er undervejs, men endnu ikke godkendt til publicering

Titel: Allianceprogrammet: Et tværsektorielt patientprogram for mennsker med skizofreni

Forskningsansvarlig: Bent Nielsen, Overlæge

Beskrivelse: At udvikle og evaluere metoder der fremmer gode patientforløb på tværs af sektorgrænser

Tidsplan: 0102 - 0106

Publikationer:

Titel: Analyse af bortfaldet ved en postomdelt spørgeskemaundersøgelse med brug af Child Behavior Checklist for Ages 1½-5

Forskningsansvarlig: Niels Bilenberg, overlæge, ph.d., forskningsleder

Beskrivelse: Der er en tendens til faldende svarprocenter i forbindelse med epidemiologisk forskning, der gør brug af spørgeskemaer. Er den deltagende gruppe associeret med bestemte karakteristika, kan generalisering af undersøgelsesresultater være forhindret. Projektet har til formål at undersøge og beskrive bortfaldet i en postomdelt spørgeskemaundersøgelse med brug af Child Behavior Checklist for Ages 1½-5 (CBCL/1½-5). Projektet er integreret i en standardiseringsundersøgelse vedr CBCL/1½-5.

Tidsplan: 0104 - 0604

Publikationer: Publikation af projektets resultater er under udformning.

Titel: Arvelighed af autisme-spektrum tilstande belyst ud fra en dansk tvillingepopulation

Forskningsansvarlig: Claudia Nordenbæk, læge, ph.d.-studerende, klinisk assistent

Beskrivelse: Formål og baggrund: Undersøgelsens formål er at belyse arveligheden af autisme-spektrum tilstande, herunder Aspergers syndrom, i en tvillingepopulation. Undersøgelsen tager udgangspunkt i danske tvillinger født i årene 1988-2000. Tvillingerne er rekrutteret via Det Danske Tvillingeregister, og undersøgelsen er landsdækkende. Ved at undersøge lighedspunkter i adfærden hos såvel enæggede som tveæggede tvillinger kan man belyse graden af arvelige og miljømæssige faktorerers indflydelse på udviklingen af en sygdom/adfærd. Indenfor det psykiatriske diagnosesystem er gennemgribende udviklingsforstyrrelser et diagnostisk overbegreb inkluderende Aspergers syndrom, infantil autisme og atypiske former. Forstyrrelserne befinder sig formentlig på et spektrum, men har centrale symptomer tilfælles. De er karakteriseret ved afvigelser i evnen til gensidigt socialt sammenspil (kernesymptom), samtidig kan ses afvigelser i sproglig samt ikke-sproglig kommunikation, ligesom der kan optræde

tvangsprægede ritualer og/eller udpræget interesse for særlige emner. Aspergers syndrom adskiller sig fra infantil autisme ved en normal sproglig udviklingsprofil, samt normal intelligens (ca. 75 % af individer med autisme er dårligt begavede). For få årtier siden mente man at infantil autisme skyldes følelseskolde mødres mangelfulde omsorg for sit barn. Tvillingestudier har siden påvist at arvelige (genetiske) faktorer er særdeles betydningsfulde i udviklingen af infantil autisme. Aktuelle studie er det første af sin art, der forsøger at belyse arveligheden af Aspergers syndrom. Design: I undersøgelsens første del (efteråret 2003) har forældre til tvillinger fået tilsendt et spørgeskema vedr. tvillingens adfærd (screeningsspørgsmål). Forældre til tvillinger, hvoraf den ene eller begge er screeningspositive, er blevet adspurgt om at udfylde et spørgeskema for begge tvillinger, der mere specifikt er rettet mod at screene for individer med en gennemgribende udviklingsforstyrrelse (fase 2, foråret 2005). I undersøgelsens 3. fase (primus 2006 - 2007) foretages en egentlig undersøgelse af tvillinger udvalgt ud fra spørgeskemaet i fase 2., omfattende interviews med forældre og samtale-, observations-, psykologisk- samt lægelig undersøgelse af tvillingen. Et af undersøgelsens perspektiver er at tvillinger, der i sidste ende diagnosticeres med en gennemgribende udviklingsforstyrrelse, på et senere tidspunkt vil blive anmodet om afgivelse af en blodprøve til brug til molekylær-genetiske undersøgelser af gener, der tænkes associeret med forekomsten af de nævnte sygdomme. Dette kan i sidste ende bidrage til en ny og bedre sygdomsklassifikation samt muliggøre videre udvikling af biologiske behandlingsmetoder. Foreløbige resultater: Aktuelt er vi i færd med en opgørelse af 2. fases spørgeskema.

Tidsplan: 0903 - 0708

Publikationer:

Titel: Behavioural Problems and Stress in International Adoptees and their Families

Forskningsansvarlig: Conni Fensbo, læge

Beskrivelse: The aim of this study is to supplement earlier data from register research with self-reported questionnaire data. It is expected that families who have adopted children with pre-placement mental and somatic diseases may experience more problematic behaviour in the adopted child and show greater stress than Danish nuclear families in general. The sample extracted from an earlier sample of 1,400 international adoptees and 5,200 non-adopted children in Denmark includes two groups of children. Group I comprises all international adoptees from the original study examined at ages 7 to 12, coming from Eastern Europe (n=56) and from South Korea (n=64), as well as a randomised extract from the earlier sample of Danish non-adoptees, matched for age and gender. Group II includes all 129 international adoptees examined at ages 13 to 16 in the original study, as well as a randomised extract from the previously used sample of Danish children, matched for age and gender. The parents received the Child Behaviour Checklist (CBCL) questionnaire. Parents from Group I also answered the Parenting Stress Index (PSI) questionnaire. Adolescents from Group II answered the Youth Self Report (YSR). Fifty nine mothers (36 adoptive mothers, 23 biological mothers) were selected for a structured personal interview based on the Sense of Coherence questionnaire (SOC). According to parents rating, the children from Eastern Europe had significantly more problem behaviour, and their parents were more stressed than parents of other adoptees or control children.

Offering help and counselling to families who have adopted children with various disabilities is important. Such intervention would both be helpful for the families and an advantage for society.

Tidsplan: 0100 – 1205

Publikationer:

Titel: Danish University Antidepressant Group (DUAG): Comparative trial of prophylactic effect of citalopram versus clomipramine versus placebo in unipolar depression (DUAG 5)

Forskningsansvarlig: Per Kragh-Sørensen, Forskningsleder, Professor, dr.med.

Beskrivelse: Formål: I en kontrolleret, randomiseret klinisk afprøvning at sammenligne klomipramin, citalopram og placebo ved depressionsprofylakse. Undersøgelsen vil desuden give grundlag for at vurdere betydningen af behov for depressionsklinikker som led i den samlede strategi for behandling af depressive patienter. Relevans: Undersøgelsen i DUAG-regi har påvist at SSRI-præparaters (fx. Citalopram) terapeutiske effekt er signifikant mindre effektiv end clomipramin hos hospitalsindlagte patienter (se publikationslisten). Der foreligger kun 1 undersøgelse i litteraturen, der tyder på at langtidsbehandling (2-3 år) med et tricyklisk antidepressivum (TCA) (imipramin) kan forebygge fremkomst af nye depressions episoder. Placebo kontrollerede undersøgelser har vist, at TCA-præparater, SSRI-præparater og litium er bedre end placebo mht. forebyggelse af recidiv af depression inden for det første år ved tilbagevendende depressioner. Aktuelle projekts forebyggende behandlingsperiode er 2-4 år.

Tidsplan: 0498 - 0406

Publikationer: Danish University Antidepressant Group: Citalopram: Clinical effect profile in comparison with clomipramine. A controlled multicentre study. *Psychopharmacology* 1988; 90: 131-38

Danish University Antidepressant Group: Paroxetine: A selective serotonin reuptake inhibitor showing better tolerance, but weaker antidepressant effect than clomipramine in a controlled multicentre study. *J Aff Disord* 1990; 18: 289-99

Stage KB, Bech P, Kragh-Sørensen P and Danish University Antidepressant Group. Age-related adverse reactions to clomipramine. *Acta Psychiatr. Scand.* 2002 Jan; 105 (1): 55-9

Titel: Demenssygdommenes prognose

Forskningsansvarlig: Kjeld Andersen, 1. reservelæge, klinisk lektor, Msc, PhD

Beskrivelse:

Tidsplan: 0292- 1206

Publikationer:

Titel: Depressive symptoms indflydelse på sygdomsforløbet ved kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL)

Forskningsansvarlig: Kurt B. Stage, Overlæge, forskningslektor, ph.d.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0202 - 1208

Publikationer:

Titel: Development and implementation of a rational pharmacotherapy intervention at a psychiatric department

Forskningsansvarlig: Kurt B. Stage, Overlæge, forskningslektor, ph.d.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0603 - 1206

Publikationer: Stage, K. B., P. Casier, et al. (2004). "[Depression]." Ugeskr Læger 166(14): 1311-3. Sørensen, L., P. Damkier, et al. (2004). Two rational pharmacotherapy interventions at a psychiatric department. Foredrag ved årsmøde for Dansk Selskab for Klinisk Farmakologi og Dansk Selskab for Farmakologi og Toksikologi.

Titel: EU cost B6. Anorexia Nervosa

Forskningsansvarlig: Kirsten Hørder, ledende overlæge, klinisk lektor

Beskrivelse: Et EU projekt med deltagelse af Tyskland, Sverige, Holland, Spanien, Tjekiet, Norge, Italien, Frankrig og England. Evaluering: Kortlægge effektiviteten af forskellige psykoterapeutiske behandlingsprogrammer; beskrive baggrundsfaktorer; bidrage til udvikling af forskning; forebyggeelse af recidiv og kroniske forløb. EU projektet Cost B6 er afsluttet, men de børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger i ovennævnte lande fortsætter samarbejdet. Resultatet er ensartede og standardiserede udredningsprogrammer med spørgeskemaer og interviews, samt nationalt udarbejdelse af anbefalinger og behandling gennem Sundhedsstyrelsens rapport 2003.

Tidsplan: 0702 - 0707

Publikationer: Suicidal adfærd i en klinisk population af 12 -17-årige med spiseforstyrrelser med spiseforstyrrelse, Pernille Damsted, Dorthe J Petersen, Niels Bilenberg, Kirsten Hørder. UFL (akcepteret til publikation)

Titel: Evaluering af den offentlige alkoholbehandling

Forskningsansvarlig: Bent Nielsen, Overlæge

Beskrivelse: At udvikle og evaluere metoder til forbedring af den offentlige alkoholbehandling

Tidsplan: 0195 - 0105

Publikationer: Nielsen B, Nielsen AS, Wraae O. Patient treatment matching improves compliance of alcoholics in out-patient treatment. J Nerv Ment Dis 1998, 752-63

Nielsen B, Nielsen AS, Wraae O. Factors associated with compliance of alcoholics in out-patient treatment. J Nerv Ment Dis 2000, 101-7

Nielsen AS, Nielsen B, Petersen P. Behandlingsbehov hos alkoholmisbrugere, hvis forældre havde et alkoholmisbrug. Ugeskr Læger 2000, 4550-44.

Titel: Evaluering af Minnesotabehandling versus offentlig behandling for alkoholmisbrug

Forskningsansvarlig: Bent Nielsen, Overlæge

Beskrivelse: At evaluere om privat behandling af alkoholmisbruger er bedre end offentlig behandling.

Tidsplan: 0199 - 0106

Publikationer:

Titel: Follow up af en klinisk børnepsykiatrisk kohorte

Forskningsansvarlig: Niels Bilenberg, overlæge, ph.d., forskningsleder

Beskrivelse: 5 års follow-up af en klinisk kohorte på 110 henviste børn. Data fra de første 3 års spørgeskema follow-up er indsamlet fra forældre og lærer til børnene og artikel under bedømmelse (review) i Ugeskrift for Læger. 5. års opfølgning foregår som et telefoninterview (pågår i øjeblikket). Det kliniske interview, DAWBA anvendes. Målet er at vurdere den diagnostiske stabilitet over opfølgningstiden.

Tidsplan: 0599 - 0606

Publikationer:

Titel: Forekomst og behandling af depression - En epidemiologisk, farmakoepidemiologisk og sundhedsøkonomisk undersøgelse med fokus på compliance

Forskningsansvarlig: Kurt B. Stage, Overlæge, forskningslektor, ph.d.

Beskrivelse:

Tidsplan: 1005 - 1208

Publikationer:

Titel: Forekomsten af suicidal adfærd hos patienter med Anorexia Nervosa

Forskningsansvarlig: Niels Bilenberg, overlæge, ph.d., forskningsleder

Beskrivelse: Forekomsten af suicidal adfærd og komorbiditet, hos børn og unge med spiseforstyrrelser belyst ved data indsamlet i forbindelse med en europæisk multicenterundersøgelse vedrørende spiseforstyrrelser. 37 patienter (12-17 år, median alder: 15 år) indgår i denne opgørelse. Forekomsten af suicidal adfærd hos den enkelte blev vurderet ud fra et lægeadministreret interview; Bedømmelse af anoreksi og bulimi, Teenager (BAB-T) samt et spørgeskema udfyldt af den unge; Youth Self Report (YSR). Hypotesen er at børn og unge med spiseforstyrrelser har større suicidalrisiko og der bør advares imod dette.

Tidsplan: 0197 - 1205

Publikationer:

Titel: Forældre og pædagogers holdning til og oplevelse af deltagelse i epidemiologisk forskning med brug af spørgeskemamaterialet Child Behavior Checklist for Ages 1½-5

Forskningsansvarlig: Niels Bilenberg, Overlæge, forskningsleder, ph.d.

Beskrivelse: Undersøgelser tyder på, at der kan være etiske, sociale og holdningsmæssige barrierer, som gør sig gældende i beslutningen om at deltage i epidemiologisk forskning vedrørende psykiske lidelser hos børn. Dette projekt har til formål at afdække forældre og pædagogers indstilling til deltagelse, oplevelse af at deltage og behov for information i forbindelse med invitation til deltagelse. Projektet er integreret i standardiseringsundersøgelsen vedrørende spørgeskemamaterialet Child Behavior Checklist for Ages 1½-5.

Tidsplan: 0104 - 0604

Publikationer: Databearbejdning og udformning af publikation pågår pt.

Titel: Funen Anorexia Nervosa Study (FANS)

Forskningsansvarlig: René Klinkby Støving, Afdelingslæge, PhD

Beskrivelse: Funen Anorexia Nervosa Study (FANS) er dels en retrospektiv kohorteundersøgelse og dels et follow up studie (efterundersøgelse). I det retrospektive studie opgøres ændringer i bl.a. BMI, spiseadfærd og social status under centerets 2-sporede behandlingsindsats fra henvisningen (fællesvisitationen) til afslutning eller til den 31.12.04. Follow up studiet omfatter bl.a. vurdering af outcome efter Morgan-Russell og helbredsrelateret selvrapporateret livskvalitet efter SF-36. Endelig omfatter projektet en antropometrisk og osteodensitometrisk efterundersøgelse (tværsnitsstudie). Formålet er at sammenfatte patientforløbene under Centerets 10-årige behandlingsindsats og sammenholde resultaterne med den internationale litteraturs referenceramme. At evaluere det prognostiske potentiale i de primære psykosociale og morfometriske data med hensyn til dropout, relapse og outcome. Og at foretage en undersøgelse af spiseadfærd, seksualitet, sociale funktioner og livskvalitet hos vægtrestituerede patienter.

Tidsplan: 1005 - 1208

Publikationer:

Titel: Gender and the depression: the impact of gender in the symptomatology and diagnostic profile of depression and the clinical effects of antidepressant treatment

Forskningsansvarlig: Per Kragh-Sørensen, Forskningsleder, professor dr.med.

Beskrivelse: At belyse mulige kønsforskelle i symptomatologi og diagnostisk profil ved depression. At undersøge mulige kønsforskelle i ønskede og uønskede effekter af antidepressiv behandling. Relevans: Kønsratioen opnået i undersøgelsen afspejler kønsration (F:M=2.0) rapporteret i epidemiologiske og kliniske populationer. Sværhedsgraden og symptomatologien er ens for kvinder og mænd. Den melankolske depressionstype er hyppigere blandt mandlige patienter. Der påvistes ingen kønsforskelle vedr. behandlingseffekt.

Tidsplan: 0900 - 0903

Publikationer: Hildebrandt MG. PhD-thesis: Gender and depression: The impact of gender on the symptomatology and diagnostic profile of depression and the clinical effects of antidepressant treatment. University of Southern Denmark, Press 2003

Hildebrandt MG, Stage KB og Kragh-Sørensen P. Gender and depression: A study of severity and symptomatology of depressive disorders (ICD-10) in general practice. Acta Psychiatrica Scandinavica 2003; 107 (3): 197-202

Hildebrandt MG, Steyerberg E, Stage KB, Passchier J, Kragh-Sørensen P and the Danish University Antidepressant Group. Are gender differences important for the clinical effects of antidepressants? American Journal of Psychiatry 2003; 160 (9): 1643-50

Hildebrandt MG, Stage KB, Kragh-Sørensen P and The Danish University Antidepressant Group. Gender differences in severity, symptomatology and distribution of melancholia in major depression. Psychopathology 2003; 36 (4): 204-12

Titel: Kvalitetsudvikling af den offentlige alkoholbehandling

Forskningsansvarlig: Bent Nielsen, Overlæge

Beskrivelse: At udvikle og evaluere metoder der skal sikre kvaliteten af den offentlige alkoholbehandling

Tidsplan: 0199 - 0106

Publikationer:

Titel: Livskvalitet og sundhedsøkonomiske omkostninger ved Mild Cognitive Impairment (MCI) og Alzheimers sygdom.

Forskningsansvarlig: Per Kragh-Sørensen, forskningsleder, professor og Christian Kronborg Andersen, cand.oecon, Ph.d.

Beskrivelse: En registerbaseret undersøgelse at undersøge MCI og Alzheimers sygdoms (AS)patienters: 1) livskvalitet og undersøge de anvendte instrumenters anvendelighed på disse grupper 2) forbrug af kommende tilbud om pleje 3) forbrug af sundhedsydelser 4) forbrug af receptpligtig medicin. Relevans: Forekomsten af MCI i befolkningen er sparsomt belyst. Man antager, at en afgrænsning af tidligere stadier af AS eller forstadier (MCI) er vigtig. Sundhedsøkonomiske evalueringsteknikker kan inddrages som led i fremtidige beslutningsgrundlag, når der skal træffes beslutning om at anvende offentlige (og private) ressourcer til behandling og pleje af de anførte patientgrupper. Sundhedsøkonomiske beregninger vedr. MCI-patienter foreligger ikke i Danmark. Projektet er en fortsættelse af tidligere sundhedsøkonomiske undersøgelser vedrørende demens (se publikationer)

Tidsplan: 0106 - 0508

Publikationer: Andersen CK. Health economics of dementia. Issues on the estimation of cost functions and modelling costs and health outcomes of dementia interventions. Odense University Press, 2001

Andersen CK, Lauridsen J, Andersen K, Kragh-Sørensen P. Cost of Dementia: Impact of Disease Progression estimated in longitudinal data. Scand J Public Health. 2002; 30: 1-7

Andersen CK, Wittrup-Jensen KU, Lolk A, Andersen K, Kragh-Sørensen P. Ability to perform activities of daily living is the main factor affecting quality of life in patients with dementia. Health and Quality of Life Outcomes 2004, 2: 52

Titel: Mild cognitive impairment. forekomst og forløb i et klinikmateriale

Forskningsansvarlig: Lykke Storgaard, læge ph.d.-studerende

Beskrivelse:

Tidsplan: 1103 - 0507

Publikationer:

Titel: Parkinsons sygdom og demens

Forskningsansvarlig: Kjeld Andersen, 1. reservelæge, klinisk lektor, MSc, PhD

Beskrivelse:

Tidsplan: 0601 - 0608

Publikationer: Aarsland D, Andersen K, Larsen JP, Lolk A, Nielsen H, Kragh-Sorensen P. Risk of dementia in Parkinson's disease: A community-based, prospective study. *Neurology* 2001;56(6):730-736
 Aarsland D, Andersen K, Larsen JP, Lolk A, Kragh-Sorensen P. Prevalence and characteristics of dementia in Parkinson disease: an 8-year prospective study. *Arch Neurol* 2003;60(3):387-392
 Aarsland D, Andersen K, Larsen JP, Perry R, Wentzel-Larsen T, Lolk A, et al. The rate of cognitive decline in Parkinson disease. *Arch Neurol* 2004;61(12):1906-1911.

Titel: Psykopatologi hos danske 8-9 årige børn: Prævalens og komorbiditet belyst ved et to-trins populationsstudie

Forskningsansvarlig: Dorthe Janne Petersen, læge, ph.d.

Beskrivelse: Formålet med projektet var at belyse omfanget af psykiatrisk sygdom samt omfanget af komorbiditet i en normal-population af fynske 8-9 årige børn. Desuden at sammenholde de psykiatriske diagnoser med kognitiv funktion.

Tidsplan: 0199 - 1204

Publikationer: The prevalence of child-psychiatric disorders among 8-9-year-old children in Danish mainstream schools. Bilenberg, Petersen, Hoerder, Gillberg. *Acta Psych Scand* 2005 Jan; 111 (1): 59-67
 Dansk oversættelse af det diagnostiske børne- og ungdomspsykiatriske interview Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia for School-aged children, Present and Lifetime Version~Petersen, Bilenberg. *Ugesk Laeger* 2002; 26: 3433-35
 Forekomsten af børnepsykiatriske sygdomme hos danske 8-9 årige børn. Petersen, Bilenberg. *Ugesk Laeger* 2003; 165/40: 3822-25

Titel: Risikofaktorer for demenssygdomme

Forskningsansvarlig: Kjeld Andersen, 1. reservelæge, klinisk lektor, MSc, PhD

Beskrivelse: At undersøge mulige risikofaktors betydning for udvikling af demenssygdomme

Tidsplan: 0292 - 1210

Publikationer: Andersen K, Lolk A, Nielsen H, Andersen J, Olsen C, Kragh-Sørensen P. Prevalence of very mild to severe dementia in Denmark. *Acta Neurol Scand* 1997; 96:82-87
 Andersen K, Nielsen H, Lolk A, Andersen J, Becker I, Kragh-Sørensen P. Incidence of very mild to severe dementia and Alzheimer's disease in Denmark. The Odense Study. *Neurology* 1999;52:85-90
 Andersen K, Launer LJ, Dewey ME, Letenneur L, Ott A, Copeland JR, et al. Gender differences in the incidence of AD and vascular dementia: The EURODEM Studies. EURODEM Incidence Research Group. *Neurology* 1999;53(9):1992-1997
 Andersen K, Lolk A, Kragh-Sorensen P, Petersen NE, Green A. Depression and the risk of Alzheimer disease. *Epidemiology* 2005; 16(2):233-238
 Letenneur L, Launer LJ, Andersen K, Dewey ME, Ott A, Copeland JR, et al. Education and the risk for Alzheimer's disease: sex makes a difference. EURODEM pooled analyses. EURODEM Incidence Research Group. *Am J Epidemiol* 2000; 151(11):1064-1071

Ott A, Andersen K, Dewey ME, Letenneur L, Brayne C, Copeland JR, et al. Effect of smoking on global cognitive function in nondemented elderly. *Neurology* 2004;62(6):920-924.

Titel: Spect i mild demens, overlevelse og cognition. Odenseundersøgelsen

Forskningsansvarlig: Lykke Storgaard, læge, ph.d-studerende

Beskrivelse:

Tidsplan: 1103 - 1105

Publikationer:

Titel: Standardisering af ADHD rating skalaen (ADHD-RS af DuPaul et al.)

Forskningsansvarlig: Niels Bilenberg, overlæge, ph.d., forskningsleder

Beskrivelse: DuPaul skalaen med 26 items standardiseres i kliniske enheder i hele landet. Denne del foregår i BupBase regi og med deltagelse af alle interesserede afdelinger. Scoring af skemaerne sammenlignes mellem ADHD patienter, børn med andre BUP diagnoser og populationsstandard.

Vedrørende sidstnævnte indgår data fra almindelige skolebørn i fynske skoler. Formålet er at udvikle normer for scoring og afprøve skemaet evne til at rate behandlingseffekt

Tidsplan: 0106 - 1206

Publikationer:

Titel: Styrkelse af netværksarbejde med henblik på tidlig opsporing og intervention af adfærdsforstyrrende psykiatriske patienter

Forskningsansvarlig: Rolf Bang Olsen, overlæge

Beskrivelse: Gennem samarbejde med politi, Falck med videre at få indtryk af hvor mange ældre der forlader deres hjem og må eftersøges. Anden del af projektet er at afdække årsag (stille diagnose) samt at iværksætte intervention. Desuden støtte til pårørende

Tidsplan: 0205 - 0207

Publikationer:

Titel: Surfactant D og Alzheimers sygdom

Forskningsansvarlig: Kjeld Andersen, 1. reservelæge, klinisk lektor, MSc, PhD

Beskrivelse:

Tidsplan: 0805 - 0806

Publikationer:

Titel: Validering af Neuropsychiatric Inventory (NPI) og Mini Mental State Examination

Forskningsansvarlig: Annette Lolk, Overlæge, klinisk lektor, ph.d.

Beskrivelse: At validere den danske version af NPI skalaen. At validere en ny dansk oversættelse af MMSE. At validere Urskivetesten. At optræne sygeplejersker i at anvende en dansk version af NPI.

Skalaerne er meget relevante i behandling af adfærdsforstyrrelser og psykiatriske symptomer ved demens

Tidsplan: 0104 - 0106

Publikationer:

Titel: Younger and Elderly Depressed Inpatients. Differences in symptomatology and diagnostic profile.

Adverse drug reactions to Clomipramine

Forskningsansvarlig: Kurt B. Stage, Overlæge, forskningslektor, ph.d.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0290 - 1206

Publikationer: Stage KB. Younger and elderly depressed inpatients: Differences in symptomatology and diagnostic profile. Adverse drug reactions to Clomipramine [Ph.D. thesis]: Odense, Denmark; 1996

Stage KB, Bech P, Gram LF, Kragh-Sorensen P, Rosenberg C, Ohrberg S, et al. Are in-patient depressives more often of the melancholic subtype? *Acta Psychiatr Scand* 1998;98(6):432-6

Stage KB, Bech P, Kragh-Sorensen P, Nair NP, Katona C. Differences in symptomatology and diagnostic profile in younger and elderly depressed inpatients. *J Affect Disord* 2001;64(2-3):239-48

Stage KB, Bech P, Kragh-Sorensen P. Age-related adverse drug reactions to clomipramine. *Acta Psychiatr Scand* 2002;105(1):55-9

Hansen PE, Wang AG, Stage KB, Kragh-Soerensen P. Comorbid personality disorder predicts suicide after major depression: a 10-year follow-up. *Acta Psychiatr Scand* 2003;107(6):436-440

Stage KB, Danish University Antidepressant Group. Orthostatic side effects of clomipramine and moclobemide during treatment for depression. *Nord J Psychiatry* 2005;59(4):298-301

Titel: Ændres Kognitiv funktion med alderen hos ikke-demente ældre?

Forskningsansvarlig: Lykke Storgaard, læge, ph.d.-studerende

Beskrivelse:

Tidsplan: 1105 - 0606

Publikationer:

1.3 H:S

Titel: Affektiv lidelse og neuroendokrine sygdomme. En registerbaseret epidemiologisk undersøgelse af komorbiditet.

Forskningsansvarlig: Lars Kessing, Professor

Beskrivelse: At undersøge om der er øget komorbiditet mellem affektiv lidelse (mani og depression) og endokrinologiske sygdomme (diabetes, thyreoidea sygdom, Cushing's sygdom, parathyreoidea sygdom) eller andre stofskiftesygdomme (hyperkolesterolæmi, adipositas).

Tidsplan: 0203 - 0206

Publikationer: Thompsen, A.F., Kvist, K., Andersen, P.K., Kessing, L.V. (2005) Increased risk of affective disorder following hospitalisation with hyperthyroidism. *Euro J Endocrinology* 152: 535-43

Thompsen, A.F., Kvist, K., Andersen, P.K., Kessing, L.V. Increased risk of developing affective disorder in patients with hypothyroidism: a register-based study. *Thyroid*, in press

Thompsen, A.F., Kvist, K., Andersen, P.K., Kessing, L.V. (2005) Increased Risk of Hyperthyroidism among Patients Hospitalized with Bipolar Disorder. *Bipolar Disorders*, in press

Titel: Anbringelsesdømte i Danmark, ætiologi og demografi

Forskningsansvarlig: Tine Wøbbe, Koordinerende Psykolog

Beskrivelse: At få kortlagt antal anbringelsesdømte i Dk over en 5 årig periode, herunder deres demografi og ætiologi

Tidsplan: 1005 - 0107

Publikationer:

Titel: Antidepressiv behandling ved neurologiske lidelser.

Forskningsansvarlig: Lars Kessing, Professor

Beskrivelse: At undersøge forekomsten af behandling med antidepressiv medicin blandt patienter med neurologiske sygdomme.

Tidsplan: 0105 - 0606

Publikationer: Følger

Titel: Anvendelse af biobanker og sundhedsregistre i psykiatrisk forskning

Forskningsansvarlig: Thomas Werge, Forskningschef

Beskrivelse: Formålet med disse projekter er at skabe synergi mellem de betydelige potentialer, der ligger i både biobanker og sundhedsregistre og derved øge mulighederne for at inddrage et bredt spektrum af mulige genetiske, miljø- og adfærdsmæssige risikofaktorer for udvikling af komplekse psykiske lidelser. Vi forventer, at kunne anvende registeroplysninger til at tilvejebringe valide retrospektive data, der kan karakterisere meget lange kroniske sygdomsforløb. Derigennem forventer vi at opnå operationelt definerede mål for sværhedsgrad, funktionsniveau, suicidalitet o. lign. variable, der ellers kun dårligt lader sig bestemme. Sådanne studier er relevante fordi årsagsforholdene de kliniske manifestationer af psykiske lidelser er yderst komplekse, hvilket vanskeliggør fænotypisk afgrænsning af sygdom samt identificering af deres ætiologi.

Tidsplan: 0105 - 0108

Publikationer:

Titel: Beskytter antidepressiv og stemningsstabiliserende medicin mod død og selvmord?

Forskningsansvarlig: Lars Kessing, Professor

Beskrivelse: At undersøge overlevelse og forekomst af selvmord hos personer som behandles med antidepressiv medicin eller stemningsstabiliserende medicin i forhold til baggrundsbefolkningen.

Tidsplan: 0303 - 0306

Publikationer: Kessing, L. V., Søndergård, L., Kvist, K., Andersen, P.K. (2005) Suicide risk in patients treated with lithium. Arch Gen Psychiatry 62: 860-6.

Flere følger

Titel: Dansk Alzheimer Interventionsundersøgelse - DAISY (Danish Alzheimer Intervention Study). Projektet er ikke primært et psykiatrisk projekt, men involverer også psykiatriske afdelinger.

Forskningsansvarlig: Gunhild Waldemar, Professor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: At undersøge muligheder for at forbedre undervisning, rådgivning og støtten til nydiagnosticerede demente og deres pårørende. Programmet indeholder flg. delprojekter: 1) Randomiseret kontrolleret undersøgelse af effekten af et interventionsprogram. 2) Projekt om sociale relationer ved tidlig demenssygdom. 3) Juridisk projekt. 4) Sundhedsøkonomisk projekt.

Tidsplan: 0103 - 1208

Publikationer: Endnu ingen videnskabelige publikationer. Se eventuelt www.hukommelseskliniken.dk

Titel: Dansk Psykiatrisk Biobank

Forskningsansvarlig: Thomas Werge, Forskningschef

Beskrivelse: Identificering af risikofaktorer for komplekse psykiske lidelser samt prædiktorer for behandlingsrespons. Forståelse af disse forhold vil muliggøre rational udvikling af nye behandlingsmetoder og lægemidler, samt sikre at behandling gives på et individualiseret grundlag.

Tidsplan: 0602 - 0510

Publikationer: Association between the CC-chemokine receptor type 5 (CCR5) 32-nucleotide deletion allele and late onset of schizophrenia. Rasmussen HB, Timm S, Wang AG, Søbey K, Lublin H, Fenger M, Hemmingsen R, Werge T. American Journal of Psychiatry (In press)

Diagnostic agreement of schizophrenia spectrum disorders among chronic patients with functional psychoses. Jakobsen KD, Frederiksen JN, Parnas J, Werge T. Psychopathology (In press)

Apolipoprotein D is associated with long-term outcome in patients with schizophrenia, Hansen T, Hemmingsen RP, Wang AG, Olsen L, Timm S, Søbey K, Jacobsen KD, Fenger M, Parnas J, Rasmussen HB, Werge T. The Pharmacogenomics Journal (In press)

Association of the 120-bp duplication in the dopamine D4 receptor gene and schizophrenia in a sample of Danish subjects. Olsen L, Timm S, Wang AG, Søbey K, Jakobsen KD, Clemmensen S, Lokke A, Fossum M, Parnas J, Hemmingsen R, Rasmussen HB, Werge T. Schizophr Res. 2005 73(1):133-5

No association between the 399 C>T polymorphism of the neuropeptide Y gene and schizophrenia, major depression or panic disorder in a Danish population. Lindberg C, Koefoed P, Hansen ES, Bolwig TG., Rehfeld JF, Møllerup E, Jørgensen OS, Kessing LV, Werge T, Knudsen GM, Woldbye DPD. Acta Psychiatr Scand (In press)

Cognitive impairment in elderly women: the relative contribution of selected genes, life style factors and comorbidities. Rasmussen HB, Bagger YZ, Tankó LB, Quin G, Christiansen C, Werge T. Neuropsychiatric Disease and Treatment (In press)

Titel: Dansk Psykiatrisk Biobank og fænotyper

Forskningsansvarlig: August G. Wang, Overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Afgrænse visse fænotyper, f.eks. ved suicidal adfærd og søge at relatere disse til polymorfier i visse gener.

Tidsplan: 0100 - 1210

Publikationer:

Titel: Decard

Forskningsansvarlig: Morten Birket-Smith, overlæge dr med

Beskrivelse:

Tidsplan: 1104 - 1107

Publikationer:

Titel: DEMO: Effekt af fysisk aktivitet ved depression

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Overlæge, lektor, phd, MPH

Beskrivelse: Baggrund: I Danmark er der ca. 200.000 mennesker om året, der rammes af depression i let til moderat grad. Sygdommen giver anledning til store menneskelige omkostninger for den enkelte. De indirekte samfundsmæssige udgifter i form af sygemeldinger, pensionering og et stort overforbrug af psykiatriske sundhedsydelse anslås til at være mellem 5 og 7 milliarder kroner om året. Effekten af motion på depression har været undersøgt i en lang række undersøgelser. Undersøgelserne er imidlertid behæftet med metodologiske problemer, således at den nuværende evidens for motions effekt på depression hviler på moderat forskningsmæssig dokumentation (evidens kategori B). Formål: At undersøge og sammenligne effekten af henholdsvis udholdenhedstræning, styrketræning og afspændingstræning hos depressive.

Målgruppe: Let til moderat depressive i hovedstadsområdet. Design: Demoforsøget er et randomiseret klinisk forsøg. Deltagerne randomiseres til 3 arme: A) udholdenhedstræning, B) styrketræning, C)

Afspændingstræning. Randomiseringen foretages af Copenhagen Trial Unit (CTU). I randomiseringen er deltagerne stratificeret i 3 grupper: 1) ingen medicinsk antidepressiv behandling 2) påbegyndt medicinsk antidepressiv behandling inden for 6 uger, 3) har været i medicinsk antidepressivbehandling i mere end 6 uger. Væsentlige inklusionskriterier: let til moderat depression, mellem 18 og 55 år, bosiddende i

hovedstadsområdet. Patienterne bliver randomiseret til følgende: Interventioner: A)Udholdenhedstræningen består primært 30-45 minutters intervaltræning i perioder på 2-4 minutters varighed, hvor store muskelgrupper involveres. I begyndelsen træningen og særligt i de første uger, startes med en pulsstigning til 110-120 slag/min. Herefter vil man tilstræbe en pulsstigning til 130-150 slag/min. B)Styrketræningen vil primært bestå af belastning af forskellige muskelgrupper i meget korte perioder (10-30 sek). Der stiles mod 5-10 repetitioner med så let belastning at hver serie giver en vis lokal træthed, men ikke generel træthed.

C)Afspændingstræning vil primært bestå i oplæring af afspændings- og massageøvelser. Træningen forestås af fysioterapeuter med psykiatrisk erfaring.

Tidsplan: 0105 - 1007

Publikationer:

Titel: Dødelighed blandt hjemløse

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Overlæge

Beskrivelse: Formålet med undersøgelsen var at undersøge dødeligheden blandt hjemløse på herberger og forsorgshjem i København og at undersøge prediktorer for død så som opvækstbetingelser, psykisk sygdom og alkohol og stofmisbrug. Metode. To grupper af hjemløse blev fulgt i dødsårsagsregisteret i en tiårs periode. For en gruppe på i alt 579 personer blev der registreret oplysninger om alder og køn og ophold på herberget i løbet af 1991. En gruppe på 185 blev interviewet med hensyn til opvækstvilkår, sociale og psykiatriske forhold. Resultater Standard Mortality Rate (SMR) var 3.8 (95% CI 3.5- 4.1); 2.8 (95% CI 2.6 - 3.1) for mænd og 5.6 (95% CI 4.3 - 6.9) for kvinder. SMR for død ved selvmord var 6.0 (95% CI 3.9 - 8.1), for naturlig død 2.6 (95% CI 2.3 - 2.9), for ulykker 14.6 (95% 11.4 - 17.8), and for ukendt døds måde 62.9 (95% CI 52.7 - 73.2). Sammenlignet med baggrundsbefolkningen var dødeligheden højere i de unge aldersgrupper. Dødeligheden var større hos hjemløse som havde mere end et ophold i herberget og som hvis ophold var kortere 11 dage. Risikofaktorer for tidlig død var faders død under den hjemløses opvækst og misbrug af alkohol og sedativa. Diskussion. Hjemløse på herberg, specielt unge hjemløse kvinder har større risiko for tidlig død end baggrundsbefolkningen.

Tidsplan: 0192 - 0603

Publikationer: 10 year follow up study of mortality among users of hostels for homeless people in Copenhagen, Nordentoft, M and Wandall-Holm, N. BMJ, 2003; 327: 81 – 3

10 års opfølgingsundersøgelse af dødelighed blandt hjemløse på herberg i København, Nordentoft, M and Wandall-Holm, N. Ugeskrift for Læger, 2004, 166; 1679-1681

Titel: EEG koherens og skizofreni

Forskningsansvarlig: Sidse Arnfred, Afdelingslæge, PhD

Beskrivelse: Synkroniciteten af EEGs høj-frekvente aktivitet (gamma (30-90 Hz)) afspejler præcision i stimulus integration, som derefter kan sættes i relation til patienternes symptomer. Studiets hypotese er at stimulus relateret gamma synkronicitet er nedsat hos patienter med skizofreni og tilgrænsende lidelser og at dette ses i særlig grad når patienterne har forstyrrelser i selv-oplevelsen. Det er essentielt at finde en specifik hjerne funktionsafvigelse ved skizofreni for at komme videre med gen diagnostik og behandling.

Tidsplan: 0404 - 0707

Publikationer: Parallel Factor Analysis as an exploratory tool for wavelet transformed event related EEG. Mørup, M, Hansen, L.K., Parnas, J, og Arnfred, S.M. Neuroimage, in press

Titel: Effekt af intervention efter selvmordsforsøg/selvskadende handling. En randomiseret undersøgelse

Forskningsansvarlig: August G. Wang, Forskningsansvarlig overlæge, dr. med.

Beskrivelse: At undersøge om en aktiv opsøgende indsats med fastholdelse og problemløsning, kan øge compliance til efterbehandling og nedsætte recidivfrekvensen fra 30 % til 15 % indenfor det 1. år. Selvmord og selvmordsforsøg er en stor belastning for det enkelte menneske, dennes familie og omgangskreds samt

en samfundsmæssig økonomisk belastning. Endvidere er der ikke meget evidensbaseret litteratur på området, der beskriver effektive efterbehandlingsmetoder for selvmordstruede.

Tidsplan: 0905 - 0808

Publikationer:

Titel: Effekten af immobilisationsstress på rottehjernen: et morfologisk og kvantitativt autoradiografisk studie

Forskningsansvarlig: Martin Balslev Jørgensen, overlæg dr.med.

Beskrivelse: Rotteimmobilisationsstressmodellen har vist sig at kunne give reproducerbare forandringer i hjernen - både morfologisk og i de relevante biokemiske systemer. Vores tilgang med at studere ECT's virkning på disse forandringer, vil kunne hjælpe til bedre at kunne identificere de forandringer, der er af betydning for specielt depression og anden stressrelateret sygdom.

Tidsplan: 1101 - 1106

Publikationer:

Titel: En naturalistisk undersøgelse af patienter indlagt på Specialiseret Enheds dagafsnit

Forskningsansvarlig: Per Sørensen, Afdelingslæge

Beskrivelse: Der foreligger en række udenlandske publikationer med lignende behandlingsprogrammer, men ingen danske undersøgelser. Vi forventer at dokumentere effekten af et specifikt behandlingsprogram i dagafsnit-regi til patienter med forstyrret personlighedstruktur, og gennem det resultat at påpege den fortsatte relevans af denne behandling i psykiatrien. Derudover kunne projektet danne grundlag for et randomiseret klinisk undersøgelse i multicenter regi.

Tidsplan: 0406 - 1007

Publikationer:

Titel: Færøprojektet. Identifikation af gener, der kan have betydning for visse psykiatriske sygdomme, i en isoleret befolkning.

Forskningsansvarlig: August G. Wang, Overlæge, dr.med.

Beskrivelse: At man i et genetisk isolat - Færøerne - via prøver fra patienter fra 5 patientgrupper og fra raske kontroller, søger at indkredse gener, der kan have betydning for sygdomsudvikling.

Tidsplan: 0197 - 1210

Publikationer: Ewald H, Wang AG, Vang M, Mors O, Nyegaard M, Kruse TA. Related Articles, Links. A haplotype-based study of lithium responding patients with bipolar affective disorder on the Faroe Islands. *Psychiatr Genet.* 1999 Mar;9(1):23-34. Erratum in: *Psychiatr Genet* 1999 Dec; 9(4):208

Degn B, Lundorf MD, Wang A, Vang M, Mors O, Kruse TA, Ewald H. Related Articles, Links. Further evidence for a bipolar risk gene on chromosome 12q24 suggested by investigation of haplotype sharing and allelic association in patients from the Faroe Islands. *Mol Psychiatry.* 2001 Jul; 6(4):450-5

Ewald H, Flint TJ, Jørgensen TH, Wang AG, Jensen P, Vang M, Mors O, Kruse TA. Related Articles, Links Search for a shared segment on chromosome 10q26 in patients with bipolar affective disorder or schizophrenia from the Faroe Islands. *Am J Med Genet.* 2002 Mar 8;114(2):196-204

Jorgensen TH, Borglum AD, Mors O, Wang AG, Pinaud M, Flint TJ, Dahl HA, Vang M, Kruse TA, Ewald H. Related Articles, Links. Search for common haplotypes on chromosome 22q in patients with schizophrenia or bipolar disorder from the Faroe Islands. *Am J Med Genet.* 2002 Mar 8;114(2):245-52

Jorgensen TH, Degn B, Wang AG, Vang M, Gurling H, Kalsi G, McQuillin A, Kruse TA, Mors O, Ewald H. Related Articles, Links. Linkage disequilibrium and demographic history of the isolated population of the Faroe Islands. *Eur J Hum Genet.* 2002 Jun;10(6):381-7

Als TD, Dahl HA, Flint TJ, Wang AG, Vang M, Mors O, Kruse TA, Ewald H. Related Articles, Links. Possible evidence for a common risk locus for bipolar affective disorder and schizophrenia on chromosome 4p16 in patients from the Faroe Islands. *Mol Psychiatry.* 2004 Jan;9(1):93-8

Titel: Genetiske risikofaktorer for psykisk sårbarhed

Forskningsansvarlig: Thomas Werge, Forskningschef

Beskrivelse: Formålet med disse projekter er at identificere genetiske, miljø- og adfærdsmæssige risikofaktorer for udvikling af komplekse psykiske lidelser. Grundet den komplekse natur af psykiske lidelser forventer vi, at adskillige risikofaktorer vil være betydende for det enkelte menneskes sårbarhed over for udvikling af disse sygdomme, og at konstellationen heraf kan variere på patienter imellem. Sådanne studier er relevante fordi, de vil bibringe en afgørende forståelse for de underliggende patofysiologiske mekanismer bag psykiske lidelser, som i dag er ukendte. Kendskab til disse vil muliggøre rationel udvikling af behandlingsterapier baseret på nye principper, det være sig profylaktisk, protektivt eller kurativt.

Tidsplan: 0603 - 0609

Publikationer: Rasmussen HB, Timm S, Wang AG, Søeby K, Lublin H, Fenger M, Hemmingsen R, Werge T. Association between the CC-chemokine receptor type 5 (CCR5) 32-nucleotide deletion allele and late onset of schizophrenia. *American Journal of Psychiatry* (In press)

Olsen L, Timm S, Wang AG, Soeby K, Jakobsen KD, Clemmensen S, Lokke A, Fossum M, Parnas J, Hemmingsen R, Rasmussen HB, Werge T. Association of the 120-bp duplication in the dopamine D4 receptor gene and schizophrenia in a sample of Danish subjects. *Schizophr Res.* 2005 73(1):133-5

Rasmussen HB, Larsen SA, Mogensen L, Werge T. Identification and characterization of a tandem repeat in exon III of the dopamine receptor subtype 4 gene from different species of mammals. *DNA and Cell Biology* (In press)

Rasmussen HB, Werge T. Genotyping of the 19-bp insertion/deletion polymorphism in the 5' flank of the dopamine beta-hydroxylase gene by dissociation analysis of allele-specific PCR products. *Clin Chem Lab Med.* 2005 43(9): 903-6

Lindberg C, Koefoed P, Hansen ES, Bolwig TG., Rehfeld JF, Møllerup E, Jørgensen OS, Kessing LV, Werge T, Knudsen GM, Woldbye DPD. No association between the 399 C>T polymorphism of the neuropeptide Y gene and schizophrenia, major depression or panic disorder in a Danish population. *Acta Psychiatr Scand* (In press)

Titel: Geronto-psykiatri: risikofaktorer for vaskulær depression

Forskningsansvarlig: Thomas Werge, Forskningschef

Beskrivelse: Formålet med disse projekter er at identificere genetiske, miljø- og adfærdsmæssige risikofaktorer for udvikling af depression og nedsat kognition hos ældre, menopausale kvinder. Vi forventer at kunne identificere samspillet mellem årsagsfaktorer for disse lidelser og derved forbedre rådgivning mhp. forebyggelse og forbedre mulighederne for behandling. Sådanne studier er relevante fordi depression hos denne gruppe personer udgør et meget betydeligt menneskeligt og samfundsmæssigt problem, som i dag ofte forveksles med andre aldersbetingede sygdomme med deraf følgende sub-optimal forebyggelse og behandling.

Tidsplan: 0603 - 0607

Publikationer: Rasmussen HB, Bagger YZ, Tankó LB, Quin G, Christiansen C, Werge T. Cognitive impairment in elderly women: the relative contribution of selected genes, life style factors and comorbidities. *Neuropsychiatric Disease and Treatment* (In press)

Titel: Kaliumkanalers involvering i psykisk sygdom: Kan stress og/eller ECS ændre deres expression i hjernen

Forskningsansvarlig: Martin Balslev Jørgensen, overlæge dr.med.

Beskrivelse: En viden om kaliumkanalernes involvering i affektive og stress relaterede lidelsers molekylære baggrund, vil gøre en mere målrettet behandling mulig.

Tidsplan: 0905 - 0908

Publikationer:

Titel: KATS. Kognitiv adfærdsterapi af somatoforme smertepatienter

Forskningsansvarlig: Morten Birket-Smith, lektor, overlæge dr. med.

Beskrivelse: Udvikling af kognitivt terapeutisk tilbud til patienter med kroniske, uforklarede smerter. I forbindelse med pilotbehandlinger uarbejdes behandlingsmanual, hvorefter kontrolleret, randomiseret undersøgelse i værksættes. Heri sammenlignes den kognitive behandling med fysioterapi samt venteliste. Patienterne undersøges igen ved behandlingsafslutning samt efter 12 måneder.

Tidsplan: 0305 - 0307

Publikationer:

Titel: Kognitiv adfærdsterapi af patienter med somatoform smertetilstand

Forskningsansvarlig: Morten Birket-Smith, lektor overlæge dr. med.

Beskrivelse: Udvikle psykoterapeutisk behandling af medicinsk uforklarede smertetilstande. Påvise bedre effekt af målrettet, specifik behandling end uspecifik behandling og venteliste både ved behandlingsophør og efter 12 måneders follow-up.

Tidsplan: 0206 - 0108

Publikationer:

Titel: Compliance og tilfredshed med behandling hos patienter med svær affektiv lidelse. En spørgeskemaundersøgelse.

Forskningsansvarlig: Lars Kessing, Professor

Beskrivelse:

Tidsplan: 0204 - 0206

Publikationer: Kessing, L.V., Hansen, H.V., Demyttenaere, K., Bech, P. (2005) Depressive and bipolar disorders - patients' attitudes and beliefs on depression and antidepressants. *Psychol Medicine*, 35:1205-13

Kessing, L.V., Hansen, H.V., Bech, P. (2005) General health and well-being in out-patients with depressive and bipolar disorders. *Nordic J Psychiatry*, in press

Bech, P., Hansen, H.V., Kessing, L.V. The internalising and externalising dimensions of affective symptoms in depressed (unipolar) and bipolar patients. *Psychotherapy and Psychosomatics*, in press

Kessing, L.V., Hansen, H.V., Ruggeri, M., Bech, P. (2005) Satisfaction with treatment among patients with depressive and bipolar disorders. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol*, in press

Titel: Kromosom-3 relateret demens

Forskningsansvarlig: Peter Johansen, Læge

Beskrivelse: Klinisk- og genetisk forskning

Tidsplan: 0183 - 0110

Publikationer: Såvel danske som udenlandske

Titel: Kvalitetsudviklingsprojekt. Af eksisterende procedurer og samarbejdsrelationer for selvmordstruede patienter

Forskningsansvarlig: August G. Wang, forskningsansvarlig overlæge, dr. med.

Beskrivelse: At undersøge og beskrive, hvad der gøres for ambulante selvmordstruede patienter i dag, på Amager Hospital. Endvidere at undersøge de selvmordstruedes oplevelser af forløbet samt komme med mulige løsningsforslag til kvalitetsforbedringer.

Tidsplan: 1201 - 1103

Publikationer: Hvid M, Wang AG. Selvmordsforsøg/selvskadende handling: Registrering, vurdering og behandlingstilbud. *Ugeskr. Læger* 167/1, 3. jan.2005

Hvid M, Wang AG. Rapport. Kvalitetsudvikling af eksisterende procedurer og samarbejdsrelationer for selvmordstruede patienter. Psykiatrisk afdeling H:S Amager Hospital, nov. 2003. Rapporten kan læses på: www.selvmordsforskning.dk

Titel: Metoder ved selvmord og selvmordsforsøg

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Overlæge, lektor, phd, MPH

Beskrivelse: Langt fra alle selvdestruktive handlinger resulterer i selvmord. Dette taler for, at det kan mindske selvmordshyppigheden, hvis farlige selvmordsmetoder gøres mindre tilgængelige. Hos praktisk talt alle, der forsøger selvmord, er der et betydeligt moment af ambivalens. Der kan dermed ligge en forebyggende effekt i blot fysisk at vanskeliggøre selvmord, og ved at mindske dødeligheden af de metoder

der anvendes ved selvmordsforsøg. Det er først og fremmest faldet i selvmord ved forgiftning, der er ansvarlig for det samlede fald i selvmordshyppigheden siden 1980. Aktuelle undersøgelser er planlagt med det sigte at undersøge betydningen af tilgængeligheden af toksiske medikamenter og andre midler for selvmordsdødeligheden ved forgiftning. Med udgangspunkt i Landspatientregistret og Dødsårsagsregistret undersøges, hvad effekten har været af nedbringelsen af CO i bygningerne i de fleste områder i Danmark og i udstødningsgas, af afregistrering af barbiturater som sovemedicin, af indførelse af receptkopieringspligt for dextropopoxifen, af tilgængelighed af paracetamol og acetylsalicylsyre som håndkøbsmedicin af stagnerende forbrug af tricykliske antidepressiva til fordel for nye antidepressiva (serotonin reuptake hæmmere). I en fortløbende tidsperiode undersøges det hvor mange indlæggelser, der har været på baggrund af specifikke forgiftningstyper og hvilken dødelighed der har været ved forgiftning med specifikke agens med henblik på at belyse relationen mellem tilgængelighed, indlæggelse med forgiftning og selvmordsdødelighed.

Tidsplan: 0104 - 0606

Publikationer: 76. Development in method-specific suicide rates compared with the availability of specific compounds. The Danish experience. 1 Nordentoft M, Qin P, Helweg-Larsen K, Juel K (Nordic Journal of Psychiatry, in press)

Titel: NCAM mimetika: En ny strategi i skizofrenibehandlingen

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0802 - 0506

Publikationer:

Titel: Neurofysiologisk forstyrrelsers molekylærgenetiks betydning for svære sindslidelser

Forskningsansvarlig: Thomas Werge, Forskningschef

Beskrivelse: Formålet med disse projekter er at uddybe forståelsen af hvordan fundamentale neurofysiologiske processer er under genetisk kontrol og bestemmende for udvikling af svære sindslidelser. Vi forventer at anvendelsen af sådanne fysiologiske fænotyper vil medføre en markant forbedring i mulighederne for at identificere det molekylære og fysiologiske grundlag for disse komplekse lidelser. Sådanne studier er relevante fordi, de vil bibringe en afgørende forståelse for de underliggende patofysiologiske mekanismer bag psykiske lidelser, som i dag er ukendte. Kendskab til disse vil muliggøre rationel udvikling af behandlingsterapier baseret på nye principper, det være sig profylaktisk, protektivt eller kurativt.

Tidsplan: 0105 - 0108

Publikationer:

Titel: NPI (Neuropsychiatric Inventory)

Forskningsansvarlig: August G. Wang, Overlæge, dr.med.

Beskrivelse: At afprøve (validitet og reliabilitet) af undersøgelseskemaet NPI på dansk og i dansk patientpopulation og en dansk kontrolgruppe.

Tidsplan: 0103 - 1207

Publikationer:

Titel: Om formelle tankeforstyrrelser og identifikation af skizofrenispektrum forstyrrelser.

Forskningsansvarlig: Josef Parnas, overlæge

Beskrivelse: Undersøge tankeforstyrrelser i prodromal- tidlig fase ved skizofreni og skizotypi

Tidsplan: 0100 - 0102

Publikationer: phd afhandling afsluttet

Titel: Opfølgende hjemmebesøg til selvmordstruede. - en kvaseeksperimentel undersøgelse

Forskningsansvarlig: August G. Wang, Forskningsansvarlig overlæge, dr. med

Beskrivelse: at undersøge, om man ved opfølgende hjemmebesøg og støtte til selvmordstruede patienter, kan halvere antallet af gentagne selvmordsforsøg. Kontrolgruppen var her en historisk kohorte studie fra 2002

Tidsplan: 0103 - 0505

Publikationer: Hvid M, Wang AG. Rapport: Opfølgende hjemmebesøg til selvmordstruede - en kvaseeksperimentel undersøgelse. Psykiatrisk afdeling, H:S Amager Hospital, maj 2005. Rapporten kan læses på: www.selvmordsforskning.dk

Afventer godkendelse på 2 artikler

Titel: Opsøgende psykoseteam i HS

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Lektor, overlæge, Phd, MPH

Beskrivelse: Opsøgende psykoseteam er en behandlingsmodel for psykiatriske patienter. Modellens videnskabelige evidens er samlet i et Cochrane review som konkluderer, at den på en række områder er standardbehandlingen overlegen, og er særlig effektiv i forhold til svært psykisk syge patienter. I Danmark, har der været en omfattende debat om hvorvidt gruppen af dårligt fungerende psykiatriske patienter støttes tilstrækkeligt af de eksisterende tilbud (1-3). H:S ønsker, at behandlingen for denne gruppe patienter skal udbygges. Opsøgende teams har fået en blandet modtagelse, da modellen er blevet kritiseret for at være paternalistisk og undertrykkende. Der eksisterer ikke nogen videnskabelig undersøgelse af patienternes oplevelse af krænkelse af personlig frihed og privatliv i forbindelse med behandlingen i opsøgende psykoseteam. Formålet med nærværende projekt er: 1) At undersøge hvordan opsøgende psykoseteam fungerer i forhold til svært psykisk syge patienter i en dansk kontekst ved at sammenligne effekten af opsøgende psykoseteam med effekten af standard-behandlingen hos en gruppe svært psykisk syge patienter i to områder i H:S. 2) At undersøge om der er forskel på hvorvidt patienterne oplever krænkelse af personlig frihed og privatliv i opsøgende psykoseteam og i standardbehandlingen. Undersøgelsen gennemføres i et quasi-eksperimentelt design og hviler på tre typer data: registerbaserede oplysninger, behandlerregistrerede oplysninger, og data indsamlet af uafhængige forskningsassistenter. Der anvendes

validerede måleinstrumenter til indsamlingen af de to sidstnævnte datatyper. En undersøgelse af effekten af opsøgende psykoseteam vil give mulighed for at målrette udbygningen af opsøgende psykoseteam i Danmark. Som den første større undersøgelse af opsøgende psykoseteam i Danmark og som den første undersøgelse af oplevelsen af krænkelse af personlig frihed og privatliv i opsøgende psykoseteams, vil den have stor international interesse.

Tidsplan: 1003 - 1007

Publikationer:

Titel: OPUS: tidlig intervention ved psykose

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Lektor, overlæge

Beskrivelse: Formålet var at undersøge effekten af integreret behandling i OPUS team versus standardbehandling for patienter med debuterende psykose. I perioden 1998-2000 inkluderedes 547 patienter i alderen 18-45 år med debuterende psykose blev i H:S og Århus Amt inkluderet i en randomiseret klinisk undersøgelse af integreret behandling (OPUS team) overfor standardbehandling. Behandlingen i OPUS team var af to års varighed og indeholdt tilknytning til en fast kontaktperson, inddragelse af familien og tilbud om træning af sociale færdigheder. Standardbehandlingen bestod oftest i tilbud om kontakt til distriktspsykiatrisk center. Ved et og to års opfølgingsinterview var psykotiske og negative symptomer mindre blandt OPUS-team behandlede patienter end blandt patienter i standardbehandlingen. Patienter i OPUS-behandling havde mindre misbrug af alkohol og stoffer, højere grad af fastholdelse i behandlingen og var mere tilfredse med behandlingen. Behandling i OPUS team forbedrede det kliniske forløb og fastholdelse af behandlingskontakt. Resultaterne var konsistente ved et- og to-års opfølgning. Dataindsamling vedrørende fem års opfølgning pågår.

Tidsplan: 0198 - 0607

Publikationer: 46. Early detection and intensive case management of young psychotic patients: The OPUS-study. Rationale and design of the trial. Jørgensen P, Nordentoft M, Jeppesen P, Abel M, Kassow P. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology* 2000, 35; 283-7

56. OPUS-study: Suicidal behaviour, suicidal ideation and hopelessness among first-episode psychotic patients. A one-year follow up of a randomised controlled trial. Nordentoft M, Jeppesen P, Abel M, Kassow P, Thorup A, Petersen L, Krarup G, Hemmingsen R, Jørgensen P. *Br Journal Psych* 2002 181 (Suppl. 43) 98-106

71. Improving 1-year outcome in first-episode psychosis: OPUS trial. Petersen L, Nordentoft M, Jeppesen P, Øhlenschläger J, Thorup A, Christensen TØ, Krarup G, Dahlstrøm J, Haastrup B, Jørgensen P. *Br J Psychiatry*, 2005;87, suppl 48: s98-s103

72. Integrated treatment of first-episode psychosis: effect of treatment on family burden: OPUS trial. Jeppesen P, Abel M, Petersen L, Thorup A, Øhlenschläger Christensen TØ, Krarup G, Hemmingsen R, Jørgensen P, Nordentoft M. *Br J Psychiatry*, 2005; Vol 87, suppl 48, s85-90

73. Integrated treatment ameliorates negative symptoms in first episode psychosis- results from the Danish OPUS trial. Thorup A, Petersen L, Jeppesen P, Øhlenschläger J, Christensen T, Krarup G, Jørgensen P, Nordentoft M. (Schizophrenia Research in press)

75. A randomised multicentre trial of integrated versus standard treatment for patients with a first episode of psychotic illness. Petersen L., Jeppesen P, Abel M, Thorup A, Øhlenschläger J, Christensen TØ, Krarup G, Jørgensen P and Nordentoft M.2005. BMJ 331: 602

Titel: Ordassociationstesten. Vurdering af tankeforstyrrelser. Et metodestudium

Forskningsansvarlig: Birgitte bechgaard, ledende psykolog

Beskrivelse: Øge en psykologisk tests validitet og reliabilitet.

Tidsplan: 0105 - 0109

Publikationer:

Titel: Parkinson´s sygdom og depression belyst ved data fra Lægemiddelstyrelsens Lægemiddelstatistik register.

Forskningsansvarlig: Lars Kessing, Professor

Beskrivelse: 1)At undersøge om personer i behandling med medicin mod Parkinson´s sygdom har øget sandsynlighed for at blive behandlet med medicin mod depression eller litium. 2)At undersøge om personer i behandling med medicin mod depression eller med litium har øget sandsynlighed for at blive behandlet med medicin mod Parkinson´s sygdom.

Tidsplan: 0803 - 0806

Publikationer: Brandt-Christensen, M., Kvist, K., Andersen, P.K., Kessing, L.V. (2005) The use of anti-parkinson drugs in Denmark. Movement Disorders, in press.

Flere følger

Titel: Pharmacological treatment of cognitive deficits in schizophrenic patients: The effects of central cholinergic augmentation on cognitive deficits and psychopathology

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: At belyse effekten af øget kolinerg aktivitet på neurokognition, psykopatologi og hjernens struktur og funktion

Tidsplan: 1002 - 0406

Publikationer:

Titel: Farmakogenetik ved depressiv lidelse.

Forskningsansvarlig: Lars Kessing, Professor

Beskrivelse: At belyse genetiske, kliniske og psykosociale faktorerers indflydelse på effekt af antidepressiv medicinsk behandling for depression.

Tidsplan: 0205 - 0208

Publikationer: Følger

Titel: Prenatal alcohol exposure as predictor of attention deficit and other behavioural problems at 6 to 7 years of age

Forskningsansvarlig: Gitte Leth Møller, Læge PhD

Beskrivelse: Formålet var at belyse sammenhængen mellem prænatal alkohol eksposition og barnets færdighedsmæssige udvikling samt udvikling af symptomer svt hyperkinetisk opmærksomheds forstyrrelse

Tidsplan: 0196 - 0100

Publikationer: Ph.D-afhandling: Prenatal alcohol exposure as predictor of attention deficit and other behavioural problems at 6 to 7 years of age

Titel: Prepulse inhibition (PPI) og P50 gating hos raske forsøgspersoner

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0804 - 1205

Publikationer:

Titel: Proprioceptiv informationsbearbejdning og psyke

Forskningsansvarlig: Sidse Arnfred, AfdLæge, PhD

Beskrivelse: Proprioceptiv informationsbearbejdning er væsentlig i barnealderen under udviklingen af objekt konstans og dermed også for udviklingen af kategoriserings evne. Følgeligt undersøger vi proprioceptiv informationsbearbejdning hos raske og patienter for at finde sammenhænge mellem informationsbearbejdning og psykiologi.

Tidsplan: 0405 - 0707

Publikationer: Proprioceptiv Evoked Gamma Activity. Arnfred, S, Hansen, LKJ, Parnas, J, Mørup, M. Indsendt Human Brain Mapping

Titel: Psykiatrisk diagnostik: reliabilitet, stringens og stabilitet

Forskningsansvarlig: Thomas Werge, Forskningschef

Beskrivelse: Formålet med disse projekter er at undersøge om psykiatiske diagnoser hos kroniske patienter [varighed af sygdom >10 år], der stilles i den daglige klinik, genfindes ved et opfølgende ekspert-vurdering under anvendelse af formaliserede, strukturerede psykiopatologiske diagnostiske redskaber. Projekterne tilsigter tillige at vurdere, om psykiopatologien hos kroniske patienter er homogen eller stærkt varierende. Der er ligeledes hensigten at undersøge, om de klinisk afgivne diagnoser har varieret gennem sygdomsforløbene eller været stabile fra sygdommens debut. Disse aspekter af psykiatrisk diagnostik er relevante fordi tilgangen, udforskningen og behandlingen af psykiske lidelser er påvirket eller ligefrem bestemt af de kliniske diagnosers reliabilitet, patologiens ensartethed og stabilitet over tid.

Tidsplan: 0104 - 0108

Publikationer: Jakobsen KD, Frederiksen JN, Parnas J, Werge T Diagnostic agreement of schizophrenia spectrum disorders among chronic patients with functional psychoses. Psychopathology (In press)

Jakobsen KD, Frederiksen JN, Hansen T, Jansson LB, Parnas P, Werge T. Reliability of Clinical ICD-10 Schizophrenia Diagnoses. *Nordic Journal of Psychiatry* 2005 59 (3) 209-212

Van Os J, Altamura AC, Bobes J, Gerlach J, Hellewell JS, Kasper S, Naber D, Robert P. Evaluation of the Two-Way Communication Checklist as a clinical intervention. Results of a multinational, randomised controlled trial. *Br J Psychiatry* 2004; 184:79-83.:79-83.

Titel: Psykiatrisk farmakogenetik: Den behandlingsrefraktære patient

Forskningsansvarlig: Thomas Werge, Forskningschef

Beskrivelse: Formålet med disse projekter er at identificere genetiske faktorer, der er bestemmende for det enkelte individs respons på psykiatriske og psykologisk behandling af sindslidelser. Vi forventer, at disse studier vil føre til individualiseret behandlingstilbud, der i vid udstrækning er tilpasset de farmakokinetiske og dynamiske variable hos det enkelte individ, der er bestemmende for effektiviteten af en behandling. Dette er relevant, fordi effekten og bivirkninger ved behandling af psykiske lidelser varierer betydeligt fra person til person, hvilket har voldsomme negative konsekvenser for den psykisk syge og medfører en betragtelig økonomisk byrde for samfundet.

Tidsplan: 0602 - 0608

Publikationer: Hansen T, Hemmingsen RP, Wang AG, Olsen L, Timm S, Sæby K, Jacobsen KD, Fenger M, Parnas J, Rasmussen HB, Werge T. Apolipoprotein D is associated with long-term outcome in patients with schizophrenia. *The Pharmacogenomics Journal* (In press)

Werge T, Elbaek Z, Andersen MB, Lundbaek JA, Rasmussen HB. *Cebus apella*, a nonhuman primate highly susceptible to neuroleptic side effects, carries the GLY9 dopamine receptor D3 associated with tardive dyskinesia in humans. *The Pharmacogenomics Journal*. 2003 3(2):97-100

Sæby K, Larsen SA, Olsen L, Rasmussen HB, Werge T. Serotonin Transporter: Evolution and Impact of Polymorphic Transcriptional Regulation. *American Journal of Medical Genetics* 2005 136(1):53-7

Werge T, Kessing LV. Psychopharmacology in a genomic perspective. *Ugeskr Laeger* 2005;167(20):2194-6

Titel: Psykiatrisk-somatisk comorbiditet

Forskningsansvarlig: Thomas Werge, Forskningschef

Beskrivelse: Formålet med disse projekter er at undersøge molekylære og fysiologiske faktorer, der disponerer for psykiatrisk-somatisk comorbiditet. Projektet vil fokusere på faktorer, der disponerer for diabetes (type-2), kardiovaskulære lidelser og neurofysiologiske parametre og disses kausale relation til psykiske sårbarhed. Vi forventer at kunne påvise, at flere af de indikerede variable er markører for psykisk sårbarhed. Sådanne studier er relevante idet, der i dag ikke findes objektive eller biologiske redskaber til at identificere sårbare individer eller til støtte for diagnosticering af sygdom. Det er tillige relevant fordi studierne forventes at give indsigt i hvilke somatiske lidelser, som den enkelte psykiatriske patient vil være i risiko for at udvikle. Disse projekter vil således sætte fokus på et område, som ofte betragtes som overset.

Tidsplan: 0105 - 0107

Publikationer:

Titel: Psykisk sårbarhed, funktionelle tilstande og pension

Forskningsansvarlig: Morten Birket-Smith, overlæge dr med

Beskrivelse:

Tidsplan: 1201 - 1205

Publikationer:

Titel: Psykofysiologiske forstyrrelser ved skizofreni: Karakterisering og relation til neurotransmitterfunktion

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Projektets primære formål er at udvikle nye, valide kliniske psykofysiologiske undersøgelsesmetoder til samtidig registrering af forskellige led i informationsbearbejdningen med henblik på at karakterisere specifikke informationsbearbejdningsforstyrrelser ved skizofreni samt at relatere disse forstyrrelser til hinanden og til psykopatologi og neurotransmitterfunktion. Projektets sekundære formål er at relatere forstyrrelserne til andre neurobiologiske funktioner. Det tertiære formål er at udvikle en ny metode til simultan registrering af forstyrrelser i den såkaldte gatingfunktion målt som prepuls inhibering af startrefleks (PPI) og den regionale hjerneaktivitet (fMRI). Post doc funktionen (Bob Oranje) indebærer ud over planlægning, initiering og gennemførelse af studier til belysning af de beskrevne problemstillinger, også medvejlederfunktion med hensyn til de omfattende psykofysiologiske undersøgelser, der indgår i Center for Neuropsykiatrisk Skizofreniforsknings igangværende Ph.d.-projekter, samt medansvar for i samarbejde med forskningslederen at koordinere disse.

Tidsplan: 0104 - 1209

Publikationer:

Titel: Psykofysiologiske forstyrrelser ved skizofreni: Stabile, medierende eller episodiske vulnerabilitetsindikatorer?

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med

Beskrivelse: Skizofreni er karakteriseret ved psykotiske symptomer og forstyrrelser i evnen til at bearbejde informationer (informationsbearbejdningsforstyrrelser). Symptomerne er komplekse og de patogenetiske mekanismer uafklarede. Forstyrrelserne i informationsbearbejdningen findes hos både skizofrene patienter og deres pårørende. De menes at være vulnerabilitetsindikatorer for udvikling af sygdommen. Psykofysiologiske undersøgelsesmetoder er velegnede til at måle forstyrrelser i informationsbearbejdningen ved skizofreni, herunder i evnen til at sortere indtryk og i evnen til at rette opmærksomheden mod nye indtryk. Desuden er det muligt med vores avancerede udstyr at vurdere lokaliseringen af ændringerne (source localization). Karakterisering af skizofrene vulnerabilitetsindikatorer er kompliceret, og fraset vores egne data, mangler der studier, der relaterer psykofysiologiske forstyrrelser til forløb, aktuel psykopatologi og medikamentel behandling. Det er derfor endnu ikke lykkedes at identificere stabile vulnerabilitetsindikatorer. Problemerne kan delvis imødegås ved at undersøge debuterende skizofrene patienter og ved at inddrage disses raske søskende. Studiets primære formål er at karakterisere psykofysiologiske vulnerabilitetsindikatorer for skizofreni i en forløbsundersøgelse af antipsykotika-naive skizofrene patienter,

disses raske søskende og raske kontrolpersoner. Endvidere vil lokaliseringen de specifikke forstyrrelser blive undersøgt vha. avanceret psykofysiologisk udstyr og ved at relatere fundene til strukturelle og funktionelle MRI skanninger. Samtlige deltagere får foretaget genetisk analyse mhp. at sammenholde vulnerabilitetsindikatorer med kandidatgener.

Tidsplan: 1105 - 1208

Publikationer:

Titel: Psykologisk behandling af kvinder med psykisk lidelse i forbindelse med graviditet og fødsel

Forskningsansvarlig: Birgitte bechgaard, ledende psykolog

Beskrivelse: Undersøge effekt af psykologisk behandling af kvinder med psykisk lidelse i forb.m. graviditet og fødsel

Tidsplan: 0101 - 0102

Publikationer: Frølund L, Bechgaard B. (2002) Psykologisk behandling af kvinder med psykiske lidelser i forbindelse med graviditet og fødsel. Nordisk Psykologi..54:217-232

Titel: REBUS - Revurdering af indsatsen over for børn og unge med særlige problemer

Forskningsansvarlig: Linda L. Andersen, Lektor, ph.d. og Merete Nordentoft, Overlæge, MPH ph.d.

Beskrivelse:

Tidsplan: 1005 - 0508

Publikationer:

Titel: REBUS: Unge i amtsligt botilbud

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Overlæge, lektor, phd, MPH

Beskrivelse: Introduktion. Forholdene på psykiatriske bosteder er dårligt belyst. Bostederne er en samfundsmæssigt dyr foranstaltning, og for den enkelte er det indgribende at flytte langvarigt in på en institution. Der er behov for en udredning af den somatiske og psykiatriske sygelighed i gruppen, dødeligheden, samt i hvor høj grad bostederne fungerer som langvarige bosteder for beboerne. Formål: Vi ønsker med undersøgelsen at skabe overblik over hvor stor en persongruppe, der bor på disse institutioner, hvor længe de bor der, hvorledes de er karakteriseret med hensyn til alder og køn, og hvilket psykiatrisk sengedagsforbrug der har haft forud for indskrivningen, under indskrivning og efter eventuel fraflytning, hvor stor en andel der fraflytter og til hvilken boform, dødeligheden og den somatiske sygelighed. Data og metode. Projektet baseres udelukkende på data fra Sundhedsstyrelsens Familiedatabase. Denne database rummer data fra Det Centrale Person Register (CPR) og flere af Sundhedsstyrelsens registre.

Tidsplan: 0106 - 1207

Publikationer:

Titel: Recidiv af kriminalitet, psykiatrisk behandling og dødelighed for retspsykiatriske patienter efter behandling i afdeling R

Forskningsansvarlig: Hans Raben, Overlæge

Beskrivelse: Projektet vil beskrive forløbet for patienter dømt til psykiatrisk særforanstaltning efter behandlingen i afdelingen mht. kriminalitet, dødelighed og modtaget psykiatrisk behandling under indlæggelse og ambulat. Resultaterne vil gøre det muligt at finde sammenhænge mellem patientkarakteristika, forskellige former for behandling og efterforløbet. Undergrupper af patienter med dårlig prognose vil kunne identificeres, med henblik på forbedring af behandlingsindsatsen.

Tidsplan: 0306 - 1219

Publikationer:

Titel: Sammenhæng mellem medicinsk behandling og sygdomsforløb ved de affektive lidelser

Forskningsansvarlig: Lars Kessing, professor

Beskrivelse:

Tidsplan: 0304 - 0307

Publikationer: Følger

Titel: Screening for psykiske lidelser hos ambulante hjertepatienter

Forskningsansvarlig: Morten Birket-Smith, lektor overlæge dr. med.

Beskrivelse: Belyse forekomsten af psykiske lidelser blandt ambulante patienter med hjertesygdom

Tidsplan: 0502 - 0505

Publikationer:

Titel: Selvmord under indlæggelse og kort efter udskrivelse

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Overlæge, lektor, phd, MPH

Beskrivelse: I Danmark og andre i andre vestlige lande har cirka halvdelen af alle mennesker som begår selvmord været indlagt på en psykiatrisk afdeling. Perioden umiddelbart efter indlæggelse udgør en særlig højrisikoperiode, og i ca tre procent af den samlede selvmordsforekomst i Danmark finder sted i den første uge efter udskrivelse fra psykiatrisk afdeling. Aktuell indlæggelse på psykiatrisk afdeling repræsenterer en anden højrisikoperiode, og selvmord under indlæggelse repræsenterer ni procent af samtlige selvmord blandt kvinder og fem procent af samtlige selvmord blandt mænd. Der har været en faldende tendens i selvmord blandt psykiatriske patienter, ligesom i befolkningen som helhed, men i hyppigheden af selvmord under indlæggelse er ikke faldet i samme takt som selvmord efter udskrivelse. Der foreligger ikke undersøgelser, der med sikkerhed kan pege på foranstaltninger, der kan nedsætte selvmordshyppigheden blandt psykiatriske patienter. Man må antage at bedre uddannelse af personalet på psykiatrisk afdeling kan nedbringe antallet af selvmord under indlæggelse og umiddelbart efter udskrivelse, samt at tidligt indsat ambulat opfølgning og social støtte kan nedbringe antallet af selvmord umiddelbart efter udskrivelse.

Tidsplan: 0106 - 1207

Publikationer:

Titel: Serotonergic and noradrenergic activity and information processing

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse:**Tidsplan:** 0205 - 0106**Publikationer:**

Titel: Serotonin 5-HT 2A receptor funktion, psykopatologi og kognition hos drug-naive debuterende skizofrene patienter før og efter behandling med et atypisk antipsykotikum

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Serotonin 5-HT2A receptor funktion, psykopatologi og kognition hos drug-naive debuterende skizofrene patienter før og efter behandling med et atypisk antipsykotikum

Tidsplan: 0204 - 1207**Publikationer:**

Titel: Skizofreni: Sygdomsprocessens kliniske, psykofysiologiske og neurobiologiske manifestationer

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Der foreligger meget få data, der beskriver forløbet af hjerneatrofi ved skizofreni, og de få, der eksisterer, skelner ikke mellem mulige toksiske effekter af behandling med ældre typiske antipsykotika og selve sygdomsprocessen. Forløbet af forstyrrelser i gatingfunktionen er aldrig tidligere undersøgt, ligesom der ikke foreligger tidligere studier, der har fulgt debuterende skizofrene patienter over en 15 års periode. Den aktuelle opfølgning af de tidligere debutantundersøgelser ved Center for Neuropsykiatrisk Skizofreniforskning, Bispebjerg Hospital giver en enestående chance for at klarlægge sammenhænge mellem forløbet af kliniske og cerebrale manifestationer og betydningen af de initiale forstyrrelser for prognosen. Såvel kohorte A som B skal genundersøges for anden gang, men hvor første genundersøgelse af kohorte A fandt sted efter 5 år, blev kohorte B allerede genundersøgt efter 3 måneders behandling med enten et atypisk eller et typisk antipsykotikum. Undersøgelser af de 2 kohorter muliggør en nærmere analyse af interaktioner mellem antipsykotisk virkende behandling, forstyrrelser i informationsbearbejdningen og cerebral struktur. Den aktuelle protokol vedrører psykopatologien, den tidlige informationsbearbejdning målt ved hjælp af PPI undersøgelser samt ændringer i hjernens struktur (MRI). Formål: Ph.d.-studiets primære formål er at belyse forløbet af den skizofrene sygdomsproces' manifestationer vedrørende psykopatologi, tidlig informationsbearbejdning (gating funktionen) og hjernens struktur (MRI). Studiets sekundære mål er at belyse relationerne mellem ovennævnte manifestationer hos de enkelte patienter og i et tidsmæssigt perspektiv. Endeligt vil den unikke kombination af de 2 tidsmæssigt forskudte kohorter bidrage med oplysninger om interaktioner mellem antipsykotisk behandling og neurobiologiske forstyrrelser.

Tidsplan: 0504 – 0507**Publikationer:**

Titel: Strukturelle ændringer ved skizofreni: Stabilitet over tid og relation til funktionelle forstyrrelser og psykopatologi

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Skizofreni er en kompleks, primært genetisk betinget sygdom, der klinisk er kendetegnet ved kognitive forstyrrelser og psykotiske symptomer. Sygdommen er forbundet med en række dårligt karakteriserede strukturelle og funktionelle ændringer. Det er fortsat uafklaret i hvilket omfang disse ændringer skyldes en genetisk betinget udviklingsforstyrrelse eller miljøbetinget degeneration. Formålet med studiet er - i en forløbsundersøgelse af drug-naive debuterende patienter - at undersøge de strukturelle og funktionelle (fMRI) ændrings relation til symptomatologi og behandlingen. De kliniske implikationer vil herudover blive belyst ved at relatere fundene til kognitive forstyrrelser. Patienter og matchede kontrolpersoner undersøges ved base-line og igen efter patienternes tilstand efter i 6 måneder er stabiliseret vha. et nyere såkaldt atypisk antipsykotikum, der med baggrund i ringe affinitet til dopamin D2 receptorerne ikke i sig selv forventes at påvirke strukturen. Forsøgspersonerne vil endvidere være deres egne kontrolpersoner mht. de strukturelle ændrings stabilitet over tid og korrelation til psykopatologi og funktion.

Tidsplan: 1105 - 1208

Publikationer:

Titel: Studier af sammenhængen mellem genetisk betinget sårbarhed og sygdomsprocessens neurokognitive og neurobiologiske manifestationer

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med

Beskrivelse: Studiet vil belyse neurokognitive vulnerabilitetsindikatorer/kandidatendofænotyper ved skizofreni med fokus på disses stabilitet over tid samt relationer til psykopatologiske og genetiske data. I projektet indgår 2 kohorter af debuterende skizofrene patienter, der begge karakteriseres ved aldrig at have fået antipsykotisk medicin ved inklusionstidspunktet. Patienterne i kohorte 1 er tidligere genundersøgt 1 gang efter 3 måneders antipsykotisk behandling, og genundersøges nu igen efter 5 år. Patienterne i kohorte 2 vil blive undersøgt med et næsten identisk undersøgelsesprogram før og efter 6 måneders behandling med et nyere antipsykotikum. Undersøgelsen af de to kohorter vil som noget unikt give mulighed for at belyse udviklingen af kognitive kandidatendofænotyper over tid fra sygdommens debut samt forstyrrelsernes stabilitet, respektive afhængighed af tilstand, forløb og medikamentel behandling. Endvidere undersøges raske søskende til patienterne for at styrke muligheden for at afgrænse neurokognitive kandidatendofænotyper fra sygdomsprocessen og at relatere disse til kandidatgener og kandidatloci, der ifølge de nyeste studier har endnu større indflydelse på sygdomsudviklingen end miljømæssige faktorer. Studiet er således af væsentlig betydning for forståelsen af en lidelsesfyldt og invaliderende sygdom. De genetiske, neurokognitive og psykopatologiske undersøgelser af patienterne foretages som led i flere samarbejdende ph.d. projekter af neuropsykiatriske forstyrrelser ved skizofreni. Disse projekter inkluderer psykofysiologiske undersøgelser af informationsprocessering og en række hjernescanninger (PET, fMRI og MRI) der tillader korrelationer til strukturelle og funktionelle hjerneændringer.

Tidsplan: 1104 - 1108

Publikationer:

Titel: Styrkelse af visitation efter selvmordsforsøg

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Overlæge

Beskrivelse: For at optimere visitationen til Center for forebyggelse af selvmord og andre behandlingstilbud er det 2-årige projekt. Sikring af visitation efter selvmordsforsøg. Etableret pr. 01.09.2001. Projektets hovedformål er en styrkelse af organisationen af visitation af selvmordstruede personer, der henvender sig på de somatiske afdelinger i H:S. Projektet yder en opsøgende indsats i forhold til de somatiske afdelinger i H:S, og tilbyder blandt andet konkret anvendelse af det støttende og ledsagende princip. Organisatorisk er projektet tilknyttet Bisbebjerg Hospital, psykiatrisk afdeling/ Centret. Projektet er fysisk placeret på Centret. Der er ansat en socialrådgiver som projektmedarbejder i en 2-årig periode. Projektet dækker de somatiske afdelinger på Bisbebjerg Hospital, Hvidovre Hospital, Frederiksberg Hospital og Rigshospitalet. De psykiatriske afdelinger i H:S bidrager med psykiatrisk speciallægekspertise.

Tidsplan: 0802 - 0804

Publikationer: 74.Registration, psychiatric evaluation, and adherence to psychiatric treatment after suicide attempt. Nordentoft M, Søgaard M Nord J Psychiatry, 2005;59:213-6

Titel: Suicidal adfærd i et lav-suicidal område

Forskningsansvarlig: August G. Wang, Overlæge, dr.med.

Beskrivelse: At belyse suicidal adfærd i et område, hvor denne adfærd er relativt sjælden og hvor der derfor kan fremkomme færre, men mere klare risikofaktorer.

Tidsplan: 0196 - 1207

Publikationer: Suicidal behaviour in a low-suicidal population~Doctoral thesis, 1996. Odense Universitetshospital

Core features of attempted suicide. Godkendt til Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology

Titel: Suicidalintention og metode ved selvmordsforsøg

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Overlæge, lektor, phd. MPH

Beskrivelse: Undersøgelsens formål er at belyse, om en socialpsykologisk behandlingsindsats rettet imod en gruppe yngre københavnere, der har foretaget selvmordsforsøg har effekt på senere forekomst af selvmord og selvmordsforsøg, på psykisk velbefindende og evne til at klare sig. I tidligere opfølgingsundersøgelser af personer, der har været i kontakt med hospitaler på grund af selvmordsforsøg, har der gennemgående kunnet påvises at de repræsenterer en højrisikogruppe med hensyn til senere selvmord. I flere undersøgelser er det påvist, at navnlig de første år efter et suicidalforsøg er en risikofase mht gentagelse af suicidalforsøg eller fuldført selvmord. Der er gennemført en evaluering af center for selvmordsforebyggelse og i den forbindelse undersøges sammenhængen mellem selvmordsintention og metodevalg. Dette kan have perspektiver for selvmordsforebyggelsen

Tidsplan: 0192 - 0606

Publikationer: 67.The effect of a suicide prevention centre for young people with suicidal behaviour in Copenhagen. Nordentoft M, Branner J, Drejer K, Mejsholm B, Hansen H, Petersson B. (European Psychiatry 2005; 20:121-128

Titel: Sygdomsforløb og kognition ved affektive lidelser.

Forskningsansvarlig: Lars Kessing, Professor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: At belyse sygdomsmekanismer ved depressiv og bipolar lidelse og at belyse sammenhængen mellem sygdomsforløb og kognitiv funktion / demens.

Tidsplan: 0194 - 0110

Publikationer: Kessing, L.V., Andersen, P.K., Mortensen, P.B. and Bolwig, T.G. (1998) Recurrence in affective disorder I - a case register study. Br J Psychiatry 172, 23-28

Kessing, L.V. (1998) Recurrence in affective disorder II - effect of age and gender. Br J Psychiatry 172, 29-34

Kessing L.V. (1998) Cognitive impairment in the euthymic phase of affective disorder. Psychol Medicine, 28, 1027-1038

Kessing, L.V., Olsen, E.W. and Andersen, P.K. (1999) Recurrence in affective disorder - analyses with frailty models. Am J Epidemiology 149, 404-411

Kessing, L.V. and Jørgensen, O.S. (1999) Apolipoprotein E- e4 frequency in affective disorder. Biol Psychiatry 45, 430-434

Kessing, L.V. Course and cognitive outcome in major affective disorder. Disputats godtaget af Københavns Universitet, Juni 2001

Titel: The impact of invariant and changeable aspects of facial structure on facial recognition in patients with schizophrenia - Correlations to structural MRI data in human neural systems for face perception

Forskningsansvarlig: Birte Glenthøj, Forskningslektor, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: At belyse effekten af øget kolinerg aktivitet på neurokognition, psykopatologi og hjernens struktur og funktion

Tidsplan: 1002 - 0406

Publikationer:

Titel: The psychopathology of imagination

Forskningsansvarlig: Klinisk ansvarlig: Josef Parnas, Prof. MD. Medansvarlig: Camilla Poulsen

Beskrivelse: At undersøge og beskrive de(n) måde(r), hvorpå forestillingsprocesser ændres ved psykiske lidelser (især ved lidelser, hvor det imaginative aspekt er fremtrædende). På grundlag af disse beskrivelser at udarbejde en checkliste med træk (deskriptive dimensioner) af imaginationsprocesser, som kan anvendes i semi-strukturerede psykiatriske interviews. At undersøge om imaginationsændringer kan anvendes differentialdiagnostisk og, mere specifikt, om de kan anvendes til diagnostik af tilstande inden for det skizofrene spektrum. Projektet har karakter af psykopatologisk grundforskning og udgør en naturlig fortsættelse af HHs hidtidige psykiatriske forskningsretning og projektrække.

Tidsplan: 1105 - 0109

Publikationer:

Titel: Udløsende og beskyttende faktorer ved affektiv lidelse (UBFAL). Et dansk tvillingstudie

Forskningsansvarlig: Lars Kessing, Professor

Beskrivelse: Formål: At belyse udløsende og beskyttende faktorer for udvikling af første affektive episode (depression eller mani) og for udvikling af tilbagefald ved unipolær og bipolær affektive lidelse.

Tidsplan: 1102 - 1107

Publikationer: Ikke publiceret endnu

Titel: Undersøgelse af pårørende-arbejdet på en psykiatrisk afdeling med 10 års follow-up

Forskningsansvarlig: Birgitte bechgaard, ledende psykolog

Beskrivelse: 1. undersøge de tilbud pårørende får på en psykiatrisk afd. og patienternes og de pårørendes tilfredshed med disse – samt, 2. undersøge om der er sket ændringer i tilbuddene ved en 10 års follow up bl.a. set på baggrund af de interventioner, der er sat i gang over for personalet.

Tidsplan: 0195 - 0106

Publikationer: Resultaterne fra den første undersøgelse foreligger i intern rapport

Titel: Undersøgelse af udviklingen i forekomsten af selvmord og selvmordsforsøg blandt personer behandlet i det psykiatriske behandlingssystem under diagnosen skizofreni

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Overlæge

Beskrivelse: I Danmark begås knap halvdelen af alle selvmord af personer, der mindst én gang har været indlagt på en psykiatrisk afdeling og næsten 30 procent af alle i befolkningen, der dør ved selvmord, har inden for det seneste år været - eller var aktuelt - indlagt på en psykiatrisk afdeling. Tidligere er gennemført en undersøgelse, der viste, at mens selvmordsdødeligheden i den danske befolkning var faldende frem til 1987, så var den stigende for de mest alvorligt psykisk syge. Disse alarmerende forskningsresultater er ikke ajourført. Der er påvist en stærk øget selvmordsrisiko umiddelbart efter indlæggelse og udskrivelse fra psykiatrisk afdeling. Der er ikke foretaget undersøgelser, der nærmere belyser, hvilke psykiatriske patienter, der er specielt i risiko for at begå selvmord i disse to perioder. En analyse af udviklingen i selvmordsdødeligheden for psykiatriske patienter inden for forskellige diagnose grupper fra 1980 og frem til 1999 vil indeholde information, som kan blive retningsgivende for den selvmordsforebyggende indsats inden for psykiatrien. Ovenstående forhold vil blive belyst ved hjælp af statistiske analyser af data fra CPR-registeret, Det Psykiatriske Centralregister, Dødsårsagsregisteret og Danmarks Statistiks registre.

Tidsplan: 0103 - 0106

Publikationer: 63. Change in suicide rates for patients with schizophrenia in Denmark, 1981-97: nested case-control study Nordentoft M, Laursen TM, Agerbo E, Qin P, Høyer EH, Mortensen PB. British Medical Journal, 2004, 329: 261-264

65. Udvikling i selvmordshyppigheden for patienter med skizofreni fra 1981 til 1997. En nested case-control undersøgelse. Nordentoft M, Laursen TM, Agerbo E, Qin P, Høyer EH, Mortensen PB. Ugeskrift for Læger. 2004;166:4602-6

68. Suicide risk in relation to factors around admission to psychiatric hospital, Qin P and Nordentoft M, Archives of General Psychiatry, 2005;62:427-432

1.4 KØBENHAVNS AMT

Titel: 1 års follow-up undersøgelse af effekten af gruppebehandling af senfølger efter incest

Forskningsansvarlig: Marianne Lau, Overlæge dr.med.

Beskrivelse: Projektets formål er at undersøge langtidseffekten af gruppeterapi af kvinder med senfølger efter incest.

Tidsplan: 0898 - 0903

Publikationer:

Titel: 5 års follow-up undersøgelse af gruppebehandling af senfølger efter incest

Forskningsansvarlig: Marianne Lau, Overlæge dr.med.

Beskrivelse: Projektet har til formål at undersøge langtidseffekten efter 5 år af gruppeterapi af kvinder med senfølger efter incest.

Tidsplan: 0898 - 0807

Publikationer:

Titel: 5HT2A receptorfunktion: Betydning for patofysiologi og effekt af behandling med et atypisk antipsykotisk stof ved debuterende skizofreni

Forskningsansvarlig: Henrik Lublin, Centerchef, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Vurdering af serotonin 5HT2A receptorfunktion hos debuterende skizofrene patienter og effekt af atypiske antipsykotica.

Tidsplan: 0104 - 1208

Publikationer:

Titel: Angst og depression hos patienter med kronisk obstruktiv lungesygdom

Forskningsansvarlig: Thomas Middelboe, klinikchef

Beskrivelse:

Tidsplan: 0698 - 0606

Publikationer: Depression and COPD. Impact on survival. KB Stage, T Middelboe, C Pisinger. Acta Psychiatrica Scandinavica 2005; 111: 320-323

Anxiety and depression in patients with COPD. A review. RL mlkkkelsen, T Middelboe, C Pisinger, KB Stage. Nordic J Psychiatry 2004; 58: 65-70

Titel: Antropologisk undersøgelse af Københavns Amts Special Ambulatorium (foreløbig)

Forskningsansvarlig: Katrine Schepelern Johansen, Forskningsmedarbejder

Beskrivelse: KASA er et ambulat tilbud til dobbeltdiagnosticerede borgere (dvs. borgere med en alvorlig psykisk lidelse og et aktivt misbrug). Projektet sigter på at kortlægge kulturelle og organisatoriske forhold ved

behandlingstilbuddet, blandt andet brugen af casemanagement og tilstedeværelsen af dobbeltkompetencer. Projektet vil også omfatte en undersøgelse af brugernes tilfredshed.

Tidsplan:

Publikationer:

Titel: Behovsundersøgelse af ældre borgere med etnisk minoritetsbaggrund

Forskningsansvarlig: Bent Rosenbaum, Specialeansvarlig overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Projektet er etableret for at imødekomme fremtidige pleje- og behandlingsbehov af (demens)syge ældre med anden etnisk minoritetsbaggrund bosat i Danmark. Dette kræver - En udvidelse af vor viden omkring denne voksende befolkningsgruppe - En klargøring af gruppens krav og behov til vort behandlings- og plejesystem - En tilpasning af eksisterende diagnostiske udredningsmuligheder til denne minoritetsgrupper under hensyntagen til primært sproglige vanskeligheder, samt med henblik på, at demenssygdomme påvirker de mentale/kognitive funktionsområder (afasi, amnesi, agnosi, apraksi, adfærdsændringer) - På længere sigt, udvikling/udarbejdelse af test- og undersøgelsesformer til anvendelse ved manglende sproglige færdigheder. Målet med projektet er at udvikle, udvide og optimere vor viden omkring den ovennævnte målgruppe mhp. bedre at kunne møde og behandle syge/demente ældre med anden etnisk baggrund. Formålet er at afdække målgruppens specifikke behov og krav, som måtte opstå i forbindelse med en (demens) sygdom i alderdommen, samt at udvikle og kvalitetssikre de til denne målgruppe tilpassede udrednings-, behandlings- og plejemuligheder.

Tidsplan: 1004 - 1205

Publikationer:

Titel: Bipolar affektiv sindslidelse

Forskningsansvarlig: Jens Knud Larsen, Overlæge

Beskrivelse: Naturalistisk studium af bipolar affektiv lidelse i Europa. Multicenter. Diagnostik, behandling og forløb registreres. Skafter ny viden om den behandlingsmæssige praksis og resultatet heraf

Tidsplan: 0103 - 1206

Publikationer:

Titel: CCCC 2000: Fase 1 og 2

Forskningsansvarlig: Anne Mette Skovgaard, overlæge, klinisk lektor

Beskrivelse:

Tidsplan: 0100 - 0106

Publikationer: 1. The Copenhagen County Cohort Design of a longitudinal Study of Child Mental Health (Skovgaard AM, Olsen EM, Houmann T, Christiansen E, Samberg V, Lichtenberg A, , Jørgensen T). Scand Journal of Public Health, 2005; 33:197-202

2. The growth pattern of 0-1 year old Danish children when screened by public health nurses. The Copenhagen County Child Cohort 2000. Olsen EM, Petersen J, Skovgaard AM, Weile, B, Jørgensen T. Annals of Human Biology, 2005; 32 (3): 297-315

The Reliability of ICD 10 and DC 0-3 in an Epidemiological Sample (Skovgaard AM, Houmann T, Christiansen E, Andresen AH). *Infant Mental Health Journal* (2005) 26 (5) 470-480

4. Risk factors of failure to thrive in infancy depend on the defining antropometrical criteria: The Copenhagen County Child Cohort Olsen. EM, Skovgaard AM, Weile B, Jørgensen T. Accepted for publication in *Paediatr Perinat Epidemiol*

Failure to Thrive in 0-1 year old children. Definition and predictors. A population study based on The Copenhagen County Child Cohort CCCC 2000. Else Marie Olsen. (Ph.D afhandling indstillet til forsvar dec 05)

10. Assessment of Psychopathology in Infants and toddlers in Epidemiological Research. A Review of the Literature (Skovgaard AM, Houmann T, Landorph SL, Christiansen E). *Eur Child & Adolescent Psychiatry* 2004, 13: 337-346

Titel: CCCC 2000: Incidens af psykiske udviklingsforstyrrelser og psykiatriske diagnoser hos 0-3 årige

Forskningsansvarlig: Anne Mette Skovgaard, overlæge klinisk lektor

Beskrivelse:

Tidsplan: 0100 - 0106

Publikationer: Skovgaard AM, Hoffmann HM, Moszkowicz M, Bjørnholm KI. (2001) Spæd- og småbørnspsykiatri i Danmark. En registerundersøgelse af hospitalsbehandlede 0-3 årige. *Ugeskr Læger* 163(8):1112-15

Titel: Cerebrale forandringer ved alkoholabstinens

Forskningsansvarlig: Jakob Ulrichsen, forskningslektor, overlæge, dr.med., ph.d.

Beskrivelse: Dopaminsystemet i hjernen under alkoholintoksikation og abstinens. Ved langvarigt alkoholmisbrug ses hos mange alkoholikere en svær og livstruende abstinensstilstand med psykotiske symptomer kaldet delirium tremens. Denne tilstand forudgås ofte af abstinenskramper. I en dyremodel for delirium tremens har ansøgeren vist, at gentagen alkoholabstinens hos rotter bevirker at tendensen til abstinenskramper øges. Da signalstoffet dopamin synes at spille en væsentlig rolle ved forskellige psykotiske lidelser, vil dopaminsystemet i hjernen i det aktuelle projekt blive undersøgt under gentagne alkoholabstinensepisoder. Undersøgelserne vil fokusere på de proteiner på hjernecellernes overflade - receptorer - som dopamin virker på. Projektet kan føre til en større indsigt i hvordan alkohol fremkalder fysisk afhængighed, og på længere sigt være med til udvikling af en mere effektiv medicinsk behandling mod alkoholabstinensstilstande, herunder delirium tremens. Ud over undersøger vi også hvilken rolle glutamat og NPY spiller i de cerebrale mekanismer ved alkoholabstinens.

Tidsplan: 0704 - 0607

Publikationer:

Titel: Den prædiktive validitet af SDQ i en dansk kohorte

Forskningsansvarlig: Hanne Elberling, klinisk assistent PhD studerende

Beskrivelse:**Tidsplan:** 0105 - 0108**Publikationer:****Titel:** Depressionsforskning**Forskningsansvarlig:** Jens Knud Larsen, Overlæge**Beskrivelse:** I DUAG klinisk kontrolleret kvalitetsforskning i effekten af antidepressive og stemningsstabiliserende midler. Registerundersøgelse vedr. sammenhæng mellem fødselsvægt og depression**Tidsplan:** 0195 - 1208**Publikationer:****Titel:** Det Københavnske Biobank Projekt**Forskningsansvarlig:** Henrik Lublin, Centerchef, overlæge, dr.med.**Beskrivelse:** Mentale sygdommes genetiske årsager**Tidsplan:** 0601 -**Publikationer:****Titel:** Det Nationale Skizofreni Projekt - regionalt projekt**Forskningsansvarlig:** Bent Rosenbaum, Specialeansvarlig overlæge, dr.med.**Beskrivelse:** Projektets formål er at beskrive og undersøge effekten af tidlig opsporing og behandling af personer med nydebuterede skizofrene tilstande. Formål: Kan overordnet beskrives i tre punkter: 1. Kvalitetsvurdering og kvalitetsudvikling af skizofrenibehandlingen. 2. Opbygning af et netværk af behandlingsinstitutioner, som har interesse for og ønsker at forske i behandlingsskizofreni. 3. Undersøgelse af effekten af tre specifikke terapeutiske interventioner samt effekten af Treatment as Usual (TAU): A. Individuel psykodynamisk psykoterapi, B. Gruppeanalytisk støttende psykoterapi, C. Pårørendegrupper, D. Treatment as Usual (TAU). Design: Projektet er et prospektivt multicenter design. Psykiatrisk Center Glostrup deltager med 2 centre (P69 (nu P86) og resten af centret) ud af 17 centre på landsplan.**Tidsplan:** 0197 - 0706**Publikationer:****Titel:** Det Nationale Skizofreniprojekt - en multicenterundersøgelse**Forskningsansvarlig:** Bent Rosenbaum, Specialeansvarlig overlæge, dr.med.**Beskrivelse:** Projektets formål er at beskrive og undersøge effekten af tidlig opsporing og behandling af personer med nydebuterede skizofrene tilstande. Formål: Kan overordnet beskrives i tre punkter: 1. Kvalitetsvurdering og kvalitetsudvikling af skizofrenibehandlingen. 2. Opbygning af et netværk af behandlingsinstitutioner, som har interesse for og ønsker at forske i behandlingsskizofreni. 3. Undersøgelse af effekten af tre specifikke terapeutiske interventioner samt effekten af Treatment as Usual (TAU): Individuel

psykodynamisk psykoterapi, B. Gruppeanalytisk støttende psykoterapi, C. Pårørendegrupper, D. Treatment as Usual (TAU). Design: Projektet er et prospektivt multicenter design.

Tidsplan: 0197 - 0706

Publikationer: Rosenbaum B, Valbak K, Harder S, Knudsen P, Køster A, Lajer M, Lindhardt A, Winther G, Pedersen L, Jørgensen P, Nordentoft M, Andreasen AH. The Danish National Schizophrenia Project: Prospective, comparative longitudinal treatment study of first-episode psychosis. *Brit J Psych* 2005; 186:394-9.

Titel: Effektevaluering af psykoterapi

Forskningsansvarlig: Marianne Lau, Overlæge dr.med.

Beskrivelse: Projektet har til formål at evaluere effekten af psykoterapeutisk behandling af ikke-psykotiske patienter, der er henvist til behandling på de psykiatriske centre i Københavns Amt

Tidsplan: 0404 - 1206

Publikationer:

Titel: En randomiseret undersøgelse af systemisk og analytisk gruppeterapi af senfølger efter incest

Forskningsansvarlig: Marianne Lau, Overlæge dr.med.

Beskrivelse: Projektet har til formål at sammenligne effekten af systemisk og analytisk gruppeterapi.

Tidsplan: 0898 - 0902

Publikationer:

Titel: Evaluering af gruppebehandling af senfølger efter incest. En prospektiv multicenter undersøgelse

Forskningsansvarlig: Marianne Lau, Overlæge dr.med.

Beskrivelse: Projektet har til formål - at beskrive målgruppen af kvinder der i barndommen har været udsat for intrafamilære seksuelle overgreb og som voksne søger psykoterapeutisk behandling på en psykiatrisk afdeling grundet tilbagevendende psykiske symptomer - at undersøge effekten af specialiseret gruppeterapeutisk behandling

Tidsplan: 0898 - 0902

Publikationer: Kristensen E, Lau M. Women with a History of Child Sexual Abuse. *Social and Psychiatric Aspects. Nord J Psychiatry*; Accepted for publication.

Titel: Fordeling af psykiske styrker og svagheder hos danske førskolebørn-SDQ undersøgelsen

Forskningsansvarlig: Anne Mette Skovgaard, Overlæge klinisk lektor

Beskrivelse:

Tidsplan: 0105 - 1206

Publikationer:

Titel: Forløb af FTT og andre vækstforstyrrelser i første leveår

Forskningsansvarlig: Else Marie Olsen, Læge PhD

Beskrivelse:**Tidsplan:** 0199 - 0107**Publikationer:****Titel:** Forløb af psykiske helbredsproblemer i førskolealderen. Et nested case control studie**Forskningsansvarlig:** Anne Mette Skovgard, overlæge**Beskrivelse:****Tidsplan:** 0100 - 0107**Publikationer:****Titel:** Individuelt integreret behandling af yngre mennesker med førpsykotiske tegn på skizofreni**Forskningsansvarlig:** Bent Rosenbaum, Specialeansvarlig overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Projektets overordnede formål har været - at indsamle data om den subjektive oplevelse af præpsykotisk tilstand i begyndende udvikling af skizofreni (prodromal-fasen) - at vurdere form og indhold af en bio-psyko-social korttidsintervention i den prodromale fase - at etablere et forebyggende, meningsfuldt tilbud til unge med øget risiko for udvikling af psykose, baseret på optimal ambulant behandling samt effektiv psykosocial støtte til fortsat socialisering og integrering på studie- og arbejdsmarkedet. Formålet med projektet er i øvrigt at gennemprøve instrumenter til forbedring af diagnostikken af denne gruppe mennesker samt tilbyde dem en manualiseret korttidsterapi tilpasset deres individuelle forhold. Herved ønsker man at forhindre hospitalsindlæggelse og at forhindre udvikling af længerevarende psykoser samt at kvalitetsforbedre eksisterende behandlingstilbud.

Tidsplan: 0204 - 1206**Publikationer:** Olsen KA, Rosenbaum B. Intervention i præpsykotiske tilstande: En gennemgang af aktuel forskning og relaterede problemstillinger. Nordisk Psykologi 2004;3:178-200

Olsen KA, Rosenbaum B. Prospective Investigations of the Prodromal State of Schizophrenia: Review of Studies. Acta Psychiatrica Scand., 2005

Olsen KA, Rosenbaum B. Prospective Investigations of the Prodromal State of Schizophrenia: Review of Scales and Instruments. Acta Psychiatrica Scand., 2005.

Titel: Klinisk alkoholforskning**Forskningsansvarlig:** Jakob Ulrichsen, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Vi forsøger at lave en fondsbaseret alkoholklinik med fokus på forskning. Vi vil tilbyde behandling mod at man deltager i forskningsprojekter. Projekter der tænkes gennemført inkluderer: 1. genetiske studier via psykiatrisk biobank, 2. Medicinsk behandling herunder antabus, 3. Neuropsykologisk testning, 4. MR skanning ved Wernicke, 5. Abstinensbehandling - sammenligning mellem fenemal og diazepam

Tidsplan: 0106 - 1209**Publikationer:**

Titel: Kognitiv terapi ved alkoholisme

Forskningsansvarlig: Jakob Ulrichsen, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Vi forsøger at lave en fondsbaseret alkoholklinik med fokus på forskning. Aktuelt tilbyder vi kognitiv adfærdsterapi i gruppe til patienter som afruses i vores psykiatriske modtagelse. Målet er at finde en metode, hvor vi kan fastholde patienter i behandling, idet vi herefter kan lave interventionsstudier, hvor effekt af psykoterapi og medicinsk behandling kan testes.

Tidsplan: 0105 - 1207

Publikationer:

Titel: Kultur i psykiatrien

Forskningsansvarlig: Katrine Schepelern Johansen, cand. scient. anth. ph.d. studerende, forskningsmedarbejder

Beskrivelse: Projektet er en undersøgelse af psykiatrisk personales forståelse af og arbejde med den anderledes kulturelle baggrund hos patienter med anden etnisk baggrund end dansk. Denne undersøgelse danner baggrund for en kritisk diskussion og analyse af de kategoriseringer psykiatrisk personale foretager af denne patientgruppe, deres forskellige kulturforståelser og deres antagelser af sammenhængen mellem kultur og psykisk sygdom. Der oplistes i projektet en række forhold, som man bør tage højde for i arbejdet med denne patientgruppe.

Tidsplan: 0102 - 0805

Publikationer:

Titel: Maternel psykiatrisk sygelighed relateret til graviditet, fødsel og barnets første leveår - en registerundersøgelse

Forskningsansvarlig: Anne Mette Skovgaard, Overlæge klinisk lektor

Beskrivelse:

Tidsplan: 0102 - 0107

Publikationer:

Titel: NADA-behandling i Distriktskykiatrien

Forskningsansvarlig: Pia Glyngdal, Overlæge

Beskrivelse: Som supplement til sædvanlig behandling af centerets (overvejende)psykotiske ptt. tilbydes øreakupunktur (NADA), hvis ptt. derudover er generet af angst, søvnbesvær, benzodiazepinoverforbrug og/eller misbrug. Der foretages symptomregistrering med Hamilton-angstskala og VAS (søvn, stoftrang, angst, humør, energi, hukommelse og koncentration) initialt, efter 4 og 8 uger. Projektet er planlagt at være kontrolleret (lodtrækning/ventegruppe), men dette er ikke påbegyndt endnu.

Tidsplan: 0205 - 0108

Publikationer:

Titel: Prævalens af psykiske helbredsproblemer og psykiatriske ICD 10 diagnoser hos 5 årige børn

Forskningsansvarlig: Anne Mette Skovgaard, overlæge klinisk lektor

Beskrivelse:

Tidsplan: 0105 - 1208

Publikationer:

Titel: Psykofarmakologisk behandling af kognitive deficit hos skizofrene patienter - CAMPUS projekt

Forskningsansvarlig: Henrik Lublin, Centerchef, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Vurdering af intervention med en acetylcholinesterasehæmmer mht. psykopatologi og kognition hos stabile skizofrene patienter.

Tidsplan: 0402 - 0905

Publikationer:

Titel: Ressourcegruppers betydning for Recovery: Pårørende og andre ressourcepersoners betydning for recovery processen hos patienter med skizofreni

Forskningsansvarlig: Lene Berring, Udviklingschef, cand.cur.

Beskrivelse: At afklare de specifikke betydninger af, at inddrage ressourcegruppemøder i den distriktspsykiatriske behandling set i forhold til recovery.- Udvikle arbejdet med ressourcegruppemøder med henblik på, at opstille kvalitetsstandarder for behandlingen ud

Tidsplan: 0304 - 0206

Publikationer:

Titel: Risikofaktorer for psykiske helbredsproblemer i førskolealderen

Forskningsansvarlig: Hanne Elberling, Klinisk assistent phd studerende

Beskrivelse:

Tidsplan: 0104 - 0108

Publikationer:

Titel: Samtaleintervention for selvmordstruede

Forskningsansvarlig: Bent Rosenbaum, Specialeansvarlig overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Projektet skal overordnet set:- Indsamle data om selvmordstruedes subjektive oplevelse af deres selvmordsadfærd eller -tanker.- Vurdere form og indhold af en specificeret korttidsintervention (CAMS) i forbindelse med selvmordsadfærd eller -tanker.- Etablere et forebyggende tilbud, med tidlig intervention og optimal psykosocial behandling, til personer som på baggrund af selvmordsadfærd eller -tanker befinder sig i en risikogruppe for recidiv. Formålet med projektet er at forhindre hospitalsindlæggelse efter selvmordsforsøg og forhindre recidiv. Med projektets specielle metode for korttidsbehandling vil projektet kvalitetsforbedre eksisterende behandlingstilbud på Psykiatrisk Center Glostrup.

Tidsplan: 1204 - 1206

Publikationer:

Titel: Selvmordsforsøg med paracetamol hos unge

Forskningsansvarlig: Anne Torgny Andersen, Afdelingslæge

Beskrivelse:

Tidsplan: 0103 - 0106

Publikationer:

Titel: Sertindole post-marketing surveillance study

Forskningsansvarlig: Henrik Lublin, Centerchef dr. med.

Beskrivelse: The overall objective of the study is to assess the safety of sertindole under normal conditions and use.

Tidsplan: 0402 - 0606

Publikationer:

Titel: Spejladfærd hos unge

Forskningsansvarlig: Bernadette Buhl Nielsen, Overlæge

Beskrivelse:

Tidsplan: 0198 - 0107

Publikationer:

Titel: The Nordic study on schizophrenic patients living in the community.

Forskningsansvarlig: Thomas Middelboe, klinikchef, Ph.D

Beskrivelse:

Tidsplan: 0194 - 0606

Publikationer: Predictors of social relations in persons with schizophrenia living in the community: a Nordic multicentre study. Soc. Psychiatry Psychiatr Epidemiol (2001) 36:13-19. K.W. Sörgaard, L. Hansson, J. Heikkilä, H.R. Vinding et.al

Predictors of subjective quality of life in schizophrenic patients living in the community. A Nordic multicentre study. International Journal of Social Psychiatry (1999) Vol. 45 NO. 4 247-258. L. Hansson, T. Middelboe, L. Merinder, O. Bjarnason et. al

The Nordic Study on schizophrenic patients living in the community. Subjective needs and perceived help. Eur Psychiatry, 2001;16:207-14. T. Middelboe, T. Mackeprang, L. Hansson, G. Werdelin et. al

Self-esteem in persons with schizophrenia. A Nordic multicentre study. Journal of Mental Health (2002) 11,4,405-415. K. Sörgaard, J. Heikkilä, L. Hansson, H.R. Vinding et. al

Titel: Tolerabilitet, sikkerhed og effekt af ziprasidon versus olanzapin, risperidon og quetiapin hos patienter med skizofreni - en 12 ugers åben randomiseret multicenterundersøgelse

Forskningsansvarlig: Henrik Lublin, Centerchef, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Effekt af ziprasidon versus andre atypiske antipsykotika hos skizofrene patienter

Tidsplan: 0203 - 0905

Publikationer:

Titel: Undersøgelse af emotionel kognition hos skizofrene patienter

Forskningsansvarlig: Henrik Lublin, Centerchef, overlæge, dr.med.

Beskrivelse: Undersøgelse af skizofrene patienters emotionelle kognition

Tidsplan: 0302 - 0905

Publikationer:

Titel: Undersøgelse af miljøet på akut psykiatrisk modtagerafdeling.

Forskningsansvarlig: Thomas Middelboe, klinikchef, Ph.D

Beskrivelse:

Tidsplan: 0698 - 0606

Publikationer: T. Middelboe, T.Schjødt, K. Byrstring, A. Gjerris. Ward atmosphere in acute psychiatric inpatient care: Patients perceptions, ideals and satisfaction. Acta Psychiatrica Scandinavica 2001;103:1-6
T. Schjødt, T. Middelboe, E.L.Mortensen, A. Gjerris. Ward atmosphere in acute psychiatric in-patient care: differences and similarities between patient and staff perceptions. Nord J Psychiatry. 2003;57:215-20

1.5 NORDJYLLANDS AMT

Titel: Det Nationale Skizofreniprojekt/Pårørendegrupper

Forskningsansvarlig: Ann Stærk Buksti, Overlæge, Klinisk lektor

Beskrivelse: Det Nationale Skizofreniprojekt (DNS) er en multicenterundersøgelse, hvis formål er at undersøge effekten af tidlig opsporing og behandling af unge med skizofren psykose(DF20-DF29). DNS/ Pårørendegrupper er en forskningsgruppe herunder, hvis formål er: At undersøge hvilke aspekter af et gruppeforløb, der har størst betydning for pårørende til patienter med en nydebuteret skizofren psykose.

Tidsplan:

Publikationer: Important components of a short-term family group programme. From the Danish National Multicenter Schizophrenia Project. Forfattere: Ann stærk Buksti, Runa Munkner, Inger Gade, Bodil Roved, Karen Tvarnø, Heidi Gøtze, Søren Haastруп. NORDIC JOURNAL OF PSYCHIATRY. In Press.

Titel: En undersøgelse af modalitetsvekseleffekten hos psykisk syge og raske personer

Forskningsansvarlig: Tove Klausen, Psykolog, PhD

Beskrivelse:

Tidsplan: 0801 - 0807

Publikationer:

Titel: Identification of Generalized Anxiety Disorders in General Practice in the Nordic Countries

Forskningsansvarlig: Povl Munk-Jørgensen, Professor, dr. med.

Beskrivelse: 750 almen praktiserende læger deltog i september 2001 i en undersøgelse af forekomst og diagnostik af generaliseret angst (og depression) i almen praksis i Danmark, Norge, Sverige og Finland. Undersøgelsen ledes fra Aalborg Psykiatriske Sygehus, Enheden for Psykiatrisk Forskning har i øvrigt som samarbejdspartnere Hans Ulrich Wittchen fra Max Planck, München. Der planlægges delpopulation fra de nordiske lande, en samlet afrapportering vil sandsynligvis være klar i foråret 2007 i et internationalt tidsskrift.

Tidsplan: 0901 - 1206

Publikationer: Allgulander C, Nilsson B. Var Fjärde patient lider av ångest och depression. Läkartidn 2003; 100:832-8.

Titel: Kvalitetssikring af Dansk Psykiatrisk Speciallægepraksis

Forskningsansvarlig: Povl Munk-Jørgensen, Professor, dr. med.

Beskrivelse: Projektet er et kvalitetssikringsprojekt etableret i 1996 af en gruppe praktiserende speciallæger i psykiatri under ledelse af praktiserende speciallæge i psykiatri Kirsten Gormsen, Aalborg og med professor, dr. med. Povl Munk-Jørgensen som videnskabelig ansvarlig. Projektet har først og fremmest et kvalitetssikrings (og -udviklings) formål, men benyttes også til videnskabeligt arbejde. Projektet har et betragteligt budget. I nærværende indberetning har man skønnet hvor stor en del af dette der anvendes til forskningsarbejde siden projektets start i 1996. Projektet har en publikation (2000), en under bedømmelse ved Ugeskrift for Læger og en indsendes inden årsskiftet 2005/06 til Journal Psychiatric Services.

Tidsplan: 1096 - 1214

Publikationer: Munk-Jørgensen P, Thimmer J, Gormsen K. Monitoring of activities in Danish office-based psychiatry. Nord J Psychiatry 2000;54:183-187.

Titel: Lamotrigin vs. lithium ved bipolar affektiv sygdom: En randomiseret dansk-svensk multicenterundersøgelse af profyllaktisk effekt.

Forskningsansvarlig: Lars Gram, professor

Beskrivelse: Manio-depressiv sindslidelse er en tilbagevendende sygdom med stor recidivhyppighed.

Lithium er fortsat førstevalgspræparat i den forebyggende behandling, men er ikke altid tilstrækkelig og har ofte generende bivirkninger. Der foretages derfor en sammenlignende undersøgelse af et nyere, lovende og tilsyneladende veltoleret antiepileptikum Lamotrigin(Lamictal) med Lithium i den i den forebyggende behandling.

Tidsplan: 0100 – 0108

Publikationer:

Titel: Langtidsbehandling af depression. En kontrolleret sammenligning af clomipramin, citalopram og placebo ved depressionsprofylakse.- DUAG 5.

Forskningsansvarlig: Lars Gram, professor

Beskrivelse: Depressionssygdommen recidiverer ofte, og gennem mange år har der været en tendens til at behandle i længere tid med de nyere og mere bivirkningsfrie stoffer for at undgå tilbagefald. Der er imidlertid en ringe videnskabelig dokumentation for effekten. DUAG 5 projektet undersøger den profylaktiske effekt af clomipramin og citalopram overfor placebo.

Tidsplan: 0198 - 0107

Publikationer:

Titel: Obsessiv-kompulsiv lidelse (OCD) Prædiktive faktorer for forløb og behandling. Et studie af en klinisk population af børn og unge. Tvangssymptomer dagligdagen. Faktorer af betydning for symptomer og behandlingseffekt.

Forskningsansvarlig: Judith Becker Nissen, 1. reservelæge

Beskrivelse:

Tidsplan: 0904 - 0905

Publikationer:

Titel: Opsporing, behandling og forebyggelse af psykiatrisk sygdom hos ældre.

Forskningsansvarlig: Poul Munk-Jørgensen, Ledende overlæge, professor, Dr.Med.

Beskrivelse: Projektet viderefører tidligere gerontopsykiatriske forskningsprojekter omhandlende opsporing og behandling af ældre med depression og delir. Fysisk sygdom, medicinbivirkninger, fysisk handicap, demens, demenslignende sygdomme og tab af pårørende er årsag til de fleste af de almindeligst forekommende psykiatriske sygdomme i alderdommen. Undersøgelser har vist at observation, diagnostik og behandling af de almindeligste psykiatriske sygdomme i alderdommen er utilfredsstillende i primærsektoren i de vestlige lande. Dette projekt som foreløbig er planlagt til en løbetid på 5 år, har til formål at kompensere for de uddannelsesmæssige mangler ved systematisk fagrelevant opdaterende undervisning af al sundhedspersonale i primærsektoren. Endvidere at måle effekten af indsatsen ved over tid at undersøge: I) Deltagernes livskvalitet, intellektuelle funktion, psykiatriske symptomer, adfærdsforstyrrelser og evne til egenomsorg. II) Forbrug af ambulante forløb og indlæggelser i psykiatrisk og somatisk sekundærsektor, antal diagnoser, medicinforbrug og ydelsesforbrug i almen lægepraksis. Forskningsprojektet organiseres som en shared-care model, der indledes med en undervisningsfase der efterfølges af en permanent vejledningsfase, dvs. en intensiv styrkelse af patient-samarbejdet mellem den gerontopsykiatriske distriktservice (projektsygeplejerske og projektlæge) og primærsektorielt sundhedspersonale (praktiserende læger og plejepersonale). Projektet forventes at ville forbedre de under I) omtalte effektparametre og at reducere de under II) omtalte forbrug og antal diagnoser. Som sidegevinst forventes projektet at forbedre arbejdsmiljø og arbejdstilfredshed for primærsektorielt sundhedspersonale. Sidstnævnte vil blive undersøgt

ved at knytte en videnskabelig sociologisk undersøgelse til projektet. Endvidere vil et Sundhedsøkonomisk projekt blive tilknyttet.

Tidsplan: 0405 - 1210

Publikationer: Djernes J.K et AL. Validering af Dansk oversættelse af Geriatric Depression Scale som screeningsredskab for depression blandt hjemmeboende svage ældre. Ugeskr. læger 2004; 166: 905-09
Djernes J.K. Prevalence and predictors of depression in populations of elderly: A Review Acta Psychiatrica Scandinavica. In Press

Titel: Physical illness in mentally disordered, an international multicentre study

Forskningsansvarlig: Povl Munk-Jørgensen, ledende overlæge, professor, dr. med.

Beskrivelse: I forskningens 1. fase er der etableret dels et registerprojekt (dansk) og et klinisk projekt (internationalt) til afdækning af omfang og art af fysisk sygdom blandt psykisk syge. Endvidere har denne del af projektet til formål at undersøge pathways to treatment; dette for at kunne bestemme, hvor det vil være hensigtsmæssigt at sætte ind for at kunne foretage en tidlig diagnostik/behandling af somatiske sygdomme blandt psykisk syge (hos egen læge, socialforvaltning, socialpsykiatriske institutioner eller lignende). Undersøgelsen har også til formål at undersøge for transkulturelle forskelle i det somatiske sygdomsmønster blandt psykisk syge (5 internationale publikationer er p.t. under udarbejdelse). 2. fase har karakter af interventionsstudium, hvor man ligeledes internationalt, med et transkulturelt perspektiv som intervention vil tilbyde undervisning til patienter og personale i det psykiatriske behandlingssystem. Denne del af undersøgelsen retter sig specielt mod at bedre sundhedstilstanden hvad angår obesity, DM og CVD blandt patienter med skizofreni, bipolar sygdom og major depression. Undersøgelsen er international (se titl.), flere centre end de allerede deltagende vil blive inviteret. Aalborg Psykiatriske Sygehus er principal investigator. Planlægningen er igangværende med henblik på projektstart tidligere i foråret 2006.

Tidsplan: 0100 - 1208

Publikationer: Munk-Jørgensen P, Ewald H, Mors O, Mortensen PB. The schizophrenic patient in the somatic hospital. Acta Psychiatr Scand 2000;102(suppl 407):96-99

Strudsholm U, Johannesen L, Foldager L, Munk-Jørgensen P. Increased risk for pulmonary embolism in patients with bipolar disorder. Bipolar Disorders 2005: 7:77-81

Titel: Praktisering af den personlige hygiejne hos patienter med skizofreni diagnose - et interventionsstudium

Forskningsansvarlig: Povl Munk-Jørgensen, Ledende overlæge, professor, dr. med.

Beskrivelse: Det er en klinisk erfaring, at nogle blandt de sværest psykisk syge, som led i sygdommen, har nedsat eller manglende personlig hygiejne. Der er ikke tidligere foretaget danske undersøgelser af psykisk syges personlige hygiejne og den internationale litteratur er meget begrænset. Det er undersøgelsens formål at bestemme problemets omfang og at genoprette den personlige hygiejne for disse mennesker gennem undervisning og vejledning af plejepersonalet. Undersøgelsen intervenserer i nogle afdelinger, mens andre fungerer som kontrolafdelinger. Patienternes niveau for personlig hygiejne registreres før og efter interventionen. Sidstnævnte udgøres af undervisning og vejledning af personalet.

Tidsplan: 0405 - 1206

Publikationer:

Titel: Protokol for undersøgelse af den patient population der modtager musikterapi i psykiatrien i perioden august 2003 - juli 2004

Forskningsansvarlig: Povl Munk Jørgensen, Professor

Beskrivelse: Det forventes, dels at få et demografisk overblik over patientpopulationen i musikterapi regi i psykiatrien, dels at kunne redegøre for graden af drop out fra behandlingen og dels statistisk at undersøge for eventuelle faktorer der medfører øget risiko for drop out.

Tidsplan: 0805 - 1207

Publikationer:

Titel: Psykoterapeutisk dagbehandling af Svært Personlighedsforstyrrede

Forskningsansvarlig: Niels Balle Christensen, Overlæge

Beskrivelse: Svært personlighedsforstyrrede patienter er storforbrugere af sundhedsydelser, ofte med langvarige og gentagne indlæggelser. De har svært invaliderende symptomer og besvær med at omgås andre hvilket ofte afstedkommer høj arbejdsløshed, selvmord (10 %) og psykosociale lidelser i patientens omgivelser. Nyere international forskning tyder på at psykoterapeutisk dagbehandling kan nedbringe antal indlæggelser, forbedrer den psykosociale funktion samt reducere selvmordsraten. I forbindelse med et nyoprettet psykoterapeutisk dagbehandlingstilbud iværksattes der i 2002 en effekt undersøgelse. Formålet er at måle udbytte af behandlingen hvad angår symptomer, mellemmenneskelige problemer og social funktion. Med målinger 2 år efter terapi kortlægges desuden eventuelle langtids virkninger af terapien. Den traditionelle behandling har tidligere været indlæggelse på psykiatrisk afdeling, vi håber med den ny behandling at udvikle en dagbehandling som er et mere effektivt alternativ.

Tidsplan: 0602 - 1207

Publikationer: Christensen BC, Toft J, Petersen B, Lien K. Psykoterapeutisk Dagbehandling af svært personlighedsforstyrrede patienter. Indsent til Ugeskrift for læger d.18/9/05

Titel: Retslige patienter - beskrivelse og behandling

Forskningsansvarlig: Povl Munk-Jørgensen, professor

Beskrivelse: Antallet af retspsykiatriske patienter i Danmark er kraftigt stigende i en periode hvor patientbehandling gradvist ændres pga faldende sengekapacitet. Vi belyser de retslige patienters ressourceforbrug og kontaktmønster samt belyser hvordan ressourcerne fordeles internt i gruppen. Med udgangspunkt i mentalobservandernes misbrugsmønster, belyser vi patienternes misbrugsprofil. Overordnet er formålet at tilvejebringe større viden om den aktuelle behandling for at bedre tilrettelæggelsen af den fremtidige behandling

Tidsplan: 0204 - 0908

Publikationer: Retspsykiatriske patienter i Danmark. Ugeskr for læger. Larsen TG, Valbak L, Reinert K, Perto G (in press)

Titel: Viden om og holdning hos sundhedspersonale til psykisk sygdom

Forskningsansvarlig: Povl Munk Jørgensen, Professor, dr. med

Beskrivelse: Projektet har til formål gennem en spørgeskema undersøgelse, at belyse viden om psykisk sygdom. Målgruppen er de faggrupper der deltager i behandlingen af psykiske syge.

Tidsplan: 1005 - 1006

Publikationer:

1.6 RIBE AMT

Titel: ADORE

Forskningsansvarlig: Allan Hvolby, Læge

Beskrivelse:

Tidsplan:

Publikationer:

Titel: FAB + TRES

Forskningsansvarlig: Jørgen Jensen, Overlæge

Beskrivelse: Udvikling af metoder til måling af pandelappens funktion

Tidsplan: 0104 - 0111

Publikationer:

Titel: Memantine(study no. 99819)

Forskningsansvarlig: Jørgen Jensen, Overlæge

Beskrivelse: Sikkerhed og bivirkninger ved langtidsbehandling af Alzheimer demens med Memantine(neuroprotektivt stof)

Tidsplan: 0103 - 0106

Publikationer:

Titel: Søvnforstyrrelser hos børn med ADHD

Forskningsansvarlig: Allan Hvolby, Læge

Beskrivelse:

Tidsplan: 1203 - 1106

Publikationer:

1.7 RINGKJØBING AMT

Titel: Den støttende samtale til patienter med depression.

Forskningsansvarlig: Conni Fuglsbjerg, Distriktsygeplejerske

Beskrivelse: Vi ønsker at afklare det teoretiske grundlag og at opnå en fælles forståelsesramme for begrebet " den støttende samtale" indenfor psykiatrien i Ring. Amt. Dette mhp. at kvalificere dokumentationen ifm. bla. indførelsen af EPJ i amtet. Vi ønsker at kunne være med til udvikling og dokumentation af " den støttende samtale" i daglig praksis. Vi tilstræber at validere " den støttende samtale" som et anerkendt arbejdsredskab i psykiatrien.

Tidsplan: 0105 - 0606

Publikationer: Godkendt spørgeskema undersøgelse.

Titel: Et kvalitativt studie af livstemaer hos 8 patienter med diagnosen skizofreni

Forskningsansvarlig: Anne Birgitte Døssing, psykolog

Beskrivelse: Baggrund: Det materiale, mit projekt tager udgangspunkt i, består af en lille delmængde af det omfattende Nationale Skizofreniprojekt (DNS), nemlig systematiserede psykoterapi- og supervisionsprocesjournaler for i alt 8 patienter med diagnosen skizofreni. Formål: Det primære formål med projektet er at undersøge hvilke livstemaer, der viser sig i dette materiale, mhp. at bidrage til forståelsen af og empatien med patienter med diagnosen skizofreni. Relevans: Projektet menes at være relevant ved at bidrage til forståelsen af skizofreni, hvilket også vil kunne have implikationer for behandlingen heraf.

Tidsplan: 0204 - 1206

Publikationer:

Titel: Et praksis-kvalitetssikringsprojekt med titlen: Individuel mestring og mestring i relation

Forskningsansvarlig: Lars Thorgaard, overlæge og Agnethe Clemmensen, ledende Ergoterapeut

Beskrivelse: Der er tale om et pilotprojekt af kvalitetsikringskarakter som handler om følgende: "Ved de sygdomme vi møder i psykiatrien er en del af vores opgave, i samarbejde med patienten, at kortlægge patientens egne selvopfundne forsøg på mestring. Vi vil desuden i samarbejde med patienten udvikle supplerende konstruktive mestringsstrategier". Projektet har både tværfaglig og monofaglig (ergoterapi) karakter. Der er særligt fokus på miljøterapi i almindelighed og i tværfaglighed og desuden et særligt ergoterapeutisk praksisforsknings/udviklingsprojekt. Deltagere i projektet er sygeplejersker, ergoterapeuter og psykiater. Der er p.t udarbejdet en rapport med projektets titel (publiceret af Psykiatrien i Ringkjøbing Amt). Der er udarbejdet en håndbog for relationsbehandlere. Der er udført et lille kvalitativt pilotstudie: Psykiatrisk patienters aktivitetsproblemer - mestring og mening i hverdagslivet". Agnethe Clemmensen har udarbejdet en sundhedsantropologisk master-afhandling med titlen: Der er mange løsninger - der er løsninger på alt. Der er afholdt implementeringekurser for al personale i Psykiatrisk Afdeling Herning. Der afholdes endelig en stor tværfaglig konference - Individuel mestring og mestring i relation - i januar om emnet i Herning. I 2006 udarbejdes med baggrund i alle hidtidige erfaringer og materiale en egentlig forskningsprotokol med henblik på videre udvikling af projektet.

Tidsplan: 0104 - 0108

Publikationer:

Titel: Oprettelse af Oligofreniteam

Forskningsansvarlig: Kirsten Krogh, Oversygeplejerske

Beskrivelse: At styrke og systemstisere udredning og behandlingsindsatsen for udviklingshæmmede med sindslidelser, kombineret med en øget mulighed for rådgivning og supervision til medarbejdere, der arbejder i bo-og dagtilbud i hele Ringkøbing Amt.

Tidsplan: 0805 - 0707

Publikationer:

Titel: Stafetten

Forskningsansvarlig: Bente Stenstrup, projektmedarbejder

Beskrivelse: Projekt "Stafetten" `s formål:- at fungere som bindeled mellem psykiatrisk afdeling, Holstebro og forsorgshjemmet Skovvang.- at være tovholder i de enkelte klient/patient forløb.- at medvirke til at få den enkelte klient/patient tilstrækkeligt afklaret, således der kan anvises holdbare og individuelle løsninger.- at udvikle kompetencer mellem forskellige aktører.- klienterne/patienterne, i målgruppen, skal have taget ophold på forsorgshjemmet Skovvang eller være tilknyttet psykiatrisk afdeling, Holstebro.

Tidsplan: 0604 - 0507

Publikationer:

Titel: Team For Traumatiserede Flygtninge

Forskningsansvarlig: Jørgen Sommer, Teamleder

Beskrivelse: Monitorere om en intensiv og kortvarig (2-4 mdr) psykologisk/ fysioterapeutisk behandlingsindsats, samtidig med social afklaring (kommunal) + medikamentel støtte (prak. læge), kan frembringe en bedring ift. de problemstillinger svært traumatiserede flygtninge har. Monitorere i hvor høj grad lokal forankring i den psykiatriske behandlingsindsats i primær sektor er mulig.

Tidsplan: 1105 - 1108

Publikationer:

1.8 ROSKILDE AMT

Titel: Evaluering af Dagklinikken for ikke-psykotiske lidelser

Forskningsansvarlig: Ulf Søgaard, Ledende overlæge

Beskrivelse: At opnå viden om effektivitet af behandlingen og viden om prædiktionsfaktorer

Tidsplan: 1004 - 1008

Publikationer:

Titel: Fjord-projektet

Forskningsansvarlig: Erik Simonsen, Forskningsoverlæge

Beskrivelse: At sammenligne manualiseret skizofrenibehandling ved nydebuterede psykoser med treatment as usual

Tidsplan: 0197 - 1205

Publikationer:

Titel: Gruppebehandling af børn med Aspergers syndrom

Forskningsansvarlig: Søren Benedikt Pedersen, Cand.psych., aut. psykolog

Beskrivelse: At belyse og diskutere betydningen af gruppetilbud til børn med Aspergers syndrom.

Tidsplan: 0105 - 1205

Publikationer:

Titel: Klassifikation af personlighedsforstyrrelser

Forskningsansvarlig: Erik Simonsen, Forskningsoverlæge

Beskrivelse: At udvikle alternative modeller til klassifikation af personlighedsforstyrrelser

Tidsplan: 0104 - 1205

Publikationer: Widiger TA, Simonsen E. Introduction to the Special Section: The American Psychiatric Associations Research Agenda for the DSM-V. *J Personal Disord* 2005; 19: 103-9

Widiger TA, Simonsen E. Alternative dimensional models of personality disorder: finding a common ground. *J Personal Disord* 2005; 10: 110-30

Titel: Konversionsprojekt

Forskningsansvarlig: Ulf Søgaard, Ledende overlæge

Beskrivelse: Hensigten er at afklare, hvorvidt kvalitative personlighedsmæssige og psykopatologisk træk er til stede hos personer, der udvikler konversionstilstand.

Tidsplan: 0192 - 0904

Publikationer:

Titel: MR-projektet

Forskningsansvarlig: Erik Simonsen, Forskningsoverlæge

Beskrivelse: a) At studere relationen mellem hjernestruktur, kliniske variable og neurokognition, b) At undersøge om hjernestrukturen kan prædikere 5 års forløb

Tidsplan: 0197 - 1205

Publikationer:

Titel: Muligheder og barrierer for forandring af sygehuspsykiatrien

Forskningsansvarlig: Lone Johansen, Udviklingskonsulent, cand.scient.soc.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0905 - 0809

Publikationer:

Titel: Psykoedukation

Forskningsansvarlig: Jørgen Nystrup, Ledende overlæge

Beskrivelse: At skabe rammer for og udvikling af undervisningsforløb, som bidrager til at udvikle patienter og pårørendes mulighed for selv at vurdere og tage stilling til patientens sygdom og behandling.

Tidsplan: 0405 - 0107

Publikationer:

Titel: Tidlig intervention ved psykose (TIPS)

Forskningsansvarlig: Erik Simonsen, Forskningsoverlæge

Beskrivelse: a) At undersøge om det er muligt at reducere varigheden af ubehandlet psykose (DUP), b) Om reduktion af varigheden af ubehandlet psykose vil føre til en bedre prognose

Tidsplan: 0197 - 1206

Publikationer: Friis S, Vaglum P, Haahr U, Johannessen JO, Larsen TK, Melle I, Opjordsmoen S, Rishoved BR, Simonsen E, McGlashan TH. Effect on an early detection programme on duration of untreated psychosis. *Br J Psychiatry* 2005, 187: 29-32

Johannessen JO, Larsen TK, Joa I, Melle I, Friis S, Opjordsmoen S, Rishoved BR, Simonsen E, Vaglum P, McGlashan Th. Pathways to care for first-episode psychosis in an early detection healthcare sector. *Br J Psychiatry* 2005, 187: 24-28

Friis S, Melle I, Larsen TK, Haahr U, Johannessen JO, Simonsen E, Opjordsmoen S, Vaglum P, McGlashan TH. Does duration of untreated psychosis bias study samples of first-episode psychosis? *Acta Psychiatrica Scandinavica*. 2004, 110, 286-291

Larsen TK, Friis S, Haahr U, Johannessen JO, Melle I, Opjordsmoen S, Rund BR, Simonsen E, Vaglum P, McGlashan TH. Premorbid adjustment in first-episode non-affective psychosis: Distinct patterns of pre-onset course. *British Journal of Psychiatry*. 2004, 185, 108-115

Rund BR, Melle I, Friis S, Larsen TK, Midbøe LJ, Opjordsmoen S, Simonsen E, Vaglum P, McGlashan TH. Neurocognitive dysfunction in first-episode psychosis: Correlates with symptoms, premorbid adjustment, and duration of untreated psychosis. *American Journal of Psychiatry*. 2004. 161. 466-472

Melle I, Larsen TK, Haahr U, Friis S, Johannessen JO, Opjordsmoen S, Simonsen E, Rund BR, Vaglum P, McGlashan TH. Reducing the duration of untreated first-episode psychosis. *Archives of General Psychiatry*. 61, 143-150. 2004

Titel: Uddannelse til sygeplejerske og læring i praksis

Forskningsansvarlig: Linda Kragelund, Udviklingskoordinator, ph.d.stud.

Beskrivelse: At beskrive og forklare sygeplejestuderendes læreprocesser under den kliniske uddannelse i psykiatri mhp. at opnå en forståelse af, hvad der karakteriserer læreprocesserne.

Tidsplan: 0902 - 0406

Publikationer:

Titel: Undersøgelse af faktorstudier af dimensionelle personlighedsmodeller

Forskningsansvarlig: Henrik Folker, Overlæge

Beskrivelse: At dokumentere ligheder og forskelle mellem to metoder til beskrivelse af personligheden hos en gruppe indlagte psykiatriske patienter.

Tidsplan: 0705 - 1206

Publikationer:

Titel: Validering af MCMI (Millon Clinical Multiaxial Inventory 3. udgave)

Forskningsansvarlig: Erik Simonsen, Forskningsoverlæge

Beskrivelse: At validere det amerikanske instrument til vurdering af personlighedsforstyrrelser, MCMI III, over for forskellige kliniske populationer

Tidsplan: 0103 - 1204

Publikationer: Elklit A & Simonsen E. MCMI III. Millon Clinical Multiaxial Inventory-III. Vejledning: Uddrag og dansk bearbejdning af Millon T, Davis R & Millon C. MCMI-III Manual, Second Edition. Dansk Psykologisk Forlag, 2005

1.9 STORSTRØMS AMT

Titel: Evaluering af Opsøgende Psykoseteam Falster

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Forskningsleder

Beskrivelse: Undersøge effekten af behandling og støtte med opsøgende psykoseteam sammenlignet med standardbehandling. Opfølgingsundersøgelse.

Tidsplan: 0105 - 0107

Publikationer:

Titel: Andelen af forældre blandt psykisk syge og betydningen heraf for forløbet af den psykiske lidelse. En registerbaseret undersøgelse, perioden 1980-2003

Forskningsansvarlig: Søren Blinkenberg, Uddannelsesansvarlig overlæge og seniorforsker

Beskrivelse: Der er øget opmærksomhed og viden om, at børn i større eller mindre udstrækning lider under deres forældres psykiske lidelse. Nogle børn udsættes for egentligt omsorgssvigt i forbindelse med, at forælderen ikke kan varetage sit forælderansvar, fordi den psykiske lidelse kompromitterer forælderevnen. Der eksisterer sparsom viden såvel nationalt som internationalt. Forskellige undersøgelser finder en forekomst af forældre på 10-60 % af alle psykiatriske patienter afhængig af alder, køn, bopæl, diagnose, behandlingsform mm. Der er behov for at få beskrevet problemfeltet, så man kan få et reelt indtryk af, hvor udbredt og hvor alvorligt problemet er. Sådanne undersøgelser findes ikke om danske forhold. Aktuelle registerundersøgelser vil give oplysninger om forekomst af børnefamilier nationalt, regionalt og amtligt samt udvalgte lokalområder for perioden 1980-2003 og undersøge hvad forælderrollen betyder for den voksnes psykiske lidelse, for barnets og familiens sociale udvikling. Undersøgelsen omfatter ca. 2,3 millioner forældre og 1,4 millioner børn, som er anonymiserede. Netværk af Forebyggende Sygehuse har i efteråret 2004

nedsat en arbejdsgruppe med fokus på børn af psykisk syge forældre. Formålet er at forebygge fysisk og psykisk omsorgssvigt af børnene og minimere risikoen for, at disse børnefamilier bliver overset med varige men for børnene til følge. Det drejer sig formentlig om ca. 50.000 familier årligt. Undersøgelser tyder på, at 50 % af børnene i disse familier vil få personlige og sociale problemer evt. psykisk lidelse senere i livet. Arbejdsgruppen vil udarbejde informationsmateriale, forslag til arbejdsgange, kvalitetssikringsmanualer mm., således at personale og behandlere i såvel psykiatrisk som somatisk regi kan sikre, at børnenes og forældernes fremtid optimeres. Undersøgelsens resultater vil støtte implementeringen af den kommende forebyggende indsats.

Tidsplan: 0106 – 0108

Publikationer: Lier L, Kastrup, Rafaelsen OJ. Psychiatric illness in relation to pregnancy and childbirth II. Diagnostic profiles, psychosocial and perinatal aspects. Nord Psychiatr Tidsskr 1989; 43:535-42 Bennedsen BE. Pregnancy outcome among women with schizophrenia. Pregnancy complications, delivery complications and infant death. 2001. University of Aarhus, Denmark. Disputats
Henriksson KM, McNeil TF. Health and development in the first 4 years of life in offspring of women with schizophrenia and affective psychoses: Well-Baby Clinic information. Schizophr. Res. 2004; 70: 39-4
Higgins J, Gore R, Gutkind D, Mednick SA, Parnas J, Schulsinger F et al. Effects of child-rearing by schizophrenic mothers: a 25-year follow-up. Acta Psychiatr Scand. 1997; 96: 402-4
McGrath JJ, Hearle J, Jenner L, Plant K, Drummond A, Barkla JM. The fertility and fecundity of patients with psychoses. Acta Psychiatr. Scand. 1999; 99: 441-6
Appleby L, Mortensen PB, Faragher EB. Suicide and other causes of mortality after post-partum psychiatric admission. Br.J.Psychiatry 1998; 173: 209-11

Titel: Behandlingskæder og Selvmordsforebyggelse

Forskningsansvarlig: Jette Bramsen, Chefpsykolog

Beskrivelse: Projektet skal udvikle metoder og systematiserede procedurer til at sikre etableringen af behandlingskæder mellem de praktiserende læger og relevante behandlingsmuligheder herunder Center for Selvmordsforebyggelse mhp. at sikre optimalt fungerende behandlingskæde

Tidsplan: 0106 – 0308

Publikationer:

Titel: EMILIA (Empowerment of Mental Illness service users: Lifelong learning, Integration and Action)

Forskningsansvarlig: Nina Støvring, Projektmedarbejder

Beskrivelse: EMILIA vil undersøge "livslang læring" som koncept til at opnå social inklusion af brugere med (lang)varige psykiske lidelser. Formålet med projektet er, at brugerne opnår betalt arbejde og dermed oplever større inddragelse i normalsamfundet. "Betalt arbejde" defineres efter de lokale sociale forhold i det enkelte land. Målet søges opnået ved, at brugerne ansættes som medarbejdere i psykiatriske behandlings- og støttetilbud eller som undervisere og erfaringsformidlere.

Tidsplan: 0905 - 0210

Publikationer:

Titel: Evaluering af opsøgende psykoseteam Falster 2002-2004

Forskningsansvarlig: Merete Nordentoft, Forskningsleder

Beskrivelse: Formål: at undersøge effekten af indførelse af opsøgende psykoseteam til svært psykisk syge.

Tidsplan: 0102 - 0104

Publikationer:

Titel: Korttidsbehandling af Depressioner

Forskningsansvarlig: Jette Bramsen, Chefpsykolog

Beskrivelse: Formålet er at undersøge korttidsbehandlingseffekt af kognitiv terapi i gruppe med eller uden medikamentel behandling i forhold til medikamentel behandling alene i et randomiseret design ved depression

Tidsplan: 0702 - 0709

Publikationer:

Titel: OSCAR (Occupational Stress with mental health Clients in Acute Response)

Forskningsansvarlig: Katia Nielsen, cand. mag

Beskrivelse: The project is completed in the period 2001-2004 under the 5.th. framework of EU. The project has established a baseline comparator for levels of stress and burnout for European mental health services, and has evolved and evaluated a training intervention designed to reduce stress and violence in the mental health workplace. The evidence of efficacy is at best marginal, in terms of having an enduring positive effect over a six or twelve month post intervention time line.

Tidsplan: 1201 -1104

Publikationer:

1.10 SØNDERJYLLANDS AMT

Titel: A randomized, double blind, parallel group study of flexible dosed Paliperidone Palmitate

Forskningsansvarlig: Leif Olstrup, Adm. overlæge

Beskrivelse:

Tidsplan: 0205 - 0207

Publikationer:

1.11 VEJLE AMT

Titel: DepCenter

Forskningsansvarlig: Jørgen Tybjerg, ledende overlæge

Beskrivelse: Shared Care projekt i forhold til praktiserende lægers behandling af patienter med let til moderat depression. Der forventes mulighed for at optimere behandlingen af depressive patienter. Herudover undersøges muligheden for at bruge internettet i behandlingen.

Tidsplan: 0405 - 1006

Publikationer:

Titel: Praksy

Forskningsansvarlig: Karen Thyrsting, cand.cur., uddannelseskoordinator

Beskrivelse: Formålet er at undersøge om personalets viden om patienternes oplevelser af tvangssituationer giver personalet nye handlemuligheder i forhold til at forebygge tvangssituationer. Desuden er formålet at indhente patienternes oplevelse af tvangssituationer. Det er relevant, fordi der mangler beskrevet viden dels om patienters oplevelse og dels om hvilken indflydelse kendte patienters oplevelser har på forebyggelse. Projektet har til hensigt at belyse sammenhænge mellem patient - og personaleperspektiver.

Tidsplan: 0204 - 0406

Publikationer:

Titel: RIS-SCH-4045

Forskningsansvarlig: Kent Eldov, kst. overlæge

Beskrivelse: Afprøvning af, om der er klinisk målelig forskel på tidlig versus senere start på depotbehandling med antipsykotikum (risperdal)

Tidsplan: 1105 - 0107

Publikationer:

1.12 VESTSJÆLLANDS AMT

Titel: Projekt Cyp2D6 og Cyp2C19

Forskningsansvarlig: Ejvind Lyders Hansen, Overlæge

Beskrivelse: Vi ønsker at undersøge, om psykiatriske patienter har en anderledes genetisk fordeling mht omsætning af psykofarmaka. Desuden hvorvidt gentest for Cyp2D6 og Cyp2C19 har betydning for indlæggelseshyppighed/-længde mhp om man bør indføre denne test som standardundersøgelse

Tidsplan: 0701 - 0303

Publikationer: Under udarbejdelse

1.13 VIBORG AMT

Titel: Forskellige personlighedsorganisationers udtryk i kroppen

Forskningsansvarlig: Thomas Lind Hansen, Fysioterapeut

Beskrivelse: Formålet med projektet er at øge fokus på kroppen som aktionsfelt for undersøgelse af - og i et videre perspektiv også for terapi med - mennesker, der lider af psykisk sygdom eller har psykiske problemer. Kropslig undersøgelse vil måske, med den indsigt der tilvejebringes, mere sikkert end idag kunne understøtte, supplere og i visse tilfælde præcisere anden undersøgelse og være et bidrag til sikrere forståelse af det enkelte menneske. Kropslig undersøgelse vil måske således, udover at afdække de kropslige ressourcer og dermed sygdommens eller problemernes sværhedsgrad, også kunne bidrage til at fortælle om sygdommens eller problemernes karakter. Kroppen som synligt og palpabelt udtryk for et menneskes tilstand vil måske således kunne blive en mere iøjnefaldende facet i den psykiatriske behandlingsindsats, end det er tilfældet idag.

Tidsplan: 0502 - 0104

Publikationer: Forskningsrapport: Thomas Lind Hansen, Forskellige personlighedsorganisationers udtryk i kroppen, 1. oplag, 1000 stk.

Titel: Substance use, schizophrenia and dual diagnosis in 1 st. degree relatives as risk factors for dual diagnosis in Denmark

Forskningsansvarlig: Erik Thomsen, Overlæge

Beskrivelse: Formålet er at undersøge om det at have en 1. grads slægtning med misbrug, psykisk sygdom eller bægge dele er en resikofaktor for at få skizofreni med misbrug eller bipolar affektiv sindslidelse med misbrug.

Tidsplan: 0101 - 0102

Publikationer:

1.14 ÅRHUS AMT

Titel: 8 år efter depression: Hippocampus og tidligere deprimerede patienter.

Forskningsansvarlig: Poul Videbech, Overlæge, dr.med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0104 - 0110

Publikationer:

Titel: Age at menarche is associated with psychiatric illness

Forskningsansvarlig: Ulla Kläning, Overlæge PhD

Beskrivelse: Tidspunkt for første menstruation har teoretisk mulighed for at påvirke forekomsten af psykisk sygdom. Ved register undersøgelse er fundet at både tidlig og sen debut af menstruationer øger risiko for psykisk sygdom for alle hoved diagnoser undtagen misbrug. Dette er endnu en brik i puslespillet om ætiologien af psykisk sygdom

Tidsplan: 1002 - 1006

Publikationer:

Titel: Anvendelse af brugertilfredshedsundersøgelser

Forskningsansvarlig: Knud Ramian, Evalueringschef

Beskrivelse: Formålet er at undersøge om og hvordan patienter eller brugere inddrages i anvendelsen af brugertilfredshedsundersøgelserne

Tidsplan: 0103 - 0104

Publikationer:

Titel: Anvendelse af SDQ som screeningsinstrument for effekt af behandling og tilstedeværelse af komorbide symptomer i en klinisk population af børn med ADHD

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: SDQ er et kort screeningsinstrument for generel psykopatologi, primært udviklet til anvendelse i befolkningsundersøgelser. Aktuelle studium undersøger mulighederne for at anvende skemaet i monitoreringen af medicinsk behandling i en klinisk population af børn med ADHD.

Tidsplan: 0601 - 0606

Publikationer:

Titel: Atypiske antipsykotikas omsætning ved cytokrom P450 med fokus på quetiapin

Forskningsansvarlig: Jørgen Hasselstrøm, Kemiker

Beskrivelse: Projektet har til formål at undersøge metabolismen af quetiapin, opsætte metoder og vejledninger til terapeutisk drug monitorering af quetiapin.

Tidsplan: 0801 - 0806

Publikationer: Hasselstrom J, Linnet K. Quetiapine serum concentrations in psychiatric patients: the influence of comedication. *Ther Drug Monit.* 2004 Oct;26(5):486-91. PMID: 15385830 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Hasselstrom J, Linnet K. Fully automated on-line quantification of quetiapine in human serum by solid phase extraction and liquid chromatography. *J Chromatogr B Analyt Technol Biomed Life Sci.* 2003 Dec 5;798(1):9-16. PMID: 14630353 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Titel: AUDIT undersøgelse af visitationsprocesserne på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Hospital, Århus

Forskningsansvarlig: Anegen Trillingsgaard, Chefpsykolog, adj. professor

Beskrivelse: En AUDIT evaluering af samtlige afsnits visitationsprocesser.

Tidsplan: 0403 - 0404

Publikationer: Nielsen, A. & Trillingsgaard, A. Kvalitetsevaluering og udvikling ved AUDIT. Visitationen på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Hospital. Børne- Og Ungdomspsykiatrisk Hospital. 2004

Titel: Augmentationsstudier af antidepressivas terapeutiske virkning: Adfærd, neurokemi og proteinekspresion

Forskningsansvarlig: Gregers Wegener, 1.reservelæge, PhD

Beskrivelse:

Tidsplan: 0103 - 1209

Publikationer:

Titel: Autisme i Angelman Syndrom

Forskningsansvarlig: Anegen Trillingsgaard, Chefpsykolog, adj. professor

Beskrivelse: Udforske sammenhængen mellem 2 lidelser med stort symptomsammenfald, hvoraf den ene har en kendt biologisk årsag

Tidsplan: 0400 - 0405

Publikationer: Trillingsgaard, A. & Østergaard, J.R. (2004) Autism in Angelman syndrome. An exploration of comorbidity. *Autism*, 8:163-174

Østergaard, J.R. & Trillingsgaard (2005). Social, sproglig og kognitiv udvikling hos børn med Angelman syndrom. *Ugeskrift for Læger*, 167/15:1630-1633

Titel: Behandling af patienter med kroniske funktionelle lidelser. En randomiseret, kontrolleret undersøgelse af specialiseret behandling over for sædvanlig behandling.

Forskningsansvarlig: Per Fink, ph.d., dr. med., led. ovl.

Beskrivelse: Formålet med projektet er at undersøge, hvilken virkning specialiseret behandling har på patienter med kroniske funktionelle lidelser (ICD-10: F45.x) sammenlignet med sædvanlig behandling. Delformål er at afklare 1) effekten af en grundig udredning af patienter med kroniske funktionelle lidelser på sygdomsforløb og terapimotivation 2) betydningen af patienternes personlighed og psykiatrisk komorbiditet for terapioutcome og spontan sygdomsforløb i kontrolgruppen. Relevans: Patienter med kroniske funktionelle lidelser kan have et meget stort forbrug af sundhedsydelse pga. den lange række af frugtesløse undersøgelser, udredninger og behandlingsforsøg på tvivlsom indikation, som de har gennemgået. Mange har et dårligt socialt og arbejdsmæssigt funktionsniveau, og patientgruppen tegner sig for mindst 10% af førtidspensionstilkendelserne i Danmark pr. år. Undersøgelsen vil forhåbentlig kunne danne grundlag for en effektiv og evidensbaseret behandling af patienter med invaliderende funktionelle lidelser, som der i dag ikke findes et specialiseret behandlingstilbud til.

Tidsplan: 0305 - 1209

Publikationer:

Titel: Betydningen af NO-sGC-cGMP signalkaskaden i antidepressiv virkning: Adfærd, neurokemi og proteinekspresion

Forskningsansvarlig: Gregers Wegener, 1.reservelæge, PhD

Beskrivelse:

Tidsplan: 0105 - 1209

Publikationer:

Titel: Citalopram in the treatment of adolescent depression. A multicenter, randomized, placebocontrolled study

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: At undersøge effekten af Citalopram i behandlingen af depression hos unge. Høj klinisk relevans, da depression hos unge er relativt hyppigt forekommende og da behandlingsstudier generelt er få og effekten af antidepressiva omdiskuteret.

Tidsplan: 0499 - 0503

Publikationer: Von Knorring AL, Olsson GI, Thomsen PH, Lemming OM, Hultén A: A randomised double-blind placebo-controlled study of citalopram in adolescents with major depressive disorder. Accepteret til publikation i Journal of Clinical Psychopharmacology.

Titel: Dansk standardisering og klinisk validering af Beck Youth Inventory of Social and Emotional Impairment

Forskningsansvarlig: Anegen Trillingsgaard, Chefpsykolog, adj. professor

Beskrivelse: At klinisk validere en assessmentmetode som retter sig med emotionelle, sociale og adfærdsmæssige forstyrrelser hos børn og unge. Forventes at have stor nytteværdi for klinisk praksis.

Tidsplan: 0604 - 0606

Publikationer:

Titel: Database for kvalitet i ambulant psykiatrisk behandling(Dipsy)

Forskningsansvarlig: Jørgen Aagaard, Overlæge, dr.med

Beskrivelse: Formålet med databasen for klinisk kvalitet i ambulant psykiatrisk behandling er at viden om den ambulante psykiatris resultater kan bruges til at overvåge om man lever op til ønskede kvalitetsmål- og i forlængelse heraf som andledning til at ændre praksis og arbejdsgange i forhold til undersøgelse, behandling og pleje.

Tidsplan: 0501 - 0110

Publikationer:

Titel: Den anti-depressive effekt af repetitiv transkraniel magnetisk stimulation (rTMS) sammenlignet med elektrostimulationsbehandling (ECT). En randomiseret undersøgelse.

Forskningsansvarlig: Poul Erik Buchholtz, Ledende overlæge

Beskrivelse:

Tidsplan: 0501 - 0607

Publikationer:

Titel: Den antidepressive virkning af repetitiv transkraniel magnetisk stimulation (rTMS) sammenlignet med elektrostimulationsbehandling (ECT). En åben randomiseret undersøgelse.

Forskningsansvarlig: Poul erik buchholtz hansen, ledende overlæge

Beskrivelse: At få svar på spørgsmålet, om og i givet fald i hvilket omfang rTMS ville kunne erstatte ECT i behandling af personer med svær depression

Tidsplan: 0202 - 0207

Publikationer:

Titel: Den sociale konstruktion af sygdomsadfærd - en antropologisk analyse af funktionelle lidelser i almen praksis med fokus på relationen mellem patient, hverdagsliv og sundhedssystem.

Forskningsansvarlig: Mette Bech Risør, ph.d., mag.art (antropolog)

Beskrivelse: Projektet ønsker at beskrive og analysere udviklingen af sygdomsadfærd som en social proces - i modsætning til en psykologisk proces - hos mennesker med funktionelle lidelser med fokus på følgende faktorer: a) udviklingen af sygdomsadfærd over tid, b) sygdomsadfærd som motiveret af interaktion og situation, dvs. i relation til læge, hospital, familie og arbejde, c) forholdet mellem sygdomsadfærd og sygdomsopfattelse, d) sygdomsadfærd som et kulturelt og normativt fænomen. Formålet med projektet er at øge viden om patienter med funktionel lidelse og disses måder at navigere på i både den primære og den

sekundære sektor med henblik på at bestemme sociale/adfærdsmæssige faktorer med indflydelse på kronicitet samt at øge erkendelsen blandt sundhedspersonalet generelt om denne sygdomsadfærd for at kunne forbedre/målrette håndteringen af patienterne med henblik på både forebyggelse og behandling.

Tidsplan: 1204 - 1207

Publikationer:

Titel: Depression. Kognitiv/psykoedukativ behandling som supplement ved recidiv profylakse. En randomiseret undersøgelse

Forskningsansvarlig: Jørgen Aagaard, Overlæge dr.med

Beskrivelse: Depression er en af de hyppigst forekomne sygdomme. Den er forbundet med store personlige og sociale omkostninger. Man ved at mange patienter med depression holder for tidligt med behandlingen, ofte med tilbagefald til følge. Vi ønsker at undersøge om tilbagefaldsrisikoen kan reduceres ved at tilbyde målrettet undervisning om depressionslidelsen og behandlingen af den. Til dette formål har vi udviklet og afprøvet en manual benævnt: Psykoedukation og depression.

Tidsplan: 0106 - 0110

Publikationer:

Titel: Depressive symptomer hos skolebørn henvist til børnepsykiatrisk vurdering

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: At undersøge depressionssymptomer hos børnepsykiatriske patienter. Vurdere og implementere standardiserede undersøgelsesmetoder i dansk børnepsykiatri.

Tidsplan: 0901 - 0905

Publikationer: Sørensen MJ. Depressive symptoms in children and adolescents: a study of psychopathology. Aarhus Universitet, 2004 (ph.d.-afhandling)

Sørensen MJ, Mors O, Thomsen PH. DSM-IV or ICD-10-DCR diagnoses in child and adolescent psychiatry: does it matter? Eur Child Adolesc Psychiatry, 2005, 14(6): 335-40

Sørensen MJ, Frydenberg M, Thastum M, Thomsen PH. The CHildren's Depression Inventory and classification of major depressive disorder. Validity and reliability of the Danish version. Eur Child Adolesc Psychiatry 2005, 14(6): 328-34

Sørensen, MJ, Nissen JB, Mors O, Thomsen PH. Age and gender differences in depressive symptomatology and comorbidity: an incident sample of psychiatrically admitted children. J Affective Disord 2005, 85(1): 85-91

Sørensen MJ, Thomsen PH. Depression hos børn og unge. Ugeskrift for Læger, in press

Titel: Det Danske PET/depressionsprojekt: Follow-up undersøgelse

Forskningsansvarlig: Poul Videbech, Overlæge, dr. med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0196 - 0106

Publikationer:

Titel: Det Nationale Skizofreniprojekt (DNS): Social netværkstegning og gruppeterapi af patienter med skizofren lidelse

Forskningsansvarlig: Kristian Valbak, Overlæge, PhD

Beskrivelse: Kan man forbedre eller bevare skizofrene patientens sociale netværk med gruppeanalytisk psykoterapi?

Tidsplan: 0197 - 0106

Publikationer:

Titel: Effekten af basal kropsbevidsthedstræning på depression

Forskningsansvarlig: Lene Nyboe Jacobsen, Ledende Fysioterapeut

Beskrivelse: Formålet med projektet er at undersøge effekten af basal kropsbevidsthedstræning ("Body Awareness Therapy (BAT)) på depression. BAT er en hyppigt anvendt behandlingsmetode i psykiatrisk fysioterapi i DK og i Norden, men metoden er ikke blevet vurderet systematisk i forhold til depression. Flere andre studier har undersøgt/undersøger effekten af fysisk træning på depression og foreløbige resultater peger på positiv effekt i forhold til patienter med let til moderat depression. Erfaring fra klinisk praksis er imidlertid at det ofte er meget vanskeligt at motivere patienter med moderat til svær depression til dette. I den undersøgelse indgår imidlertid patienter typisk med moderat til svær depression og det er relevant at undersøge hvorvidt BAT kunne være en mulig kropslig intervention på dette tidspunkt i depressionsbehandlingen.

Tidsplan: 1005 - 0107

Publikationer:

Titel: EMDR-behandling af panikangst. Evaluering af panikangstpatienter og EMDR-behandling med rating og biomedicinske markører. Pilotprojekt.

Forskningsansvarlig: Karsten Bjørnholt, overlæge/forsker

Beskrivelse: Der er behov for at undersøge om flere behandlingsformer kan behandle panikangst da der med nuværende bedste bud (CBT) er ca 30 % som ikke får effekt. Der er behov for basalviden om paniklidelsen. Derfor foretages der målinger på stresshormoner før og efter behandling. Undersøgelsen kan pege på områder der skal udforskes yderligere.

Tidsplan: 0103 - 0707

Publikationer:

Titel: En case-kontrolleret, psykologisk autopsi af ældres selvmord

Forskningsansvarlig: Jan-Henrik Winsløv, Projektforsker, gerontopsykolog

Beskrivelse: Selvmordsraten er højest hos de ældste aldersgrupper, og den er ikke faldet trods den øgede opmærksomhed de sidste 20 år. Gentagne undersøgelser har påvist risikofaktorer som bl.a. kronisk,

funktionsnedsættende sygdom, tab af ægtefælle og affektive lidelser. Og nyere undersøgelser har fundet, at størstedelen af de ældre som tager deres liv, har været i antidepressiv behandling. Projektets formål er at frembringe viden, der kan styrke den forebyggende indsats overfor ældres selvmord. Projektet vil dels belyse risikofremmende forhold i livssituationen, i et handlings- og ressourceperspektiv, og dels vil kritiske aspekter i den antidepressive behandling blive belyst. Der vil indgå to grupper +70 årige: Undersøgelsesgruppen består af mindst 50 personer som har taget deres liv, mens kontrolgruppen omfatter mindst 50 personer, der matcher undersøgelsesgruppen mht. køn, alder og helbredsstatus. Data indhentes bl.a. vha. den psykologiske autopsi, hvor man på baggrund af interviews med efterladte, oplysninger fra politi og afdødes egen læge rekonstruerer hændelsesforløb op til selvmord. Særskilte data for undersøgelsesgruppen vil være retskemiske analyser af blod og urin. Data om helbredsforhold og depressionsbehandling indsamles for begge grupper (fra egen læge, informanter til afdøde og deltagere i kontrolgruppen). Det samme gælder data om belastende livsforhold, og håndteringen af disse, deltagernes personlighed samt sociale og psykologiske ressourcer.

Tidsplan: 0605 - 0608

Publikationer:

Titel: En klinisk epidemiologisk undersøgelse af ECT på Psykiatrisk Hospital i Århus 1976-2000

Forskningsansvarlig: Raben Rosenberg, Professor, ledende overlæge, dr. med.

Beskrivelse:

Tidsplan: Sluttes 0106

Publikationer:

Titel: En prospektiv registerbaseret follow-up undersøgelse af 374 psykiatriske patienter

Forskningsansvarlig: Søren Søberg Hansen, cand psych phd

Beskrivelse: Formål 1. At undersøge om de patienter som har en psykiatrisk lidelse kombineret med et misbrug har et højere forbrug af behandlingsressourcer end patienter uden et misbrug. 2. At klarlægge om patienter, som har en psykiatrisk lidelse kombineret med et misbrug, har højere psykiatrisk og somatisk sygelighed og en højere dødelighed end patienter uden et misbrug. 3. At sammenligne forløbet for patienter med misbrug der fik en klinisk misbrugsdiagnose på hospitalsafdelingen, med de der ifølge screeningen havde et misbrug men ikke fik en diagnose. Med henblik på at afklare, om misbrugere, der ikke får en misbrugsdiagnose under indlæggelse, har en dårligere prognose og et højere ressourceforbrug end de, som får en diagnose under indlæggelse.

Tidsplan: 0905 - 1206

Publikationer:

Titel: En prospektiv undersøgelse af adfærdsmæssige og kognitive følger efter hovedtraumer hos børn og unge

Forskningsansvarlig: Mette Stylsvig, psykolog

Beskrivelse:**Tidsplan:** 0806 - 0806**Publikationer:**

Titel: En randomiseret, dobbeltblind sammenligning af atomoxetin hydrochlorid og placebo givet til ambulant behandlede børn og unge med attention deficit hyperactivity disorder og komorbid oppositional defiant disorder (et multicenterstudium)

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: I et dobbeltblind, randomiseret design at analysere effekten af atomoxetin hydrochlorid (Strattera) sammenlignet med placebo i behandlingen af børn og unge med ADHD (DAMP) og komorbid oppositionel adfærdsforstyrrelse. Relevans: At afprøve alternativ medikamentel behandling til ADHD end centralstimulantiabehandling.

Tidsplan: 0104 - 0306**Publikationer:**

Titel: Et longitudinelt naturalistisk studie af patienter behandlet på Center for Spiseforstyrrelser i Risskov

Forskningsansvarlig: Kristian Rokkedal, Overlæge, Centerleder

Beskrivelse: Center for spiseforstyrrelser (CfS) har siden 1997 løbende fulgt patienter, som har været i behandling på CfS. Formålet har primært været at vurdere effekten af vores behandling men har samtidig sikret os mulighed for kontinuerligt at have forskellige større og mindre forskningsprojekter. CfS bruger en omfattende forundersøgelses-batteri med adskillige spørgeskemaer og interviews. Centrale spørgeskemaer og interview gentages ved afslutning af behandling, 1 år, 2½ år, 5 år, 7½ år og 10 år efter behandlingsstart. Til dato er ca. 250 patienter blevet interviewet ved 2½ års opfølgningen, mens 150 er blevet interviewet efter 5 år. 7½ års opfølgningerne er netop ved at skulle gå i gang.

Tidsplan: 0497 - 0310

Publikationer: Clausen L. (2003) Udbytte og forandring hos spiseforstyrrede patienter i psykoterapeutisk behandling. En 2½ års opfølgning, Ph.d.-afhandling ved Psykologisk Institut, Aarhus Universitet

Clausen L. (2003) Time to Clausen L. (2003) Forandring hos spiseforstyrrede patienter i psykoterapi; et naturalistisk studie, Nordisk Psykologi, 55 (1), 31-44

Clausen L. (2004) Time course of symptom remission in eating disorders, International Journal of Eating Disorders, 36 (3), 296-306

Godt, K. Personlighedsforstyrrelser og spiseforstyrrelser - forståelse af samspil og betydning for behandling. Inviteret artikel til Norske Legeforenings Tidsskrift (2003)

Godt, K. Personality disorders and eating disorders: The prevalence of personality disorders in 176 female outpatients with eating disorders, European Eating Disorder Review, 10, 102-109 (2002)

Godt, K. Spiseforstyrrelser og personlighedsforstyrrelser, afhandling godkendt til ph.d.-graden januar 2001 ved Psykologisk Institut, Århus Universitet

Titel: Evaluering af Akut-tilbud til sindslidende

Forskningsansvarlig: Birgitte Ahlgreen, Psykolog

Beskrivelse: Projektets formål er at opsamle væsentlige erfaringer i tilknytning til etablering af akutte tilbud for sindslidende inden for forskellige organisatoriske og faglige rammer. Erfaringsopsamlingen er relevant for etablering af nye tilbud i kommende kommuner og regioner.

Tidsplan: 1202 - 1004

Publikationer: Cand.psych. Birgitte Ahlgreen og cand.mag. Anne Mortensen: Akutte tilbud til brugere af psykiatrien. - En kortlægning af 23 forsøgsprojekter i Socialministeriets Akutpulje 2000 og 2001. Rapport, Socialministeriet, udgivet af Center for evaluering, Psykiatrien i Århus Amt, juli 2003

Akutte tilbud til sindslidende - en erfaringsopsamling. Rapport, Socialministeriet, udgivet af Center for evaluering, Psykiatrien i Århus Amt, november 2004

Titel: Evaluering af de behandlingsmæssige konsekvenser af udbygningen og omlægningen af lokalpsykiatrien i Djursland-regionen og Odder/Skanderborg regionen

Forskningsansvarlig: Hanne Chone, Projektleder/evaluator

Beskrivelse: Formålet med evalueringen er at undersøge om lokaltbaserede behandling- og støttetilbud kan udgøre et sikkert og effektivt alternativ til en mere centraliseret og hospitalsorienteret psykiatri. De to regioners forskellige måder at organisere indsatsen på beskrives. Samtidig undersøges fordele og ulemper ved de to modeller.

Tidsplan: 0101 - 0103

Publikationer:

Titel: Evaluering af psykiatriloven

Forskningsansvarlig: Knud Ramian, Evalueringschef

Beskrivelse: Folketinget skal revidere psykiatriloven og har behov for viden om virkningerne af ændringerne i den eksisterende psykiatrilov

Tidsplan: 0404 - 0405

Publikationer: Undersøgelse af psykiatrilovsrevisionen af 1999, Indenrigs- og sundhedsministeriet

Titel: Familieorienteret undersøgelses- og behandlingstilbud til småbørn med autisme

Forskningsansvarlig: Ester Ulsted Sørensen, specialist i børneneuropsykologi

Beskrivelse: Formålet er at afprøve en udredningsform i forhold til små børn med autisme som kombineres med en indsats hjemme i familien. Det skal afprøves, om denne form for tidlige indsats er virksom både i forhold til barnets udvikling, autistiske symptomer og familiens trivsel.

Tidsplan: 0405 - 1207

Publikationer:

Titel: Fordelingsprofil af antidepressiva i den levende hjerne vurderet ved PET-skanning

Forskningsansvarlig: Donald F. Smith, Research Psychologist

Beskrivelse: This project aims at finding molecular "tools" for determining the neurobiological basis of treatment-resistant depression.

Tidsplan: 0104 - 0108

Publikationer: Marthi, K., Hansen, S.B., Jakobsen, S., Bender, D., Smith, S.B., Smith, D.F. Biodistribution and radiation dosimetry of [N-methyl-11C] mirtazapine, an antidepressant affecting adrenoceptors. Applied Radiation and Isotopes, 59: 175-179, 2003

Marthi, K., Jakobsen, S., Bender, D., Hansen, S.B., Smith, S.B., Hermansen, F., Rosenberg, R., Smith, D.F. [N-methyl-(11)C]Mirtazapine for positron emission tomography neuroimaging of antidepressant actions in humans. Psychopharmacology, 174: 260-265, 2004.

Titel: Forebyggelse af funktionelle lidelser og uhensigtsmæssig sygdomsadfærd i almen praksis

Forskningsansvarlig: Per Fink, Ledende overlæge, Dr.med., Ph.d.

Beskrivelse: Baggrund: Somatiske lidelser og deres sværhedsgrad kan kun i mindre omfang forklare ulighederne i den oplevede sygelighed og i forbrugsmønstret af sundhedsydelse. Psykiske forstyrrelser, sygdomsadfærd og andre faktorer er ofte af større betydning, men diagnostikken heraf er utilstrækkelig. Formålet med undersøgelsen er at beskrive og analysere sygdomsadfærd, specielt hos patienter, som udtrykker psykisk belastning i form af fysiske symptomer, og hos patienter, der har et højt forbrug af sundhedsydelse. Dernæst at undersøge effekten af diagnostisk hjælp af spørgeskemaer som middel til at screene udvalgte patienter for psykiske forstyrrelser. Endelig i et kontrolleret randomiseret studie at måle effekten af uddannelse af praktiserende læger i diagnostik og behandling af disse lidelser efter en shared care-model, dvs. hvor psykiateren og den praktiserende læge samarbejder om behandlingen. Metoder vil være kvantitative og kvalitative med udgangspunkt i teoretiske rammer fra medicinen, antropologien og psykologien. Metoderne vil være gensidigt supplerende inden for et fælles overordnet design. Undersøgelsen gennemføres som et interventionsstudie i kombination med spørgeskema- og registerundersøgelse. Hertil kommer en antropologisk interviewundersøgelse. Udvælgelse af praksis. Deltagende praktiserende læger deles på praksisniveau tilfældigt i to lige store grupper med ca. 30- 45 læger i hver gruppe. Den ene gruppe fungerer som interventionsgruppe og vil inden undersøgelsens start blive undervist i diagnostik og behandling af patienter med funktionelle lidelser. Den anden gruppe fungerer som kontrolgruppe og vil først blive tilbudt undervisning, når undersøgelsen er afsluttet. Intervention: I både interventions- og kontrolgruppe bliver patienterne screenet med et diagnostisk spørgeskema, men den praktiserende læge får kun oplyst resultatet i halvdelen af tilfældene. Formålet hermed er at kunne sammenligne diagnostik, behandling og patientforløb hos patienter, hvor lægen har fået diagnostisk hjælp, med patienter, hvor lægen ikke har fået tilsvarende hjælp. Opfølgning: Patienterne følges med spørgeskemaer og registeroplysninger (sygesikringsregisteret, Landspatientregisteret og Det Psykiatriske Centralregister) om forbrug af forskellige sundhedsydelser over en periode på 2 år. Perspektiv: Undersøgelsen vil ud fra såvel et grundvidenskabeligt som et praktisk klinisk synspunkt kunne give vigtig indsigt i patientens rationale for sin sygdomsadfærd og forbedre diagnostik og behandling, medførende

forebyggelse af uhensigtsmæssig somatisk fiksering ved evt. psykisk lidelse og et uhensigtsmæssigt forbrug af sundhedsvæsenet. Projektet er et samarbejde mellem Forskningsenheden for Funktionelle Lidelser, Psykosomatik og Liaisonpsykiatri, Århus Universitetshospital, Forskningsenheden for Almen Medicin, Aarhus Universitet, Afdeling for Socialantropologi, Aarhus Universitet, og Psykologisk Institut, Aarhus Universitet. Projektet er helt overvejende finansieret via en 4-årig bevilling fra Forskningsrådene.

Tidsplan: 0999 - 0905

Publikationer: Fink P, Toft T, Rosendal M. Assessment and Treatment of Functional Disorders in General Practice: The Extended Reattribution and Management Model. An advanced Educational Program for Nonpsychiatric Doctors, *Psychosomatics*, 2002;43, March-April: 93-131

Fink P, Toft T, Christensen KS, Ørnboel E, Frostholm L, Olesen F. A New Empirically Founded Hypochondriasis Diagnosis. *American Journal of Psychiatry* 2004,161;9:1680-91

Rosendal M, Bro F, Sokolowski I, Fink P, Toft T, Olesen F. A randomised controlled trial of brief training in assessment and treatment of somatisation: Effect on general practitioners attitudes. *Family Practice* 2005; Aug;22(4):419-27

Christensen KS, Fink P, Toft T, Ørnboel E, Frostholm L, Olesen F. A brief case-finding questionnaire for common mental disorders: The CMDQ. *Family Practice*, 2005; Aug;22(4):448-57

Toft T, Fink P, Oernboel E, Christensen K, Frostholm L, Olesen F. Mental disorders in primary care: prevalence and co-morbidity among disorders. Results from the functional illness in primary care (FIP) study. *Psychol Med* 2005;35:1175-84

Frostholm L, Fink P, Christensen KS, Toft T, Ørnboel E, Olesen F, Weinman J~The uncertain consultation and patient dissatisfaction: the impact of patients illness perceptions and training of general practitioners communication skills. *Psychosomatic Medicine*. In press 2005

Original research articles:

Fink P, Toft T, Rosendal M. Assessment and Treatment of Functional Disorders in General Practice: The Extended Reattribution and Management Model – An advanced Educational Program for Nonpsychiatric Doctors, *Psychosomatics*, 2002;43, March-April: 93-131.

Nielsen JM, Vedsted P, Olesen F. The postgraduate psychiatric training of general practitioners: a questionnaire survey in Aarhus County. *Ugeskrift for Læger*;164, 2002.

Nielsen JM, Dehlholm-Lambertsen B, Maunsbach M, Olesen F. Sygdomsopfattelser i almen praksis – i relation til patienter med somatiserende lidelse. *Ugeskr Læger* 2002;164:5372-6

Rosendal M, Olesen F, Fink P, Toft T, Bro F. Efteruddannelsesmodeller med fokus på funktionelle lidelser i almen praksis. *Ugeskrift for Læger* 2002; 164(46):5396-99.

Rosendal M, Flemming Bro, Fink P, Christensen KS, Olesen F. Diagnosis of somatisation. Effect of an educational intervention in a cluster randomised controlled trial. *British Journal of General Practice* 2003;407:917-922

Christensen KS, Toft T, Fink P et al. The FIP Study: A Randomised Controlled Trial of Screening and Registration of Psychiatric Disorders. *British Journal of General practice* 2003;53:758-63

Vedsted P, Fink P, Sørensen HT, Olesen F. Physical, mental and social factors associated with frequent attendance in Danish general practice. A population based cross sectional study. *Soc Sci Med* 2004;59:813-

Fink P, Toft T, Christensen KS, Ørnboel E, Frostholm L, Olesen F. A New Empirically Founded Hypochondriasis Diagnosis. *American Journal of Psychiatry* 2004,161;9:1680-91

- Rosendal M, Bro F, Sokolowski I, Fink P, Toft T, Olesen F. A randomised controlled trial of brief training in assessment and treatment of somatisation: Effect on general practitioners' attitudes. *Family Practice* 2005; Aug;22(4):419-27
- Rosendal M, Fink P, Bro F, Olesen F. Somatization, heart sink patients or functional somatic symptoms. *Scandinavian J of Primary Health Care* 2005, 23:3-10
- Christensen KS, Fink P, Toft T, Ørnbøl E, Frostholt L, Olesen F. A brief case-finding questionnaire for common mental disorders: The CMDQ. *Family Practice*, 2005; Aug;22(4):448-57
- Christensen KS, Fink P, Toft T, Frostholt L, Ørnbøl E, Olesen F. Screening for common mental disorders: who will benefit?: Results from a randomised clinical trial. *Family Practice* 2005; Aug;22(4):428-34.
- Toft T, Fink P, Oernboel E, Christensen K, Frostholt L, Olesen F. Mental disorders in primary care: prevalence and co-morbidity among disorders. results from the functional illness in primary care (FIP) study. *Psychol Med* 2005;35:1175-84.
- Fink P, Rosendal M, Olesen F. Classification of somatization and functional somatic symptoms in primary care. *Aust.N.Z.J.Psychiatry* 2005;39:772-81.
- Frostholt L, Fink P, Christensen KS, Toft T, Ørnbøl E, Olesen F, Weinman J
The uncertain consultation and patient dissatisfaction: the impact of patients' illness perceptions and training of general practitioners' communication skills. *Psychosomatic Medicine*. In press 2005.
- Frostholt L, Fink P, Christensen KS, Toft T, Ørnbøl E, Olesen F, Weinman J
The patients' illness perceptions and the use of primary health care. *Psychosomatic Medicine*. In press 2005
- Risør, B. Mette. Illness behaviour and functional somatic symptoms – rethinking the concept of illness behaviour from an anthropological perspective. *Social Theory & Health*, submitted 2005
- Rosendal M, Bro F, Sokolowski I, Fink P, Toft T, Olesen F. A randomised controlled trial of brief training in assessment and treatment of somatisation: effects on patient outcome. *Journal of medical education*, submitted 2005
- Fink P, Toft t, Hansen M S, Ørnbøl E, Olesen F. Symptoms and syndromes of bodily distress. An explorative study among 978 internal medical, neurological and primary care patients. In prep 2005.
- Toft T, Fink P, Ørnbøl E, Christensen KS Frostholt L, Rosendal M, Olesen F. Effect on patient disability of teaching general practitioners the management of patients with functional somatic symptoms. A randomised controlled trial with two years of follow-up. Submitted 2005
- Frostholt L, Toft T, Fink P, Christensen KS, Ørnbøl E, Olesen F, Weinman J. The GP's versus the patient's understanding and outcome: A two-year follow-up study in primary care. In prep 2005.
- Frostholt L, Toft T, Fink P, Christensen KS, Ørnbøl E, Olesen F, Weinman J. Do illness perceptions predict physical and mental health outcomes in primary care patients? In prep 2005
- Vedsted P, Østergaard I, Andersen KF, Olesen F. Hyppige brugere i almen praksis. Hvad der karakteriserer dem og forslag til håndtering. *Ugeskr Læger*, 2002;164:4909 12.
- Rosendal M, Toft T, Fink PK, Bro F, Olesen F. [Models for continuing education in general practice focusing on functional disorders]. *Ugeskr Læger* 2002; 164(46):5396-5399.
- Christensen KS, Rosendal M, Nielsen JM, Kallerup H, Olesen F. Det personlige efteruddannelsesbesøg. Valg af strategi for mødet med den praktiserende læge. *Ugeskrift for Læger* 2003, 165/14:1456-60
- Dalsgaard, T. Et historisk oprids af kulturelle tilgange til studiet af funktionelle lidelser. *Månedsskrift for Praktisk Lægegerning*, 2003;2:425-436.
- Rosendal M, Olesen F, Fink P. Management of medically unexplained symptoms. *BMJ* 2005; 330(7481):4-5.

PhD thesises:

- Rosendal M. General practitioners and somatising patients – development and evaluation of a short-term training programme in assessment and treatment of functional disorders. PhD thesis, Research Unit for General Practice, University of Aarhus 2003.
- Jørgensen, M. M. Emotional inhibition, psychophysiological dysregulation, and somatization. PhD thesis, Department of Psychology, University of Aarhus 2004.

- Christensen KS. Screening for functional and mental disorders in general practice. Results from a randomised clinical trial. PhD thesis, Research Clinic for Functional Disorders, Aarhus University Hospital, Research Unit for General Practice, University of Aarhus 2004.
- Toft T. Managing patients with functional somatic symptoms in general practice. PhD thesis, Research Clinic for Functional Disorders, Aarhus University Hospital, Research Unit for General Practice, University of Aarhus 2004
- Frostholt, L. Illness perceptions in primary care patients. Research Clinic for Functional Disorders, Aarhus University Hospital 2005.
- Dalsgaard, T. Funktionelle lidelser i kontekst – imod en forståelse af overordnede sociokulturelle strømninger i individuel somatiserende sygdomsadfærd. Research Clinic for Functional Disorders, Aarhus University Hospital, Institute of Anthropology, Archaeology and Linguistics, University of Aarhus. Submitted 2005.

Secondary publications:

- Fink P, Toft T, Christensen KS, Ørnbøl E, Frostholt L, Olesen F. En ny, empirisk baseret hypokondri diagnose. Ugeskrift for Læger,. 2005 Aug 8;167(32):2896-9.
- Rosendal M, Olesen F, Fink P. Management of medically unexplained symptoms. Ugeskr Læger. 2005 Mar 21;167(12-13):1371
- Fink P. Funktionelle Lidelser, historiske baggrund, del 1. Månedsskr Prakt Lægegerm 2003;81(4):501-509
- Fink P. Funktionelle Lidelser, historiske baggrund, del 2. Månedsskr Prakt Lægegerm 2003;81(5):679-689.
- Fink P. Funktionelle Lidelser, historiske baggrund, del 3. Månedsskr Prakt Lægegerm 2003;82(6):829-836
- Fink P, Rosendal M, Toft T. Udredning og behandling af funktionelle lidelser i almen praksis. Månedsskr Prakt Lægegerm 2002;80,9: 1211-1220.
- Fink P, Rosendal M, Toft T. Udredning og behandling af funktionelle lidelser i almen praksis II. Månedsskr Prakt Lægegerm 2002;80,10: 1401-1411.
- Fink P, Rosendal M, Toft T. Udredning og behandling af funktionelle lidelser i almen praksis III. Månedsskr Prakt Lægegerm 2002;80,11: 1509-1510.
- Fink P, Rosendal M, Toft T. Udredning og behandling af funktionelle lidelser i almen praksis IV. Månedsskr Prakt Lægegerm 2002;80,11: 1513-1515.
- Fink P, Rosendal M, Toft T. Udredning og behandling af funktionelle lidelser i almen praksis V. Månedsskr Prakt Lægegerm 2002;80,12: 1677-1692.
- Fink P, Rosendal M, Toft T. Udredning og behandling af funktionelle lidelser i almen praksis VI. Månedsskr Prakt Lægegerm 2003;81,1: 101-105.
- Fink P, Rosendal M, Toft T. Udredning og behandling af funktionelle lidelser i almen praksis VII. Månedsskr Prakt Lægegerm 2003;81,2: 285-292.

Titel: Funktionelle symptomer hos 5 årige børn, prævalens risikofaktorer og komorbiditet

Forskningsansvarlig: Charlotte Rask, klinisk assistent

Beskrivelse:

Tidsplan: 0104 - 0108

Publikationer:

Titel: Funktionelle, fysiske symptomer hos 5-årige børn. Diagnostik, prævalens og psykisk sygelighed

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: Udvikling af afprøvning af et instrment til at undersøge funktionelle fysiske symptomer hos mindre børn. At beskrive funktionelle symptommønstre hos mindre børn. Udvikling af et sådant instrument kan have umiddelbar klinisk værdi. Medvirke til brugbar klassifikation af funktionelle lidelser for aldersgruppen.

Tidsplan: 0905 - 0908

Publikationer:

Titel: Genetiske aspekter af obsessive-kompulsiv tilstand (OCD) belyst ud fra en tvillingepopulation

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse:

Tidsplan: 0903 - 0904

Publikationer:

Titel: Group Analytic Treatment and the Inventory of Interpersonal Problems

Forskningsansvarlig: Kristian Valbak, Overlæge, PhD

Beskrivelse: At afprøve 'Inventory of interpersonal problems (IIP)' som effektmål ved gruppanalytisk behandling

Tidsplan: 0102 - 0107

Publikationer:

Titel: 'Group Analytic Treatment in the Mental Health Service'

Forskningsansvarlig: Kristian Valbak, Overlæge, PhD

Beskrivelse: Beskrivelse af et gruppeanalytisk behandlingstilbud indenfor psykiatrien.

Tidsplan: 0100 - 0108

Publikationer:

Titel: Hjernens strukturelle og funktionelle forhold hos førstegangsdeprimerede over 50 år belyst ved MR-scanning

Forskningsansvarlig: Poul Videbech, Overlæge, dr.med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0106 - 0608

Publikationer:

Titel: Hvad kan lade sig gøre

Forskningsansvarlig: Jens Erik Thygesen, Evaluator

Beskrivelse: I Århus Amts virksomhedsmodel er den brugeroplevede kvalitet en selvstændig parameter og psykiatrien har en politik for inddragelsen af patienter, klienter og brugere. Gennemførelse af brugerundersøgelser er i begge tilfælde en naturlig følge. I psykiatrien kan brugerinddragelsen have relationsskabende eller pædagogisk/terapeutiske formål. Det vil sige faglige hensyn, der kan veje lige så tungt som brugerkvaliteten som måleinstrument. I forbindelse med de gennemførte brugerundersøgelser var det naturligt at interessere os for, i hvilke omfang brugerne havde været involveret i anvendelsen af resultaterne - altså om brugerinddragelsen også rakte hertil, og da surveyundersøgelserne altid lider af den skavank, at det er svært at gennemskue begrundelserne for de afgivne svar, har det været naturligt at

interessere sig for, om behandlingspsykiatriens enheder havde spurgt sig for og hvad de havde lært af det.~Vi forventer:~1. at kunne bidrage til præcisere anvendelse af brugerundersøgelser som tilfredshedsmålere i behandlingspsykiatrien. 2. at kunne bidrage til en styrkelse af brugerinddragelsen som element i behandlingen af indlagte psykiatriske patienter.

Tidsplan: 0103 - 0903

Publikationer:

Titel: ICD-10-diagnoser i Danmark 1995-2002

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: At beskrive anvendelsen af ICD-10-klassifikationssystemet i dansk børne- og ungdomspsykiatri efter introduktionen af ICD-10.

Tidsplan: 0303 - 0505

Publikationer:

Titel: ISADORA

Forskningsansvarlig: Lars Bertil Merinder, Overlæge, PhD

Beskrivelse: Formålet med ISADORA er at kortlægge samspillet mellem behandlingssystemet i Europa og patienten med dobbeltdiagnose at beskrive patientens vej gennem behandlingssystemet og at beskrive komorbiditetsmønstre, kliniske og sociodemografiske karakteristika ved gruppen samt prediktorer for behandlingskontinuitet

Tidsplan: 1102 -1105

Publikationer:

Titel: Karakteristika ved og prædiktorer for "dropout" hos borderline personlighedsforstyrrelser i psykoanalytisk behandling.

Forskningsansvarlig: Rikke Bøye, Cand. psych.

Beskrivelse: Dropout af psykoterapeutisk behandling er generelt høj blandt borderline personlighedsforstyrrelser. Udover de kliniske og moralske problemer dette indebærer for behandlere, implicerer det også en reduceret behandlingseffektivitet og dermed en forringet cost-effectiveness. Formålet med og forventningen til projektet er at undersøge prædiktorer og karakteristika for dropout hos borderlinepatienter med henblik på at implementere denne viden i klinikken og derved reducere dropout.

Tidsplan: 0105 - 0107

Publikationer:

Titel: Klinisk validering af nordisk spørgeskema til vurdering af børns adfærd og udvikling

Forskningsansvarlig: Anegen Trillingsgaard, Chefspsykolog, adj. professor

Beskrivelse: Klinisk validering af assessmentmetode

Tidsplan: 0602 - 0606

Publikationer: Trillingsgaard, A., Damm, D., Jepsen, J.R.M., Frydenberg, M. & Thomsen, P.H. (2004). Developmental profiles on the basis of the FTF (Five to Fifteen) questionnaire. Clinical validity and utility of the FTF in a child psychiatric sample. *European Child & Adolescent Psychiatry. Suppl. 3.*, 13:III/39-49

Titel: Kognitiv neuropsykiatri - filosofiske aspekter

Forskningsansvarlig: Raben Rosenberg, Professor overlæge

Beskrivelse: Afklare psykopatologiske forhold belyst ved kognitionsforskning og filosofi blandt andet mhp tolkning af resultat fra biologisk psykiatrisk forskning (fx brug af billeddannende metoder) samt mhp kognitiv psykoterapi

Tidsplan: 0602 - 0107

Publikationer: J. Hohwy and R. Rosenberg. Unusual Experiences, Reality Testing and Delusions of Alien Control. *Mind and Language* 20 (2):141-162, 2005

J. Hohwy and R. Rosenberg. Cognitive neuropsychiatry: Conceptual, methodological and philosophical perspectives. *World Journal of Biological Psychiatry* 6 (3):192-197, 2005

Titel: Kvalitativ undersøgelse af forældres opfattelse af ADHD-symptomer

Forskningsansvarlig: Søren Dalgaard, Reservelæge

Beskrivelse: Med kvalitative metoder undersøges forældres opfattelse af de diagnostiske kriterier for hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD, herunder forældres evne til at skelne de enkelte symptomer fra hinanden.

Tidsplan: 1001 - 0606

Publikationer:

Titel: Lithium behandling i almen praksis

Forskningsansvarlig: Ulla Kläning, Overlæge, Phd

Beskrivelse: Patienter i lithium behandling har en risiko for irreversibel nyreskade, som menes at kunne undgås ved omhyggelig kontrol. Projektet undersøger hvor hyppigt patienter der indløser recepter på lithium for taget relevante blodprøver. Hvis det er mangelfuldt kan man formodentlig bedre dette ved bedre kvalitet af proceduren hos de læger der er ansvarlige for behandlingen (hovedsageligt praktiserende læger).

Tidsplan: 1104 - 1106

Publikationer:

Titel: Lithiums renale elimination

Forskningsansvarlig: Klaus Thomsen, Seniorforsker, dr.med et lic.pharm.

Beskrivelse: Vi undersøger, hvordan forskellige farmaka og andre faktorer påvirker nyrenes udskillelse af lithium. Formålet hermed er at øge sikkerheden for patienter i langtidsbehandling med lithium, så de undgår lithiumforgiftning.

Tidsplan: 0103 - 1106

Publikationer: Nielsen CB, Flyvbjerg A, Bruun JM, Forman A, Wogensen L, Thomsen K. Decreases in renal functional reserve and proximal tubular fluid output in conscious oophorectomized rats: normalization with sex hormone substitution. *J Am Soc Nephrol* 2003; 14: 3102-3110

Shi Y, Pedersen M, Li C, Wen JG, Thomsen K, Stødkilde-Jørgensen H, Jørgensen TM, Knepper MA, Nielsen S, Djurhuus JC, Frøkiaer J. Early release of neonatal ureteral obstruction preserves renal function. *Am J Physiol* 2004; 286: F1087-F1099

Shi Y, Li C, Thomsen K, Jørgensen TM, Knepper MA, Nielsen S, Djurhuus JC, Frøkiaer J. Neonatal ureteral obstruction alters expression of renal sodium transporters and aquaporin water channels. *Kidney Int* 2004; 66: 203-215

Bak M, Thomsen K. Effects of the adenosine A1 receptor inhibitor FK 838 on proximal tubular fluid output in rats. *Nephrol Dial Transplant* 2004;19:1077-1082.

Titel: Metodeudvikling og analysevalidering med henblik på serumkoncentrationsbestemmelse af nye psykofarmaka

Forskningsansvarlig: Jørgen Hasselstrøm, Kemiker

Beskrivelse: Metodeudvikling og analysevalidering med henblik på serumkoncentrationsbestemmelse af nye psykofarmaka

Tidsplan: 0100 - 0110

Publikationer: Olesen OV, Poulsen B, Linnet K. Fully automated on-line determination of olanzapine in serum for routine therapeutic drug monitoring. *The Drug Monit.* 2001 Feb; 23(1):51-5. ~PMID: 11206044 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Olesen OV, Plougmann P, Linnet K. Determination of nortriptyline in human serum by fully automated solid-phase extraction and on-line high-performance liquid chromatography in the presence of antipsychotic drugs. *J Chromatogr B Biomed Sci Appl.* 2000 Sep 15;746(2):233-9

Hasselstrom J, Linnet K. Fully automated on-line quantification of quetiapine in human serum by solid phase extraction and liquid chromatography. *J Chromatogr B Analyt Technol Biomed Life Sci.* 2003 Dec 5;798(1):9-16. PMID: 14630353 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Titel: Multicenter, dobbeltblind, randomiseret undersøgelse af Paliperidon depot mod Risperdal depot overfor patienter med skizofreni

Forskningsansvarlig: Jørgen Aagaard, Overlæge dr.med

Beskrivelse: Patienter med Skizofreni har meget høj hyppighed af non-compliance. En måde at reducere non-compliance er ved at administrere medicinen som depot. Ældre depotpræparater bruges ikke så meget mere på grund af risiko for tardive dyskinesier. Der er kun et præparat markedsført præparat med et atypisk/nyere antipsykotisk stof, det er Risperdal depot. Det findes relevant at afprøve Risperdal depot mod et andet, nyt depot præparat

Tidsplan: 0205 - 0207

Publikationer:

Titel: Multicenter, dobbeltblind, randomiseret undersøgelse af Abilify mod andre atypiske antipsykotiske stoffer

Forskningsansvarlig: Jørgen Aagaard, Overlæge dr.med

Beskrivelse: I en multicenterundersøgelse at vurdere effekter af Abilify mod andre atypiske antipsykotiske stoffer. Det er relevant da Abilify i indledende undersøgelser har vist god effekt på såvel positive som negative symptomer ved Skizofreni

Tidsplan: 0704 - 0705

Publikationer:

Titel: Multicenter, dobbeltblind, randomiseret undersøgelse af Asenapin i forhold til Olanzapin overfor skizofrene patienter domineret af negative symptomer

Forskningsansvarlig: Jørgen Aagaard, Overlæge dr.med

Beskrivelse: Asenapin er et nyt lovende antipsykotisk middel der i særdeleshed i indledende undersøgelser har vist massiv effekt på negative symptomer hos patienter med skizofreni. Det motiverer for at indgå i en multicenterundersøgelse der er hypotesespecifik vedr negative symptomer

Tidsplan: 0205 - 0207

Publikationer:

Titel: Narration og identitet i interaktioner mellem plejhjemsbeboere med Alzheimers demens og plejepersonale

Forskningsansvarlig: Inger Moos, cand.cur., ph.d.

Beskrivelse: Formålet for projektet var at undersøge, hvordan demente plejhjemsbeboeres fortid bliver et tema i almindelige, daglige samtaler med plejepersonale, og hvad dette kan betyde for beboernes følelse af identitet. Det viste sig, at beboernes kommunikative kompetence og engagement i sådanne samtaler var større end forventeligt på baggrund af graden af deres demenssygdom, og at plejepersonalet i høj grad kompenserede for beboernes sproglige handicap.

Tidsplan: 0100 - 1204

Publikationer: Inger Moos, Ph.d. afhandling: Narration og identitet i interaktioner mellem plejhjemsbeboere med Alzheimers demens og plejepersonale, udgivet af Institut for Sygeplejevidenskab, Århus Universitet, 2004

Titel: Neurobiologiske interaktioner belyst ved in vivo mikrodialyse i rottehjernen

Forskningsansvarlig: Gregers Wegener, 1.reservelæge, PhD

Beskrivelse:

Tidsplan: 0105 - 1209

Publikationer:

Titel: Neurobiologiske markører ved multisymptomatisk funktionel sygdom

Forskningsansvarlig: Per Fink, Ph.D, dr.med. Forskningsleder, ledende overlæge

Beskrivelse:**Tidsplan:****Publikationer:**

Titel: Neuroimmunologi: Cytokiner og deres association med ADHD

Forskningsansvarlig: Søren Dalsgaard, Reservelæge

Beskrivelse:

Tidsplan: 0605 - 0608

Publikationer:

Titel: Neuropsykiatriske forhold ved affektiv sygdom belyst vha. PET- og MR-scanning

Forskningsansvarlig: Poul Videbech, Overlæge, dr.med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0106 - 0116

Publikationer:

Titel: Neuropsykologiske aspekter af OCD

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: At beskrive neuropsykologiske aspekter ved unge med OCD. At dokumentere eventuelle neuropsykologiske prædiktorer for respons på psykoterapeutisk intervention. At beskrive neuropsykologiske vanskeligheders association med OCD-symptomprofil.

Tidsplan: 0302 - 1005

Publikationer:

Titel: Nitrogenoxid-signal-vejens indflydelse i depressionsmolekylære patofysiologi

Forskningsansvarlig: Gregers Wegener, 1.reservelæge, PhD

Beskrivelse:

Tidsplan: 0104 - 1209

Publikationer:

Titel: NMDA receptor påvirkning og effekten af antidepressiva: Adfærd, neurokemi og proteinekspresion

Forskningsansvarlig: Gregers Wegener, 1.reservelæge, PhD

Beskrivelse:

Tidsplan: 0103 - 1209

Publikationer:

Titel: Nordic long-term OCD treatment study

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: I et multicenterstudium beskrives effekten af målrettet systematisk kognitiv adfærdsterapi til børn og unge med OCD. I en randomiseret, dobbeltblind undersøgelse beskrives effekten af medikamentel behandling i sammenligning med placebo til non- eller partielle respondere til den psykoterapeutiske behandling. Undersøgelsen tager udgangspunkt i internationale guidelines for behandling og afspejler den kliniske virkelighed og kan give en klarere analyse af enkelte behandlingselementers effekt.~

Tidsplan: 1005 - 1009

Publikationer:

Titel: Obsessiv-kompulsiv tilstand. Betydning af debutalder, køn og komorbiditet for det kliniske billede

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: At få en systematisk beskrivelse af det kliniske billede af OCD hos børn og unge gennem de seneste 10 år. At beskrive korttids- og langtidsforløb af populationen og at beskrive behandlingsintervention og effekt

Tidsplan: 0804 - 1205

Publikationer:

Titel: Open-label study on Ritalin LA - parental perception of pharmacological treatment of ADHD

Forskningsansvarlig: Søren Dalsgaard, Reservelæge

Beskrivelse: Methylphenidat doseres oftest 2-4 gange dagligt. Aktuelle studium undersøger forældres oplevelse af anvendelse af et depotpræparat doseret x 1 samt compliance og generel tilfredshed med behandlingen.

Tidsplan: 0404 - 0606

Publikationer:

Titel: Opgørelse over farmakokinetik ud fra laboratoriets TDM-database

Forskningsansvarlig: Ulrik Gerdes, Overlæge, Dr.med.

Beskrivelse: På basis af data i TDM-databasen at vurdere farmakokinetiske interaktioner og fastlægge orienterende intervaller for psykofarmaka til brug ved dosisvejledning.

Tidsplan: 0102 - 0107

Publikationer: Linnet K, Olesen OV. Free and glucuronidated olanzapine serum concentrations in psychiatric patients: influence of carbamazepine comedication. The Drug Monit. 2002 Aug;24(4):512-7. PMID: 12142636 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Linnet K, Olesen OV. [Monitoring of serum olanzapine during antipsychotic treatment]. Ugeskr Laeger. 2000 Sep 4;162(36):4802-5. Danish. PMID: 10994377 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Hasselstrom J, Linnet K. ~ Quetiapine serum concentrations in psychiatric patients: the influence of comedication. Ther Drug Monit. 2004 Oct;26(5):486-91. PMID: 15385830 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Titel: Opsøgende psykoseteam.

Forskningsansvarlig: Jørgen Aagaard, Overlæge, dr.med

Beskrivelse: Opsøgende psykoseteam har længe været en veldokumenteret, effektiv organisation- og behandlingsform til svært psykisk syge. Det gælder især den model, der er udviklet i Madison. Modellen hedder ACT (Assertive Community Treatment). I Sønderjyllands Amt implementerede vi et opsøgende psykoseteam ret modeltro overfor ACT-Madison april 2001. Formålet var at undersøge effekter af et sådant tiltag ud fra opstillede hypoteser. Disse ophandlede: 1. Bedre fastholdelse i behandling. 2. Bedring i psykopatologi. 3. Bedring i socialt funktionsniveau. 4. Reduktion i evt misbrug. 5. Større patient og pårørende tilfredshed. 6. Bedre behandlingskvalitet. 7. Bedre samarbejde. 8. Færre og korterevarende indlæggelser. Ud fra undersøgelsens erfaringer og evidens skabes baggrund for hvordan og på hvilken måde et opsøgende psykoseteam kan blive implementeret i Danmark

Tidsplan: 0401 - 0406

Publikationer: Aagaard J, Nielsen JA. Experience from the first ACT-programm in Denmark. I. Baseline evaluation. *Nordic J Psychiatry* 2004;58:165-9

Aagaard J, Nielsen JA. Experience from the first ACT-programme in Denmark. II. Severe Mental illness. A register diagnosis. *Nordic J Psychiatry* 2004; 58:171-4

Aagaard J, Freiesleben M, Mathiesen A, Foldager L. Aflastningsfamilier til voksne psykiatriske patienter. De første erfaringer fra Danmark. *Ugeskr Læg* 2005; i tryk

Titel: OPTAX - an instrument for evaluation of stimulant treatment of ADHD?

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: At beskrive en computerbaseret monitorering af ADHD-symptomer til evaluering af effekt af centralstimulantia. Klinisk meget relevant i den daglige vurdering af medicinens effekt.

Tidsplan: 1002 - 0905

Publikationer: Is OPTAX (TM) useful for monitoring the effect of stimulants on hyperactivity and inattention? A brief report. Submitted til *Eur Child Adolesc Psychiatry* 2005

Titel: Overvægt og psykisk sygdom

Forskningsansvarlig: Jørgen Aagaard, Overlæge dr.med

Beskrivelse: Overvægtsepidemien har ramt psykiatriske patienter særligt hårdt og især patienter med skizofreni og episodisk depression. Vi udviklede og publicerede i 2002 en manual: Overvægt og psykisk sygdom. Et psykoedukativt program. Undersøgelsens formål var at vurdere effekter af dette program, først i en åben undersøgelse, og siden i en randomiseret undersøgelse, hvis de indledende undersøgelser faldt rimeligt positivt ud

Tidsplan: 0202 - 0205

Publikationer: Aagaard J, Andersen C. Overvægt og psykisk sygdom. Erfaringer fra et psykoedukativt interventionsprogram. *Ugeskr Læg* 2005; 167;2279-81

Titel: Personlighedsforstyrrelser hos personer med spiseforstyrrelser

Forskningsansvarlig: Kristine Godt, Cand. psych., ph.d.

Beskrivelse: Der er på internationalt plan foretaget mange undersøgelser af prævalensen af personlighedsforstyrrelser blandt personer med en spiseforstyrrelse. Det er imidlertid vanskeligt at drage konklusioner på den baggrund, da mange af disse undersøgelser har en svag metodologi. Det er forhold som diagnosticeringsmetode og især populations selektion, der har været problematiske. Målet med projektet er at undersøge en stor og uselekeret population ved hjælp af de mest valide diagnosticeringsmanualer. Dette kan lade sig gøre, da Center for Spiseforstyrrelser i Risskov har en stor patienttilgang fra et fast geografisk optageområde og desuden afsætter ressourcer til træning i diagnostisk bedømmelse. Tilstedeværelsen af en personlighedsforstyrrelse hos en spiseforstyrret patient har betydning for, hvordan hun kan profitere af behandlingen. På baggrund af en kvalificeret viden om omfanget af det diagnostiske sammenfald, kan man mere langsigtet sørge for at kunne imødekomme disse patienters behandlingsbehov.

Tidsplan: 0397 - 0305

Publikationer:

Titel: Postpartum depressioner: en klinisk psykiatrisk undersøgelse inkl. validering af Edinburgh skalaen

Forskningsansvarlig: Poul Videbech, Overlæge, dr. med.

Beskrivelse:

Tidsplan:

Publikationer:

Titel: Projekt Eksistentiel Effekt

Forskningsansvarlig: Klaus Pedersen, Cand.psych.aut., Specialist og supervisor i psykoterapi

Beskrivelse: Lokalpsykiatri Nord, Psykiatrien i Århus Amt

Tidsplan: 1004 - 1010

Publikationer:

Titel: Præ- og perinatale risikofaktorer for ADHD

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, professor, overlæge

Beskrivelse: Hyperkinetisk forstyrrelse (HKD) og attention-deficit hyperactivity disorder (ADHD) er de mest hyppige psykiatriske sygdomme i barnealderen. Ætiologien er ukendt, men genetisk disposition, intrauterine eksponeringer, graviditets- og fødselskomplikationer samt sociale forhold har formentlig betydning for udvikling af ADHD i barndommen. Formålet med dette ph.d.-studium var at undersøge sammenhængen mellem intrauterin eksponering for cigaretrykning, alkohol og kaffe og risikoen for ADHD og HKD i barndommen. Formålet var også at undersøge sammenhængen mellem for tidlig fødsel og indikatorer for væksthæmning af fostret og risikoen for ADHD og HKD i barndommen.

Tidsplan: 0500 - 1106

Publikationer: Linnet KM. Pre- and perinatal risk factors for Attention-Deficit Hyperactivity disorder in childhood. Ph.d.-thesis. Aarhus Universitet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, 2005

Linnet KM, Dalsgaard S, Obel C, Wisborg K, Henriksen TB, Rodriguez A et al. Maternal lifestyle factors in pregnancy and risk of attention deficit hyperactivity disorder and associated behavior: Review of the current evidence. *Am J Psychiatry* 2003, 160: 1028-40

Linnet KM, Wisborg K, Obel C, Secher NJ, Thomsen PH, Agerbo E, Henriksen TB. Smoking during pregnancy and the risk of hyperkinetic disorder in the offspring. *Pediatrics* 2005, 116: 462-467

Linnet KM, Obel C, Bonde E, Thomsen PH, Secher NJ, Wisborg K, Henriksen TB. Cigarette smoking during pregnancy and hyperactive distractible preschoolers: a follow-up study. Accepted for publication in *Acta Paediatrica*

Titel: Prævalensen af ADHD

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: Populationsbaseret screening af 9.800 børn for hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD med efterfølgende diagnostisk telefoninterview af forældrene.

Tidsplan: 0501 - 0506

Publikationer:

Titel: Prævalensen af Tourettes syndrom

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: At estimere prævalensen af Tourettes syndrom og kroniske motoriske tics. At vurdere komorbiditet og funktionsnedsættelse i en populationsbaseret undersøgelse.

Tidsplan: 0804 - 0806

Publikationer:

Titel: Psykisk Sundhed på Arbejdet

Forskningsansvarlig: Povl Munk-Jørgensen, Professor, Dr. med.

Beskrivelse: Projektet er led i et fortløbende forskningsprogram, som har til formål at bedre den psykiatriske/psykologiske sundhedsprofil ved de deltagernes virksomheder og at mindske antallet af sygedage ved de involverede virksomheder. Perspektiver: Tidlig opsporing og behandling af angst, depression og misbrugssygdomme, forebyggelse.

Tidsplan: 0202 - 1208

Publikationer:

Titel: Psykologisk behandling og forebyggelse af tilbagefald hos ældre med let-middelsvær depression

Forskningsansvarlig: Per Torpdahl, Psykolog

Beskrivelse: Formålet med dette projekt er at undersøge effekten af kognitiv terapi med let til middelsvært deprimerede +70 årige med henblik på reduktion af de depressive symptomer samt forebyggelse af tilbagefald.

Tidsplan: 0401 - 1105

Publikationer: Engelsksproget artikel til AM. Journal forventes færdiggjort snarest.

Titel: Psykologiske faktorerens betydning for symptombilledet og sygdomsforløbet hos patienter udsat for akut whiplash traume.

Forskningsansvarlig: Per Fink, Overlæge, Ph.D., dr.med.

Beskrivelse: Undersøgelsen omfatter 748 patienter, der har været udsat for et whiplash traume i forbindelse med bagfrakommende kollision ved bilkørsel. Alle patienter har over et år besvaret en række spørgeskemaer omkring bl.a. sygdomsbekymring, somatiske symptomer, coping strategier, livskvalitet, medicinforbrug, sygemeldinger, etc. Problemstillingen i forhold til whiplash patienterne er, at nogle patienter kun har forbigående gener, mens andre ender med vedholdende smerter. Der kan i dag ikke siges ret meget om, hvilke faktorer dette kan tilskrives. Projektet har til formål at finde risikoindikatorer for udvikling af kroniske symptomer. Forekomsten af whiplash skader, brug af diagnosen og fortsatte klager over symptomer efter et akut whiplash traume er i de seneste år steget betragteligt. Følgerne af disse whiplash traumer viser sig både på samfunds- og individplan i form af eksempelvis sygemeldinger, pensioner, mistet arbejdskraft på arbejdsmarkedet, erstatningsudbetalinger fra forsikringssselskaberne, patienternes fysiske, psykiske, økonomiske og familiære problemer. Ved at undersøge de psykologiske og psykosociale faktorerens betydning for symptomudviklingen hos whiplash patienter kan der eventuelt identificeres særlige risikofaktorer eller risikogrupper. En øget viden om risikofaktorer kan medvirke til etablering af en mere effektiv behandling og forebyggelse af kroniske symptomer hos patienter udsat for whiplash traume. Denne viden kan komme den enkelte whiplash-ramte til gavn, samt medføre en samfundsmæssig gevinst.

Tidsplan: 0805 - 0109

Publikationer:

Titel: Seasonal variation in ADHD, Tourette syndrome, autism, and OCD

Forskningsansvarlig: Søren Dalsgaard, Reservelæge

Beskrivelse: Undersøgelse af om tidspunktet for fødsel har betydning for senere udvikling af neuropsykiatrisk tilstand i barndommen.

Tidsplan: 1102 - 1205

Publikationer:

Titel: Selvmordsadfærd hos ældre

Forskningsansvarlig: Karen Pallesgaard Munk, Koordinator, cand.psych., PhD.

Beskrivelse: Formål: At undersøge livsvilkår og personlige forhold, som kan have indflydelse på ældres selvmordstilbøjelighed. Relevans: Selvmordshyppigheden stiger med alderen, og kurven hos de ældre er ikke knækket som hos de yngre i de senere år.

Tidsplan: 0201 - 0607

Publikationer:

Titel: Serotonerge mekanismer i menneskehjernen belyst ved billeddannende metoder

Forskningsansvarlig: Donald F. Smith, Research Psychologist

Beskrivelse: This project aims at developing a reliable method for brain imaging of disturbances of serotonergic neurotransmission in humans

Tidsplan: 0101 - 0104

Publikationer: Smith, D.F., Geday, J. PET neuroimaging of clomipramine challenge in humans: focus on the thalamus. Brain Res., 892: 193-197, 2001

Geday, J., Hermansen, F., Rosenberg, R., Smith, D.F. Serotonin modulation of cerebral blood flow measured with positron emission tomography (PET) in humans. Synapse, 55: 224-229, 2005.

Titel: Skizofreni og anden psykisk sygdom blandt tvillinger

Forskningsansvarlig: Ulla Kläning, Overlæge PhD

Beskrivelse: Forventningen er at monozygote tvillinger har en øget risiko for skizofreni, da de er udsat for flere fødselskomplikationer. Det har vist at monozygote har den samme risiko, dizygote øget og børn af dizygote tvillinger ligeledes øget risiko, formentlig en sammenhæng mellem genetiske disposition til skizofreni og til at få dizygote tvillinger. For bipolar lidelse var der ikke en øget risiko, af interesse da man er interesseret i forskelle og ligheder i ætiologien af bipolar og skizofreni.

Tidsplan: 1000 - 0804

Publikationer: Is the risk of bipolar disorder in twins equal to the risk in singletons? A nationwide register-based study. J Affect Disord. 2004 Aug;81(2):141-5. PMID: 15306139 [PubMed - indexed for MEDLINE]

A possible association between the genetic predisposition for dizygotic twinning and schizophrenia.

Schizophr Res. 2002 Nov 1;58(1):31-5. PMID: 12363387 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Greater occurrence of schizophrenia in dizygotic but not monozygotic twins. Register-based study. Br J Psychiatry. 1999 Nov;175:407-9. PMID: 10789269 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Titel: Social outcome of ADHD

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: Registerbaseret opfølgingsstudium mhp. socialt outcome af børn med ADHD målt ved data fra Danmarks Statistik om bopæl, indtægt, civilstand, arbejdsmarkedstilknytning og sociale ydelser.

Tidsplan: 0605 - 0607

Publikationer:

Titel: Social risk factors as predictors for parental report of deviant behaviour in 3 year old children.

Undersøgelse af en fødselsårgang (3 år) mhp. adfærd, kontakt, sprog og leg.

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge

Beskrivelse: At undersøge prævalensen af forskellige psykiatriske og adfærdsmæssige problemer i en stor gruppe af 3-årige børn baseret på forældreoplysninger. Udover aktuelle prævalensundersøgelse er formålet at populationen danner basis for fremtidige follow-up-studier.

Tidsplan: 1297 - 0104

Publikationer: Bonde E, Obel C, Nedergård NJ, Thomsen PH. Social risk factors as predictors for parental report of deviant behaviour in 3-year-old children. Nord J Psychiatry 2004, 58(1): 17-23

Titel: Spiseforstyrrede patienters forhold til gruppen af jævnaldrende. Vanskeligheder og udviklingsmuligheder

Forskningsansvarlig: Gunvor Brandt, Psykolog

Beskrivelse: At undersøge unge spiseforstyrrede patienters forhold til jævnaldrende mhp. at indkredse problemer i det, som bidrager til at en spiseforstyrrelse opstår og vedligeholdes. Dette mhp. at optimere den behandlingsmæssige indsats og at forbedre unge spiseforstyrredes evne til at indgå i og få udbytte af relationer til jævnaldrene.

Tidsplan: 0106 - 1006

Publikationer:

Titel: Stress i en genetisk dyremodel for depression: Adfærd, neurokemi og proteinekspresion

Forskningsansvarlig: Gregers Wegener, 1.reservelæge, PhD

Beskrivelse:

Tidsplan: 0103 - 1209

Publikationer:

Titel: Struktur-funktionsanalyse af serotonin transporteren

Forskningsansvarlig: ove wiborg, laboratorieleder

Beskrivelse: Vi forventer at opnå en øget forståelse af virkningsmekanismer bag depressionsbehandling samt evt at udvikle nye midler til behandling af depression

Tidsplan: 0100 - 1208

Publikationer:

Titel: Suitability for psychoanalytic psychotherapy

Forskningsansvarlig: Kristian Valbak, Overlæge, PhD

Beskrivelse: Kan man udvælge de patienter, der vil kunne indgå i en psykoanalytisk psykoterapi og få udbytte heraf?

Tidsplan: 0593 - 1002

Publikationer: Valbak K. 'Suitability for psychoanalytic psychotherapy' PhD - thesis, Aarhus Universitet, 2003

Valbak K. 'Suitability for Psychoanalytic Psychotherapy. A review article'. Acta Psychiatr Scand 2004, 109:164-178

Valbak K, Rosenbaum B, Hougaard E. 'Suitability for Psychoanalytic Psychotherapy: validation of the dynamic assessment interview (DAI)'. Acta Psychiatr Scand 2004, 109:179-186

Valbak K, Køster A, Larsen KA, Nielsen JR, Norrie B. The Danish National Multicenter Project: Assessment of Psychotic Patients for dynamic Psychotherapy (APPP)'. Nordic J Psychiatry 2003, 57:333-338

Valbak K. 'Good Outcome for Bulimic patients in Long-term Group Analysis'. European Eating Disorder Review 2001; 9:19-32

Valbak K. 'Specialized Psychotherapeutic Group Analysis: How do we make Group Analysis suitable for 'non-suitable, patients?' Group Analysis, Journal of Group Analytic Psychotherapy 2003, 36:73-86

Titel: The association between preschool internalizing difficulties and emotional difficulties at age 10-12 years

Forskningsansvarlig: Per Hove Thomsen, Professor, overlæge,

Beskrivelse: At undersøge, om internaliserende vanskeligheder i førskolealderen er associeret med internaliserende vanskeligheder i 12-års alderen, at undersøge, om eksternaliserende vanskeligheder i førskolealderen er associeret med internaliserende vanskeligheder i 10-12-års alderen. At undersøge, om stressende livsbegivenheder og negative psykosociale faktorer i førskolealderen er associeret med internaliserende symptomer i begge aldersgrupper.

Tidsplan: 0104 - 0305

Publikationer: The association between preschool internalizing difficulties and emotional difficulties at age 10-12 years. (Forskningsårspublikation)

Titel: Tidlig Dynamisk Intervention overfor patienter med Skizofren lidelse (TIDIS)

Forskningsansvarlig: Kristian Valbak, Overlæge, PhD

Beskrivelse: Sammenligne tidlig psykodynamisk intervention med 'Treatment as Usual' for førstegangsdagnosticerede skizofrene unge.

Tidsplan: 1097 - 1006

Publikationer:

Titel: Tidlige indikatorer på autispektrum forstyrrelse i 0-3 års alderen

Forskningsansvarlig: Anegen Trillingsgaard, Chefpsykolog, adj. professor

Beskrivelse: At identificere tidlige adfærdsmæssige indikatorer for en autispektrum forstyrrelse.

Tidsplan: 0198 - 0105

Publikationer: Trillingsgaard, A., Sørensen, E.U., Nemeč, G. & Jørgensen, M. (2005) What distinguishes autism spectrum disorders from other developmental disorders before the age of four years? European Child & Adolescent Psychiatry, 14:65-72

Titel: Time Course of symptoms remission in eating disorders

Forskningsansvarlig: Loa Clausen, Ph.d. forskningspsykolog

Beskrivelse: 78 patienter med spiseforstyrrelser (35 anoreksi, 30 bulimi, og 13 atypiske) behandlet i psykoterapi blev interivewet 2½ år efter indledende assessment. Hastigheden hvormed de enkelte spiseforstyrrelsessymptomer forsvandt på blev analyseret med henblik på at afdække generelle mønstre i bedringsprocessen. Resultat: De fysiske symptomer ved anoreksi (lav vægt og amenorroe) og de adfærdsmæssige bulimiske symptomer (overspisning og udrensning) forsvandt før de psykologiske symptomer ved både anoreksi og bulimi. Ikke-udrensende kompenserende adfærd og patologisk optagethed af vægt og figur var de sidste symptomer, som remitterede. Remissionsrækkefølgen for de psykologiske

symptomer viste sig at være forskellige for de forskellige diagnostiske grupper. Til trods for forskellige behandlinger og symptomer synes der at være et fælles mønster i bedringsprocessen for de forskellige spiseforstyrrelser. Bedringsprocessen synes at være langvarig og forløbe trinvis. Resultaterne synes at skitsere en deltaljer til en skabelon for vejen til helbredelse for spiseforstyrrede patienter.

Tidsplan: 0197 - 0103

Publikationer: Clausen L. (2004) Time course of symptom remission in eating disorders, *International Journal of Eating Disorders*, 36 (3), 296-306.

Titel: Treatment of eating disorders - studies of effectiveness and mediators

Forskningsansvarlig: Kristian Rokkedal, Overlæge

Beskrivelse: Outcome of combined psychotherapeutic treatment of Bulimia Nervosa.

Tidsplan: 0198 - 0105

Publikationer: Bøgh EH, Rokkedal K, Valbak K. 'A 4-year follow-up on Bulimia Nervosa'. *European Eating Disorder Review*, 2005,13,48-53.

Titel: Udbytte og forandring hos spiseforstyrrede patienter i psykoterapeutisk behandling. En 2 1/2 års opfølgning

Forskningsansvarlig: Loa Clausen, Ph.d., Forskningspsykolog

Beskrivelse: Projektet er et naturalistisk studie, der har til formål at afdække udbytte og forandring hos spiseforstyrrede patienter (anorektiske, bulimiske og atypisk spiseforstyrrede), der har modtaget psykoterapeutisk behandling på Center for Spiseforstyrrelser i Århus. Dermed har projektet værdi som kvalitetssikring, idet patienternes udbytte af behandlingen vil kunne sammenlignes med, hvad der typisk beskrives i den publicerede litteratur om spiseforstyrrede patienters udbytte af psykoterapi. Projektets overordnede formål blev søgt klarlagt ved hjælp af et opfølgingsstudie 2½ år efter patienternes behandlingsstart. Omdrejningspunkterne var følgende problemstillinger, som alle blev søgt belyst: Hvor mange patienter remitterer ved en 2½ års opfølgning? (remission er udtryk for afgørende og præcis defineret bedring jf. kapitel 5). Hvornår remitterer patienterne? Hvad forudsiger remission? Hvor meget bedres patienterne i opfølgningsperioden? Projektets naturalistiske design medfører, at resultaterne kan få indflydelse på behandlingen på Center for Spiseforstyrrelser, med hensyn til den viden resultaterne må kunne give om udbytte, om prædiction og om remissionsprocessen. Projektet inkluderer en sammensætning af det 2½-årige testbatteriet og oversættelsen af et 2½ års interviewet (LIFE-EAT-II).

Tidsplan: 0197 - 0103

Publikationer: Clausen L. (2004) Review of Studies Evaluating Psychotherapy in Bulimia Nervosa: The Influence of Research Methods. *Scandinavian Journal of Psychology*, 45, 247-252

Clausen L. (2003) Udbytte og forandring hos spiseforstyrrede patienter i psykoterapeutisk behandling. En 2½ års opfølgning, Ph.d.-afhandling ved Psykologisk Institut, Aarhus Universitet

Clausen L. (2003) Forandring hos spiseforstyrrede patienter i psykoterapi; et naturalistisk studie, *Nordisk Psykologi*, 55 (1), 31-44.

Titel: Udvikling, standardisering og psykometrisk afprøvning af nordisk spørgeskema til vurdering af børns udvikling og adfærd

Forskningsansvarlig: Anegen Trillingsgaard, Chefpsykolog, adj.professor

Beskrivelse: Udvikle og psykometrisk afprøve et assessmentmetode

Tidsplan: 0198 - 0606

Publikationer: Kädesjö, B., Janols, P.O., Korkman, M., Mickelsson, K., Strand, G., Trillingsgaard, A. & Gillberg, C. (2004). The FTF (Five to Fifteen): the development of a parent questionnaire for the assessment of ADHD and comorbid conditions. *Europen Child & Adolescent Psychiatry. Suppl. 3; 13:III/3-13*

Titel: Udviklingen i psykiatrien i Århus og Nordjyllands Amter 1995-2005. En registerundersøgelse

Forskningsansvarlig: Jørgen Aagaard, Overlæge dr.med.

Beskrivelse: Formålet med undersøgelsen er på baggrund af tilgængelige amtkommunale og kommunale regsterdata at foretage en sammenlignende evaluering af udviklingen i psykiatrien i Århus Amt og Nordjyllands Amt 1995-2005. Det historiske prospektive design giver mulighed for. -En generel beskrivelse af ændringer i organisation, personaler og patienternes forbrug af ydelser(1995-2005) -En vurdering af effekter af lokalt baseret psykiatri -Ved at udnytte tidsforskellen i den seneste udbygning(2000-2005) -Ved at foudsige ændringer før udbygning og sammenholde disse estimerer med hvad der observeres. -En analyse f forskelle mellem den psykiatriske sundhedstjeneste i Århus og Nordjyllands Amt

Tidsplan: 0704 - 0706

Publikationer:

Titel: Undersøgelse over psykofarmakas farmakokinetik under kronisk behandling med henblik på optimering af terapeutisk drug monitorering(TDM)

Forskningsansvarlig: Ulrik Gerdes, Overlæge, Dr. med

Beskrivelse: Ved de fleste undersøgelser af farmakokinetik anvendes enkelt dosis, mens undersøgelser af psykofarmakas farmakokinetik under kronisk behandling afspejler kliniske situationer og derved optimerer terapeutisk drug monitorering

Tidsplan: 0102 - 0107

Publikationer: Linné K. In vitro microsomal metabolism of imipramine under conditions mimicking the in vivo steady-state situation. *Hum Psychopharmacol.* 2004 Jan;19(1):31-6. PMID: 14716709 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Titel: Undersøgelser over psykofarmakas metabolisme in vitro via cytochrom P450-systemet og i dyreeksperimentelle modeller til belysning af farmakokinetik og mekanismer bag interaktioner

Forskningsansvarlig: Ulrik Gerdes, Overlæge, Dr. med

Beskrivelse: Forskningsprojektet har til formål at undersøge mulige farmakokinetiske interaktioner og derved optimere psykofarmakologisk vejledning i relation til terapeutisk drug monitorering.

Tidsplan: 0100 - 0110

Publikationer: Olesen OV, Linnet K. Comments on in vitro and in vivo studies of fluvoxamine-clozapine interaction. J Clin Psychopharmacol. 2002 Oct; 22(5):527-8. No abstract available. PMID: 12352280 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Olesen OV, Linnet K. Contributions of five human cytochrome P450 isoforms to the N-demethylation of clozapine in vitro at low and high concentrations. J Clin Pharmacol. 2001 Aug;41(8):823-32. PMID: 11504269 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Olesen OV, Linnet K. Identification of the human cytochrome P450 isoforms mediating in vitro N-dealkylation of perphenazine. Br J Clin Pharmacol. 2000 Dec;50(6):563-71. PMID: 11136295 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Olesen OV, Linnet K. Fluvoxamine-Clozapine drug interaction: inhibition in vitro of five cytochrome P450 isoforms involved in clozapine metabolism. J Clin Psychopharmacol. 2000 Feb;20(1):35-42. PMID: 10653206 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Glucuronidation of olanzapine by cDNA-expressed human UDP-glucuronosyltransferases and human liver microsomes. Hum Psychopharmacol. 2002 Jul;17(5):233-8. PMID: 12404680 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Titel: Validering af Eating Disorder Inventory på en population af spiseforstyrrelsespatienter

Forskningsansvarlig: Loa Clausen, Ph.d., forskningspsykolog

Beskrivelse: Eating Disorder Inventory (EDI) er det mest udbredte spørgeskema til evaluering af specifik og generel spiseforstyrrelsessymptomatology. Spørgeskemaet kan udfyldes af voksne såvel som unge ned til 11-12 års alderen. EDI bruges (1) som screeningsinstrument til vurdering af spiseforstyrrelser, (2) til at måle effekten af forskellige typer af behandling, og (3) til profilbeskrivelse af spiseforstyrrede patienter, som er en yderst heterogen patientgruppe (Garner D.M. 2004;Norrington C. 1990). Instrumentet er netop udkommet i sin 3. udgave hvor der redegøres for nye skalaer, normer mv. Hverken i sin 2. eller 3. udgave eksisterer der danske normer. EDI har både i sin 2. og 3. version normer for såvel raske kontrolgrupper som spiseforstyrrede populationer. Alle normer i 2. version er dog baseret på en amerikansk population, mens normerne i 3. version findes i både en international og en amerikansk udgave. EDI er igennem de seneste år testet på andre nationaliteter, og der er fundet stor anvendelighed for testen i mange kulturer, dog er der også fundet centrale tværkulturelle forskelle for enkelte skalaer. Hvordan danske personer med spiseforstyrrelser score sammenlignet med standardnormer for personer med spiseforstyrrelser i henholdsvis EDI-2 og EDI-3 er derfor yderst relevante og vil blive belyst i nærværende projekt.

Tidsplan: 0905 - 0506

Publikationer:

Titel: Videnskabsteoretiske analyser i relation til neuropsykiatri

Forskningsansvarlig: Raben Rosenberg, Professor, overlæge

Beskrivelse: Afklare neuropsykiatriens videnskabsteori, dvs årsagsbegreb, klassifikation, teoridannelse, syn på behandling og forebyggelse, samt etiske problemer

Tidsplan: 0103 - 0107

Publikationer: J. Hohwy and R. Rosenberg. Cognitive neuropsychiatry: Conceptual, methodological and philosophical perspectives. World Journal of Biological Psychiatry 6 (3):192-197, 2005.

1.15 FORSKNINGSPROJEKTER UDENFOR SYGEHUSENE

Medicinske afdelinger

Københavns Universitet

Titel: Molekylærgenetisk undersøgelse af patienter med bipolar affektiv sindslidelse

Forskningsansvarlig: Erling Møllerup, Lektor m.sc., dr.med.

Beskrivelse: Formålet er at identificere gener der har betydning for bipolar affektiv sindslidelse. Relevansen ligger i at man ved at bipolar sygdom er arvelig, men til trods herfor har man ikke kunnet finde specifikke arvegenes eller sygdomsrelaterede gener. Dette problem angribes i nærværende projekt ud fra den forudsætning at der foreligger genetisk heterogenitet ved bipolar sygdom. Dette betyder at der anvendes metoder som ikke normalt bruges ved genetiske undersøgelser af bipolare patienter, bl.a. datamining.

Tidsplan: 0904 - 0209

Publikationer:

Århus universitet

Titel: Stress og rygning i graviditeten som prædikatorer for ADHD hos barnet

Forskningsansvarlig: Carsten Obel

Beskrivelse: Undersøgelsen foregår ud fra data indsamlet i en århusiansk fødselskohorte og i et samarbejde mellem grupper i Skandinavien og Finland. Datamaterialet fra kvindernes graviditeter er meget omfattende og dermed egnet til analyse af risikofaktorer. Follow-up data (outcome i form af ADHD symptomer) er opsamlet da børnene var 10 år. Målet er at underbygge hypoteser om prænatale risikofaktorer i forhold til ADHD

Tidsplan: 0191 - 0606

Publikationer:

Ikke-medicinske afdelinger

Danmarks Pædagogiske Universitet:

Titel: Organisationsudvikling i en psykiatrisk institution med henblik på at forhindre marginaliseringsprocesser

Forskningsansvarlig: Katia Nielsen, cand.mag. ph.d.stud.

Beskrivelse: Ph.d.-projektet er et samarbejde mellem Psykiatrien i Amtet og Danmarks Pædagogiske Universitet. Målet med projektet er gennem implementering af den netværksorienterede tilgang. Åben dialog i det psykiatriske udkørende Langtidsteam Nykøbing Falster at undersøge en forandringsproces i den eksisterende psykiatriske praksis. Den nyigangsatte implementeringsproces af Åben dialog følges gennem en analyse af de organisationsforandringer, den skaber. Analysen udvikles med henblik på at undersøge

mulighederne for, at Åben dialog som tilgang kan bidrage til at praksisforankre det nationale og amtslige værdigrundlag om psykiatriske tilbud til voksne sindslidende. Implementeringen af Åben dialog tænkes at kunne betyde en institutionel forankring af medinddragelsen af den psykiatriske bruger i beslutningsprocesser omkring behandlingen gennem ligeværdig dialog med psykiatribrugeren og dennes netværk. Projektet har også til formål at undersøge, om situationer, hvor der anvendes tvang, kan forbedres gennem de opfølgende samtaler i Åben dialog regi.

Tidsplan: 0205 - 0908

Publikationer:

Københavns Universitet

Titel: Antropologisk depressionsprojekt -undersøgelse af curative faktorer i depressionsbehandlingen - et feltstudie

Forskningsansvarlig: Francine Lorimer, Antropolog Ph.d.

Beskrivelse:

Tidsplan:

Publikationer: Endnu ikke publiceret

Titel: Et eksperimentelt studie af psykotropiske lægemidlers farmakokinetik med fokus på lægemiddeltransporteren P-glycoprotein

Forskningsansvarlig: Kristian Linnet, Dr. Med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0102 -1105

Publikationer: Ejsing TB. An experimental study on the pharmacokinetics of psychotropic drugs with focus on the role of the drug transporter P-glycoprotein. Ugeskr Laeger. 2005 Nov 7;167(45):4287. Danish. No abstract available. PMID: 16277935 [PubMed - as supplied by publisher]

Ejsing TB, Pedersen AD, Linnet K. P-glycoprotein interaction with risperidone and 9-OH-risperidone studied in vitro, in knock-out mice and in drug-drug interaction experiments. Hum Psychopharmacol. 2005 Oct;20(7):493-500. PMID: 16118767 [PubMed - in process]

Ejsing TB, Linnet K. Influence of P-glycoprotein inhibition on the distribution of the tricyclic antidepressant nortriptyline over the blood-brain barrier. Hum Psychopharmacol. 2005 Mar; 20(2):149-53. PMID: 15624117 [PubMed - in process]

Titel: Farlighed og fremmedhed i retspsykiatrien

Forskningsansvarlig: Charlotte Bredahl Jacobsen, Ph.D. stipendiat, cand. scient.anth

Beskrivelse: Projektet afdækker barrierer for relationsarbejdet i retspsykiatrien.

Tidsplan: 0102 - 0306

Publikationer:

Århus universitet

Titel: Behandling ad Dobbeldiagnoser -en empirisk undersøgelse af relationsarbejdets betydning for behandlingsproces og behandlingseffekt

Forskningsansvarlig: Birgitte Thylstrup, Ph.D.-studerende

Beskrivelse:

Tidsplan: 0105 - 0108

Publikationer:

Titel: Selvmord blandt børn og unge

Forskningsansvarlig: Esben Agerbo, Cand Stat

Beskrivelse: Introduktion: Formålet med undersøgelsen var at belyse betydningen af psykiatriske og socioøkonomiske forholds betydning for risikoen for selvmord blandt unge. Metode: Data fra fire registre indgik i undersøgelsen: Dødsårsagsregisteret, CPR-registeret, det Psykiatriske Centralregister og den Integrerede Database for Arbejdsmarkedsforskning (IDA databasen i Danmarks Statistik). Der identificeredes 496 unge i alderen 10-21 år, som havde begået selvmord i perioden 1981-97 i Danmark og 24.800 kontrolpersoner, matchede for køn, alder og kalendertid. Resultater: Forøget risiko for selvmord blandt unge var relateret til forældres selvmord eller tidlig død, forældres psykiatriske indlæggelser, arbejdsløshed, lav indkomst, ingen eller kort uddannelse, skilsmisse og psykisk sygdom og kort skolegang hos de unge selv. Den stærkeste risikofaktor var psykisk sygdom hos den unge selv. Effekten af forældrenes socioøkonomiske forhold mindskedes efter kontrol for selvmord og psykisk sygdom i familien. Diskussion: Tidlig identifikation og behandling af psykisk sygdom hos unge kan formentligt forebygge selvmord blandt unge. Den høje risiko hos unge fra familier med lav socioøkonomisk status er overestimeret, hvis der ikke kontrolleres for psykisk sygdom og selvmord i familien.

Tidsplan: 0100 - 1002

Publikationer: Adolescent suicide. Familial, psychiatric and socio-economic risk factors. A nested case-control study. Agerbo E, Nordentoft M, Mortensen PB. BMJ, 2002, 325:74-7

Selvmord blandt unge - familiemæssige, psykiatriske og socioøkonomiske risikofaktorer. En nested case-kontrol-undersøgelse. Agerbo E, Nordentoft M, Mortensen PB Ugeskrift for Læger 2002, 164: 5786-5790

1.16 UDENLANDSKE INSTITUTIONER

Titel: Spiseproblemer hos danske førskolebørn

Forskningsansvarlig: Nadia Micali, research fellow, clinical lecturer, Institute of Psychiatry, London UK

Beskrivelse:

Tidsplan: 0105 - 0108

Publikationer:

Titel: Longitudinal studies on ADHD in the Nordic Countries

Forskningsansvarlig: Marjo-Riitta Jarvelin, professor, overlæge, Oulu Universitet, Finland

Beskrivelse: Prævalens af ADHD sammenholdt mellem de nordiske lande samt vurdering af præ- og perinatale faktorerers betydning for udvikling af ADHD.

Tidsplan: 0601 - 0608

Publikationer: Linnert KM, Dalsgaard S, Obel C, Wisborg K, Henriksen TB et al. Maternal lifestyle factors in pregnancy risk of attention deficit hyperactivity disorder and associated behaviors: Review of the current evidence. Am J Psychiatry 2003, 160(6):1028-1040

Titel: Investigating mental health problems of children and adolescents in Lithuania

Forskningsansvarlig: Dainius Puras, Head and ass. Professor, Central Child Psychiatry and social Pediatrics, Vilnius, Litauen

Beskrivelse: Projektet er en national screening for psykopatologi blandt børn og unge i Litauen.

Tidsplan: 0103 - 0107

Publikationer:

APPENDIX C

Liste over ikke-registrerede forskningsprojekter

Dette appendix indeholder en opgørelse over de projekter, der er anmeldt efter registreringens deadline var overskredet. Appendix er opdelt efter amter. Projekter i dette appendix indgår ikke i den beskrivelse, som er foretaget i rapporten.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Liste over ikke-registrerede forskningsprojekter	4
1.1 H:S	4
Titel: Schizophrenia, frontal lobes and anomalies of self-experience (Psykisk lidelse, selv-forandringer og hjernens funktion)	4
Titel: The Copenhagen High Risk Study: A long-term follow-up study of offspring og mothers with schizophrenia.....	4
Titel: The Copenhagen Linkage Study	4
Titel: The Copenhagen Prodromal Study	4
Titel: IQ and other Cognitive Functions in Schizophrenia	5
Titel: Poly-diagnostic Studies of Schizophrenia	5
Titel: Copenhagen Infant Follow-up Study	5
Titel: Psychopathology of the Disorders of Imagination	5
Titel: Risikovurdering af retspsykiatriske patienter	5
Titel: Evaluering af kognitiv miljøterapi til dobbeltdiagnosepatienter.....	6
1.2 Frederiksborg amt.....	6
Titel: Psykometrisk evaluering af 2 depressionsskalaer for ældre	6
Titel: Evaluation of the Safety and Tolerability of a Randomized, Double-Blind Switching of Treatment from Donepezil to Memantine in Patients with Moderate to Severe Dementia of Alzheimers Type.	6
Titel: A 24-week, Multicenter, Randomized, Double-blind, Placebo- and Active-controlled, Parallel-group Evaluation of the Efficacy, Safety and Tolerability of the Once-daily Exelon Patch Formulation in Patients with Probable Azheimer's Disease (MMSE 10-20)	6
Titel: Validering af Neuropsychiatric Inventory (NPI) og Min-Mental-State Examination (MMSE)).....	7
Titel: En 80-ugers, randomiseret, multtcenter, parallel-gruppe, dobbelt blind undersøgelse af effekt og sikkerhed ved indtagelse af atorvastatin 80 mg plus en acetylcholinesterase inhibitor versus en acetylcholinesterase inhibitor alene til behandlling af mild til moderat Alzheimers sygdom.	7
Titel: AQT of cognitive processing speed til screening for demens i almen praksis	7
Titel: Dobbelt-blind placebo kontrolleret undersøgelse af escitalopram I behandlingen af let til moderat depression hos ældre.	7
Titel: Sent debuterende psykiatriske lidelser og risiko for udvikling af demens-en registerundersøgelse	8
Titel: Faglig vejledning og undervisning i gerontopsykiatri af primært kommunalt plejepersonale	8
Titel: International outcome survey in Dementia.	8
1.3 Viborg amt.....	8
Titel: Sammenligning af risikofaktorer for misbrug, psykose og psykose med samtidigt misbrug. En registerundersøgelse	8
Titel: På vej til et bedre liv.....	9

1.4	Århus amt.....	9
	Titel: OPUS.....	9
	Titel: Pilotprojekt vedr. kombineret kognitiv træning og psyosocial rehabilitering hos unge.....	9
	Titel: Kortlægning af effekt og mulige virkningsfaktorer i psykoanalytisk behandling af borderline personlighedsforstyrrelser.	9
	Titel: En 3-årig multicenterundersøgelse, der skal identificere gener eller loci koblet til eller associeret med modtageligheden for periodisk depression i kaukasiske familier.	9
	Titel: Lokalisering af sygdomsgener af betydning for psykiske lidelser (bipolar affektiv ..... sindslidelse, skizofreni, autisme, panikangst) i den færøske befolkning.....	10
	Titel: Klinisk, genetisk og epidemiologisk undersøgelse af bipolar affektiv sindslidelse og skizofreni i cubanske familier.....	10
	Titel: Molekylærgenetiske undersøgelser af strukturelle kromosomafvigelser ved psykiske lidelser	11
	Titel: Identifikation og undersøgelse af kandidatgener for bipolar affektiv sindslidelse.	11
	Titel: Genetiske og miljømæssige årsager til panikangst.....	12
	Titel: GENDEP: Genetiske markører for behandlingseffekt og bivirkninger ved to kendte..... antidepressive lægemidler med forskellig virkningsmekanisme.....	12
	Titel: Faktorer og problemstillinger af betydning for en fremtidig psykiatrisk genetisk..... rådgivningsfunktion.....	12
1.5	Institutioner udenfor sygehusene	13
	Titel: Cardiovascular drugs and the risk of suicide: a nested case-control study.....	13
	Titel: Familiære og miljømæssige risikofaktorer for neuropsykiatriske lidelser og selvmord i Danmark.	13
	Titel: Arbejdsløshed, erhverv og psykisk sygdom	16
	Titel: Autoimmune sygdomme blandt personer med sindslidelser og deres førstegradsslægtninge	18
	Titel: Tidlige infektioner, andre miljømæssige og genetiske risikofaktorer for skizofreni, skizofrenilignende lidelser, samt bipolar affektiv sygdom og andre affektive lidelser	18

LISTE OVER IKKE-REGISTREREDE FORSKNINGSPROJEKTER

1.1 H:S

Afdeling: Psykiatrisk afdeling, Hvidovre Hospital samt Center for subjektivitetsforskning

Titel: Schizophrenia, frontal lobes and anomalies of self-experience (Psykisk lidelse, selv-forandringer og hjernens funktion)

Forskningsansvarlig: Josef Parnas, Professor, dr.med. og Jørgen Thalbitzer, speciallæge ph.d studerende

Beskrivelse: Projektet undersøger ændret oplevelse af selvet, i en fænomenologisk forståelses ramme, hos førstegangsindlagte pt. indenfor det skizofrene spektrum, hos pt. udenfor det skizofrene spektrum og hos en gruppe med tidligere hjerneskade primært i frontallapperne.

Tidsplan: 0203 - 0206

Publikationer: Josef Parnas et al. EASE: Examination of Anomalous Self-Experience Psychopathology 2005;38:236-258

Afdeling: Psykiatrisk afdeling, Hvidovre Hospital

Titel: The Copenhagen High Risk Study: A long-term follow-up study of offspring og mothers with schizophrenia

Forskningsansvarlig: Josef Parnas, Professor, dr.med.

Beskrivelse: Langtidsstudie af betydningen af genetiske faktorer og opvæktsforhold for skizofreniudvikling

Tidsplan:

Publikationer:

Afdeling: Psykiatrisk afdeling, Hvidovre Hospital

Titel: The Copenhagen Linkage Study

Forskningsansvarlig: Josef Parnas, Professor, dr.med.

Beskrivelse: Studie af psykopatologi hos familiemedlemmer til skizofren proband

Tidsplan:

Publikationer:

Afdeling: Psykiatrisk afdeling, Hvidovre Hospital

Titel: The Copenhagen Prodromal Study

Forskningsansvarlig: Josef Parnas, Professor, dr.med. og Anne Vollmer-Larsen, speciallæge, ph.D studerende

Beskrivelse: Undersøgelse af forløb af psykopatologi og diagnostisk udvikling hos førstegangsindlagte med fokus på betydning af jeg-forstyrrelser og basissymptomer

Tidsplan:

Publikationer:

Afdeling: Psykiatrisk afdeling, Hvidovre Hospital

Titel: IQ and other Cognitive Functions in Schizophrenia

Forskningsansvarlig: Josef Parnas, Professor, dr.med. og Annick Urfer Parnas, speciallæge, ph.D studerende

Beskrivelse: Epidemiologisk og klinisk undersøgelse af IQ og kognitive funktioner hos patienter med skizofreni

Tidsplan:

Publikationer:

Afdeling: Psykiatrisk afdeling, Hvidovre Hospital

Titel: Poly-diagnostic Studies of Schizophrenia

Forskningsansvarlig: Josef Parnas, Professor, dr.med. og Jennart Jansson, overlæge

Beskrivelse: Undersøgelse af skizofrenibegrebet ud fra forskellige diagnostiske systemer og betydningen af forskellene

Tidsplan:

Publikationer:

Afdeling: Psykiatrisk afdeling, Hvidovre Hospital

Titel: Copenhagen Infant Follow-up Study

Forskningsansvarlig: Josef Parnas, Professor, dr.med og Lene Lier, speciallæge

Beskrivelse: Opfølgende klinisk og neuropsykologisk studie af børn med og uden genetisk risiko for skizofreniudvikling

Tidsplan:

Publikationer:

Afdeling: Psykiatrisk afdeling, Hvidovre Hospital

Titel: Psychopathology of the Disorders of Imagination

Forskningsansvarlig: Josef Parnas, Professor, dr.med og Camilla Poulsen, psykolog

Beskrivelse:

Tidsplan:

Publikationer:

Afdeling: Sct. Hans Hospital

Titel: Risikovurdering af retspsykiatriske patienter

Forskningsansvarlig: Liselotte Pedersen, psykolog, ph.d.studerende, afd. R

Beskrivelse: Projektet handler om at validere HCR-20, der er et internationalt anerkendt instrument til vurdering af risikofaktorer for fremtidig vold og aggression.

Tidsplan: 0405 - 0308

Publikationer:**Afdeling:** Sct. Hans Hospital**Titel:** Evaluering af kognitiv miljøterapi til dobbeltdiagnosepatienter**Forskningsansvarlig:** Jørn Lykke, ledende overlæge, afd. M**Beskrivelse:** Kvalitativ og kvantitativ undersøgelse af kognitiv miljøterapeutisk behandling af indlagte dobbeltdiagnose (psykose og misbrug) patienter på Sct. Hans hospital, afdeling M**Tidsplan:** 0105 - 1206**Publikationer:****1.2 FREDERIKSBORG AMT****Afdeling:** Gerontopsykiatrisk ambulatorium, Psykiatrisk sygehus**Titel:** **Psykometrisk evaluering af 2 depressionsskalaer for ældre****Forskningsansvarlig:** Overlæge Alex Kørner**Beskrivelse:** Undersøgelse af Geriatric Depression Scale (GDS) og Cornell Scale for Depression in Dementia (CSSD) i en ældrepopulation af såvel demente som ikedemente. Undersøgelsen gennemføres som dansk multicenterundersøgelse**Tidsplan:** Dataindsamling afsluttet efteråret 2004.**Publikationer:** Publikation antaget til Nordic Journal of Psychiatry**Afdeling:** Gerontopsykiatrisk ambulatorium, Psykiatrisk sygehus**Titel:** Evaluation of the Safety and Tolerability of a Randomized, Double-Blind Switching of Treatment from Donepezil to Memantine in Patients with Moderate to Severe Dementia of Alzheimers Type.**Forskningsansvarlig:** Overlæge Alex Kørner (Hillerød), professor G. Waldemar (Danmark)**Beskrivelse:** Undersøgelse af om gradvis eller brat skift fra donepezil til memantine ved Alzheimers demens af moderat til svær grad tolereres bedst. International multicenter undersøgelse**Tidsplan:** Datatindsamling afsluttet.**Publikationer:** Resultater publiceret i posterform ved 3 kongresser, artikel planlægges offentliggjort i internationalt tidsskrift**Afdeling:** Gerontopsykiatrisk ambulatorium, Psykiatrisk sygehus**Titel:** A 24-week, Multicenter, Randomized, Double-blind, Placebo- and Active-controlled, Parallel-group Evaluation of the Efficacy, Safety and Tolerability of the Once-daily Exelon Patch Formulation in Patients with Probable Alzheimer's Disease (MMSE 10-20)**Forskningsansvarlig:** Overlæge Alex Kørner (Hillerød), professor G. Waldemar (Danmark)**Beskrivelse:** Undersøgelse af effekt og tolerabilitet af Exelon i plasterform til behandling af Alzheimers demens. International multicenter undersøgelse**Tidsplan:** inklusion afsluttet, database ved at blive lukket.

Publikationer:

Afdeling: Gerontopsykiatrisk ambulatorium, Psykiatrisk sygehus

Titel: Validering af Neuropsychiatric Inventory (NPI) og Min-Mental-State Examination (MMSE))

Forskningsansvarlig: Overlæge Alex Kørner

Beskrivelse: Undersøgelsen klarlægger 3 skalaers (NPI, MMSE og urskivetest) anvendelighed i vurderingen af komplikationer til demenstilstande. De 2 skalaer (NPI og urskivetest) har indtil nu ikke foreligget i en dansk udgave, medens MMSE foreligger i en ny udgave, vedtaget af Dansk Selskab for Almen Medicin, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Geriatrik Selskab og Dansk Neurologisk Selskab.

Undersøgelsen gennemføres som dansk multicenterundersøgelse

Tidsplan: Dataindsamling afsluttet og statistisk bearbejding pågår.

Publikationer: Publikation i nationale og internationale tidsskrifter påregnes

Afdeling: Gerontopsykiatrisk ambulatorium, Psykiatrisk sygehus

Titel: En 80-ugers, randomiseret, multicenter, parallel-gruppe, dobbelt blind undersøgelse af effekt og sikkerhed ved indtagelse af atorvastatin 80 mg plus en acetylcholinesterase inhibitor versus en acetylcholinesterase inhibitor alene til behandling af mild til moderat Alzheimers sygdom.

Forskningsansvalig: Overlæge Lise Lauritzen

Beskrivelse: Undersøgelsen skal klarlægge om tillæg af kolesterolsænkende middel øger effekten af behandling med acetylcholinesterasehæmmer (donepezil). International multicenter undersøgelse

Tidsplan: patientrekruttering pågår, forventes afsluttet??

Publikationer:

Afdeling: Gerontopsykiatrisk ambulatorium, Psykiatrisk sygehus

Titel: AQT of cognitive processing speed til screening for demens i almen praksis

Forskningsansvarlig: Overlæge Lise Lauritzen

Beskrivelse: Undersøgelsen skal klarlægge AQTs reliabilitet og validitet ved screening for demens sammenlignet med kendte mål og redskaber

Tidsplan: påbegyndt efteråret 2005, forventes afsluttet efteråret 2006

Publikationer:

Afdeling: Gerontopsykiatrisk ambulatorium, Psykiatrisk sygehus

Titel: Dobbelt-blind placebo kontrolleret undersøgelse af escitalopram I behandlingen af let til moderat depression hos ældre.

Forskningsansvarlig: Overlæge Alex Kørner

Beskrivelse: Undersøgelsen skal klarlægge effekt og tolerabilitet af escitalopram 5 henholdsvis 10 mg daglig overfor placebo hos ældre over 64 år med let til moderat depression. Undersøgelsen gennemføres om dansk multicenterundersøgelse

Tidsplan: Rekruttering starter 1.2.2006 og forventes afsluttet 1.2. 2008

Publikationer:**Afdeling:** Gerontopsykiatrisk ambulatorium, Psykiatrisk sygehus**Titel:** Sent debuterende psykiatriske lidelser og risiko for udvikling af demens-en registerundersøgelse**Forskningsansvarlig:** Overlæge Alex Kørner**Beskrivelse:** Undersøgelsen skal klarlægge om alvorlig psykisk sygdom som psykoser og bipolær affektiv lidelse øger risikoen for senere at udvikle en demenstilstand**Tidsplan:** påbegyndes sommer 2006**Publikationer:****Afdeling:** Gerontopsykiatrisk ambulatorium, Psykiatrisk sygehus**Titel:** Faglig vejledning og undervisning i gerontopsykiatri af primært kommunalt plejepersonale**Forskningsansvarlig:** Sygeplejekonsulent Anette Bækgård og Lene Tiemroth**Beskrivelse:** En dobbelt-blindet, randomiseret undersøgelse af om intervention i form af undervisning og faglig vejledning til plejepersonale nedsætter belastningen af plejepersonalet og sværhedsgraden af BPSD (Behavioural and Psychological Symptoms in Dementia)**Tidsplan:** er påbegyndt foråret 2005 og forventes afsluttet sommeren 2006**Publikationer:****Afdeling:** Gerontopsykiatrisk ambulatorium, Psykiatrisk sygehus**Titel:** International outcome survey in Dementia.**Forskningsansvarlig:** Overlæge Lise Lauritzen**Beskrivelse:** Undersøgelsen belyser dementes og deres pårørendes livskvalitet. Gennemføres som international multicenterundersøgelse**Tidsplan:** påbegyndt oktober 2002, forventes afsluttet juni 2006**Publikationer:**

1.3 VIBORG AMT

Afdeling: Distriktspsykiatrisk Team Viborg**Titel:** Sammenligning af risikofaktorer for misbrug, psykose og psykose med samtidigt misbrug. En registerundersøgelse.**Forskningsansvarlig:** Erik Thomsen, konst. ledende overlæge**Beskrivelse:****Tidsplan:****Publikationer:****Afdeling:** Distriktspsykiatrisk Team Viborg

Titel: På vej til et bedre liv

Forskningsansvarlig: Erik Thomsen, konst. ledende overlæge

Beskrivelse:

Tidsplan: 02 - 03

Publikationer:

1.4 ÅRHUS AMT

Afdeling: Klinik for unge med skizofreni (OPUS), Psykiatrisk Hospital

Titel: OPUS

Forskningsansvarlig: Gertrud Krarup, overlæge

Beskrivelse: Randomiseret klinisk undersøgelse af to års integreret behandling versus standard behandling af patienter med debuterende psykose. Blindet 5 års efterundersøgelse. Herunder delprojektet: Faktorer af betydning for medicinsk compliance hos personer med skizofreni. Projektet udføres i samarbejde med OPUS-projektet i København.

Tidsplan:

Publikationer:

Afdeling: Klinik for unge med skizofreni (OPUS), Psykiatrisk Hospital

Titel: Pilotprojekt vedr. kombineret kognitiv træning og psyosocial rehabilitering hos unge

Forskningsansvarlig: Gertrud Krarup, overlæge

Beskrivelse: Pilotprojekt vedr. kombineret kognitiv træning og psyosocial rehabilitering hos unge med første episode skizofreni i integrativ psykiatrisk behandling, mhp. efterfølgende randomiseret undersøgelse over samme emne.

Tidsplan:

Publikationer:

Afdeling: Specialenhed for Personlighedsforstyrrelser, Psykiatrisk hospital i Århus, Risskov

Titel: Kortlægning af effekt og mulige virkningsfaktorer i psykoanalytisk behandling af borderline personlighedsforstyrrelser.

Forskningsansvarlig: Morten Kjølbye, overlæge og Carsten René Jørgensen, lektor i klinisk psykologi

Beskrivelse:

Tidsplan:

Publikationer:

Afdeling: Center for Psykiatrisk Grundforskning, Psykiatrisk Hospital i Århus, Aarhus Universitet

Titel: En 3-årig multicenterundersøgelse, der skal identificere gener eller loci koblet til eller associeret med modtageligheden for periodisk depression i kaukasiske familier.

Forskningsansvarlig: Ole Mors

Beskrivelse: Godt 800 søskendepar, begge med periodisk depression, er samlet sammen fra centre i Europa og USA for at identificere risikogener for depression.

Tidsplan: Dataindsamling 2002-2004. Databehandling pågår stadigvæk

Publikationer: Korszun A, Moskvina V, Brewster S, Craddock N, Ferrero F, Gill M, Jones IR, Jones LA, Maier W, Mors O, Owen MJ, Preisig M, Reich T, Rietschel M, Farmer A, McGuffin P. Familiality of symptom dimensions in depression. *Arch Gen Psychiatry* 2004;61:468-474. Erratum in: *Arch Gen Psychiatry* 2004;61(7):693.

The Depression Network (DeNT) Study: methodology and sociodemographic characteristics of the first 470 affected sibling pairs from a large multi-site linkage genetic study.

Anne E Farmer, Gerome Breen, Shyama Brewster, Nick Craddock, Mike Gill, Ania Korszun, Wolfgang Maier, Lefkos Middleton, Ole Mors, Mike Owen, Julia Perry, Martin Preisig, Theodore Reich, Marcella Rietschel, Lisa A Jones, Ian Jones and Peter McGuffin. *BMC Psychiatry* 2004, 4:42 (09 Dec 2004)<http://www.biomedcentral.com/1471-244X/4/42>

McGuffin P, Knight J, Breen G, Brewster S, Boyd PR, Craddock N, Gill M, Korszun A, Maier W, Middleton L, Mors O, Owen MJ, Perry J, Preisig M, Reich T, Rice J, Rietschel M, Jones L, Sham P, Farmer AE. Whole Genome Linkage Scan of Recurrent Depressive Disorder From the Depression. Network (DeNT) Study. *Hum Mol Genet* 2005;14:3337-3345.

Afdeling: Center for Psykiatrisk Grundforskning, Psykiatrisk Hospital i Århus, Aarhus Universitet

Titel: Lokalisering af sygdomsgener af betydning for psykiske lidelser (bipolar affektiv sindslidelse, skizofreni, autisme, panikangst) i den færøske befolkning

Forskningsansvarlig: Ole Mors

Beskrivelse:

Tidsplan: Indsamling af kliniske data fra 1996 til 1999. Laboratoriearbejdet stort set afsluttet.

Databearbejdning pågår stadig.

Publikationer: Adskillige. De to sidste er taget med:

Lauritsen MB, Als TD, Dahl HA, Flint TJ, Wang AG, Vang M, Kruse TA, Ewald H and Mors O. A genome-wide search for alleles and haplotypes associated with autism and related pervasive developmental disorders on the Faroe Islands. *Mol Psychiatry*. 2006;11(1):37-46.

Als TD, Jorgensen TH, Børglum AD, Petersen PA, Mors O, Wang AG. Highly discrepant proportions of female and male Scandinavian and British Isles ancestry within the isolated population of the Faroe Islands. *Eur J Hum Genet*. 2006 Jan 25; [Epub ahead of print].

Afdeling: Center for Psykiatrisk Grundforskning, Psykiatrisk Hospital i Århus, Aarhus Universitet

Titel: Klinisk, genetisk og epidemiologisk undersøgelse af bipolar affektiv sindslidelse og skizofreni i cubanske familier.

Forskningsansvarlig: Ole Mors

Beskrivelse: Identifikation af risikogener for skizofreni og bipolar affektiv sindslidelse ud fra store familier samt homozygositetsmapning af recessive sygdomsgener.

Tidsplan: Dataindsamling fra 2000, pågår stadig ligesom databearbejdning. Projektet fortsætter i hvert fald til og med 2008.

Publikationer: Ewald H, Wikman F, Marcheco Teruel B, Buttenschon HN, Torralba M, Als TD, El Dauod A, Flint T, Jorgensen TH, Blanco L, Kruse TA, Orntoft TF, Mors O. A genome-wide scan for risk genes using homozygosity mapping and microarrays with 1,494 single-nucleotide polymorphisms among patients with bipolar disorder from Eastern Cuba. *Am J Med Genet B (Neuropsychiatr Genet)* 2005;133(1):25-30.
 Marcheco Teruel B, Wikman F, Flint T, Torralbas M, González L, Alonso A, Blanco L, Qihua T, Ewald H, Orntoft T, Kruse TA, Børglum AD, Mors O. A genome-wide linkage search for bipolar disorder susceptibility loci in a large and complex pedigree from the eastern part of Cuba. *Neuropsychiatric Genetics*, in press.

Afdeling: Center for Psykiatrisk Grundforskning, Psykiatrisk Hospital i Århus, Aarhus Universitet

Titel: Molekylærgenetiske undersøgelser af strukturelle kromosomafvigelser ved psykiske lidelser

Forskningsansvarlig: Ole Mors

Beskrivelse: Ved at undersøge enkelt-cases med strukturelle kromosom abnormiteter, som samtidig har skizofreni eller bipolar affektiv sindslidelse, forsøges at identificere gener, som er ødelagt i brudstederne, og derved af mulig betydning for udvikling af den psykiske lidelse.

Tidsplan: 1998 -?

Publikationer: Flere, for eksempel

Pickard BS, Malloy MP, Clarke L, LeHellard S, Ewald H, Mors O, Porteous DJ, Blackwood DHR, Muir WJ. Candidate psychiatric illness genes identified in patients with pericentric inversions of chromosome 18. *Psychiatr Genet* 2005;15 (1):37-44.

Afdeling: Center for Psykiatrisk Grundforskning, Psykiatrisk Hospital i Århus, Aarhus Universitet

Titel: Identifikation og undersøgelse af kandidatgener for bipolar affektiv sindslidelse.

Forskningsansvarlig: Ole Mors

Beskrivelse: Ved hjælp af familie- og associationsstudier forsøges at identificere risikogener for bipolar affektiv sindslidelse, herunder de mutationer, som er ansvarlige for den øgede risiko. Endvidere at beskrive proteinfunktionen for de undersøgte gener.

Tidsplan: Dataindsamling siden 1992 -, laboratoriearbejde og data analyser pågår stadig

Publikationer: Adskillige, f.eks:

Ewald H, Flint T, Kruse TA, Mors O. A genomewide scan shows significant linkage between bipolar disorder and chromosome 12q24.3 and suggestive linkage to chromosomes 1p22-21, 4p16, 6q14-22, 10q26 and 16p13.3. *Mol Psychiatry* 2002;7:734-744.

Lundorf MD, Buttenschön HN, Blackwood DHR, Foldager L, Muir WJ, Murray V, Pelosi AJ, Kruse TA, Ewald H, Mors O. Mutational screening and association study of glutamate decarboxylase 1 as a candidate susceptibility gene for bipolar affective disorder and schizophrenia. *Am J Med Genet B (Neuropsychiatr Genet)*

2005 May 5;135(1):94-101. Erratum in: *Am J Med Genet B (Neuropsychiatr Genet)* 2005;136(1):107.

Kalsi G, McQuillin A, Degn B, Lundorf MD, Bass NJ, Lawrence J, Choudhury K, Puri V, Nyegaard M, Curtis D, Mors O, Kruse TA, Kerwin S, Gurling H. Allelic and haplotypic association with bipolar disorder on chromosome 12q24 identifies the Slynar gene (AY070435) and related brain expressed sequences as a candidate gene for genetic susceptibility to affective disorders. Am J Psychiatry, in press.

Afdeling: Center for Psykiatrisk Grundforskning, Psykiatrisk Hospital i Århus, Aarhus Universitet

Titel: Genetiske og miljømæssige årsager til panikangst.

Forskningsansvarlig: Ole Mors

Beskrivelse: Case-control studie af patienter med angstlidelser karakteriseret ved panik anfald. Der undersøges kandidatgener samt foretages faktor analyser af panik-symptomer, for at kunne beskrive disse sygdomme bedre samt bruge nye fænotyper i undersøgelsen af risikogener.

Tidsplan: 2004 -

Publikationer:

Afdeling: Center for Psykiatrisk Grundforskning, Psykiatrisk Hospital i Århus, Aarhus Universitet

Titel: GENDEP: Genetiske markører for behandlingseffekt og bivirkninger ved to kendte antidepressive lægemidler med forskellig virkningsmekanisme.

Forskningsansvarlig: Ole Mors

Beskrivelse: Et EU projekt under 6 Rammeprogram, hvor formålet er at indsamle 1000 (500 er indsamlet) patienter, som er sat i antidepressiv behandling, for at kunne identificere gener, som har betydning for respons samt udvikling af bivirkninger.

Tidsplan: 2004-2007

Publikationer:

Afdeling: Center for Psykiatrisk Grundforskning, Psykiatrisk Hospital i Århus, Aarhus Universitet

Titel: Faktorer og problemstillinger af betydning for en fremtidig psykiatrisk genetisk rådgivningsfunktion.

Forskningsansvarlig: Ole Mors

Beskrivelse: Identifikation af risikogener for psykiske lidelser rejser mange etiske og samfundsmæssige problemstillinger, som det er nødvendigt at overveje, hvis den ny viden skal kunne implementeres i sundhedssektoren. Ph.d-projektet består af en spørgeskemaundersøgelse samt en kvalitativt undersøgelse.

Tidsplan: 2004-2007

Publikationer:

1.5 INSTITUTIONER UDENFOR SYGEHUSENE

Medicinske universitetsafdelinger

Afdeling: Forskningsenheden for Psykiatri, Klinisk Institut, Syddansk Universitet

Titel: Cardiovascular drugs and the risk of suicide: a nested case-control study.

Forskningsansvarlig: Ulla Agerskov Andersen, afdelingslæge, klinisk lektor, Ph.D.

Beskrivelse: Protokollen er en tillægsprotokol til AKF-148 – Psychopharmacologic and other medical treatment in persons who committed suicide – a register linkage study – men har selvstændigt nummer: AKF-255.

Tidsplan:

Publikationer:

Ikke-medicinske universitetsafdelinger

Afdeling: Center for Registerforskning, Aarhus Universitet

Titel: Familiære og miljømæssige risikofaktorer for neuropsykiatriske lidelser og selvmord i Danmark

Forskningsansvarlig: Preben Bo Mortensen, Professor, centerleder, dr.med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0100 - 1210

Publikationer: Dalton, S.O., Mellekjær, L., Thomassen, L., Mortensen, P.B., Johansen, C. Risk for cancer in a cohort of patients hospitalized for schizophrenia in Denmark, 1969-1993 Schizophrenia Research 2005; 75: 315-324

Lauritsen, M.B., Pedersen, C.B., Mortensen, P.B. Effects of familial risk factors and place of birth on the risk of autism: a nationwide register-based study Journal of Child Psychology and Psychiatry 2005; 46(9): 963-971

Laursen, T.M., Labouriau, R., Licht, R.W., Bertelsen, A., Munk-Olsen, T., Mortensen, P.B. Family History of Psychiatric Illness as a Risk Factor for Schizoaffective Disorder: A Danish Register-Based Cohort Study Archives of General Psychiatry 2005; 62(8): 841-848

Li, J., Laursen, T.M., Precht, D.H., Olsen, J., Mortensen, P.B. Hospitalization for mental illness among parents after the death of a child New England Journal of Medicine 2005; 352(12): 1190-1196

Pedersen, C.B., Agerbo, E. Urbanisation and psychosis British Journal of Psychiatry 2005; 186: 168. Author reply 168

Vestergaard, M., Pedersen, C.B., Christensen, J., Madsen, K.M., Olsen, J., Mortensen, P.B. Febrile seizures and risk of schizophrenia Schizophrenia Research 2005; 73: 343-349

Dalton, S.O., Laursen, T.M., Mellekjær, L., Johansen, C., Mortensen P.B. Risk for cancer in parents of patients with schizophrenia American Journal of Psychiatry 2004; 161(5): 903-908

- Dalton, S.O., Laursen, T.M., Mortensen, P.B., Johansen C. Major life event - diagnosis of schizophrenia in offspring and risk for cancer *British Journal of Cancer* 2004; 90(7): 1364-1366
- Dalton, S.O., Mellekjær, L., Olsen, J.H., Mortensen, P.B., Johansen, C. Depression og risiko for kræft. En registerbaseret undersøgelse i Danmark, 1969-1993. [Parallelpublikation] *Ugeskrift for Læger* 2004; 25: 2461-2464
- El-Saadi, O., Pedersen, C.B., McNeil, T.F., Saha, A., Welham, J., O'Callaghan, E., Cantor-Graae, E., Chant, D., Mortensen, P.B., McGrath, J. Paternal and maternal age as risk factors for psychosis: findings from Denmark, Sweden and Australia *Schizophrenia Research* 2004; 67; 227-236
- Hansen, D.G., Søndergaard, J., Vach, W., Gram, L.F., Rosholm, J.U., Mortensen, P.B., Kragstrup, J. Socio-economic inequalities in first-time use of antidepressants: a population-based study *Eur J Clin Pharmacol* 2004; 66(1): 83-85
- Klänning, U., Laursen, T.M., Licht, R.W., Kyvik, K.O., Skytthe, A., Mortensen, P.B. Is the risk of bipolar disorder in twins equal to the risk in singletons? A nationwide register-based study *Journal of Affective Disorder* 2004; 81(2): 141-145
- Larsen, L.R., Johansen, C., Dalton, S.O., Mellekjær, L., Thomassen, L.H., Mortensen, P.B., Olsen, J.H. Psykiatrisk indlæggelse blandt overlevende af kræft i barndommen eller ungdommen. [Parallelpublikation] *Ugeskrift for Læger* 2004; 166(34): 2898-2901
- Lauritsen, M.B., Pedersen, C.B., Mortensen, P.B.
The incidence and prevalence of pervasive developmental disorders: A Danish population-based study *Psychological Medicine* 2004; 34: 1339-1346
- Madsen, K.M., Lauritsen, M.B., Pedersen, C.B., Thorsen, P., Plesner, A.-M., Andersen P.H., Mortensen, P.B. Thimerosal og forekomsten af autisme. Negativ økologisk evidens fra danske registerdata. [Parallelpublikation] *Ugeskrift for Læger* 2004; 166 (38): 3291-3293
- Mortensen, P.B. Are there specific risk factors for Schizophrenia? In: Gattaz, W.F.; Häfner, H. (eds). *Search for the causes of schizophrenia* 2004; 110-121
- Pedersen, C.B., Mortensen, P.B. Sibship characteristics during upbringing and schizophrenia *American Journal of Epidemiology* 2004; 160(7): 652-660
- Pedersen, C.B., Raaschou-Nielsen, O., Hertel, O., Mortensen, P.B. New Directions: Air pollution from traffic and schizophrenia risk [Parallelpublikation] *Atmospheric Environment* 2004; 38: 3733-3734
- Pedersen, C.B., Raaschou-Nielsen, O., Hertel, O., Mortensen, P.B. Air pollution from traffic and schizophrenia risk. *Schizophrenia Research* 2004; 66(1): 83-85
- Smits, L., Pedersen, C.B., Mortensen, P.B., van Os, J. Association between short birth intervals and schizophrenia in the offspring *Schizophrenia Research* 2004; 70(1): 49-56
- van Os, J., Pedersen, C.B., Mortensen, P.B. Confirmation of synergy between urbanicity and familial liability in the causation of psychosis *American Journal of Psychiatry* 2004; 161: 2312-2314
- Cantor-Graae, E., Pedersen, C.B., McNeil, T.F., Mortensen, P.B. Migration as a Risk Factor for Schizophrenia: a Danish Population-based Study *British Journal of Psychiatry* 2003; 182:117-122
- Hjerl, K., Andersen, E.W., Keiding, N., Mouridsen, H.T., Mortensen, P.B., Jørgensen, T. Depression as a Prognostic Factor for Breast Cancer Mortality *Psychosomatics* 2003; 44:1

- Larsen, L.R., Johansen, C., Oksbjerg, S.D., Mellemkjær, L., Thomassen, L.H., Mortensen, P.B., Olsen, J.H. Psychiatric Hospitalizations among Survivors of Cancer in Childhood or Adolescence *The New England Journal of Medicine* 2003; 349:7
- Li, J., Precht, D.H., Mortensen, P.B., Olsen, J. Mortality in Parents after Death of a Child in Denmark: a Nationwide Follow-up Study *The Lancet* 2003; 361: 363-367
- Madsen, K.M., Lauritsen, M.B., Pedersen, C.B., Thorsen, P., Plesner, A.M., Andersen, P.H., Mortensen, P.B. Thimerosal and the Occurrence of Autism: Negative Ecological Evidence From Danish Population-Based Data *Pediatrics* 2003; 112(3): 604-606
- Mortensen, P.B., Mors, O., Frydenberg, M., Ewald, H. Head Injury as a Risk Factor for Bipolar Affective Disorder *Journal of Affective Disorder* 2003; 76: 79-83
- Mortensen, P.B., Pedersen, C.B., Melbye, M., Mors, O., Ewald, H. Individual and familial risk factors for bipolar affective disorders in Denmark *Archives of General Psychiatry* 2003; 60(12): 1209-1215
- Oksbjerg, S.D., Laursen, T.M., Mellemkjaer, L. Johansen, C., Mortensen, P.B. Schizophrenia and the Risk for Breast Cancer *Schizophrenia Research* 2003; 1;62(1-2):89-92
- Stehr-Green, P., Tull, P., Stellfeld, M., Mortensen, P.B., Simpson, D. Autism and Thimerosal-Containing Vaccines. Lack of Consistent Evidence for an Association *American Journal of Preventive Medicine* 2003; 25(2): 101-106
- Christensen, K., Mortensen, P.B. Facial Clefting and Psychiatric Diseases: a Follow-up of the Danish 1936-1987 Facial Cleft Cohort. *Cleft Palate-Craniofacial Journal* 2002; 39 (4): 392-396
- Dalsgaard, S., Mortensen, P.B., Frydenberg, M., Thomsen, P.H. Conduct Problems, Gender, and Adult Psychiatric Outcome of Children with Attention-Deficit Hyperactivity Disorder *British Journal of Psychiatry* 2002; 181 (5): 416-421
- Dalton, S.O., Mellemkjær, L. Olsen J.H., Mortensen, P.B., Johansen C. Depression and Cancer Risk: A Register-based Study of Patients Hospitalized with Affective Disorders, Denmark, 1969-1993. *American Journal of Epidemiology* 2002; 155 (12): 1088-1095
- Hjerl, K., Andersen, E.W., Keiding, N., Mortensen, P.B., Jørgensen, T. Increased Incidence of Affective Disorders, Anxiety Disorders, and Non-Natural Mortality in Women after Breast Cancer Diagnosis: a Nationwide Cohort Study in Denmark. *Acta Psychiatrica Scandinavica* 2002; 105(4): 258-264
- Kläning, U., Pedersen, C.B., Mortensen, P.B., Kyvik, K.O., Skytthe, A. A Possible Association between the Genetic Predisposition for Dizygotic Twinning and Schizophrenia *Schizophrenia Research* 2002; 58: 31-35
- Lauritsen, M.B., Mors, O., Mortensen, P.B., Ewald, H. Medical Disorders Among Inpatients with Autism in Denmark According to ICD-8: A Nationwide Register-Based Study *Journal of Autism and Developmental Disorders* 2002; 32(2): 115-119
- Li, J., Hansen, D., Mortensen, P.B., Olsen, J. Myocardial Infarction in Parents Who Lost a Child: A Nationwide Prospective Cohort Study in Denmark *Circulation* 2002; 106 (13): 1634-1639
- Nielsen, A.S: Mortensen, P.B., O'Callaghan, E., Mors, O., Ewald, H. Is Head Injury a Risk Factor for Schizophrenia? *Schizophrenia Research* 2002; 55 (1-2): 93-98
- Olesen, A.V., Mortensen, P.B. Readmission Risk in Schizophrenia: Selection Explains Previous Findings of a Progressive Course of Disorder *Psychological Medicine* 2002; 32 (7): 1301-1307

Afdeling: Center for Registerforskning, Aarhus Universitet

Titel: Arbejdsløshed, erhverv og psykisk sygdom

Forskningsansvarlig: Preben Bo Mortensen, Professor, centerleder, dr.med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0101 - 1210

Publikationer: Agerbo, E. The effect of psychiatric illness and labour market status on suicide: a healthy worker effect? *Journal of Epidemiology and Community Health* 2005; 59(7): 598-602

Agerbo, E. Midlife suicide risk, partner's psychiatric illness, spouse and child bereavement by suicide or other modes of death: a gender specific study *Journal of Epidemiology and Community Health* 2005; 59(5): 407-412

Erlangsen, A., Mortensen, P.B., Vach, W., Jeune, B. Psychiatric hospitalisation and suicide among the very old in Denmark: population-based register study *British Journal of Psychiatry* 2005; 187: 43-48

Erlangsen, A., Vach, W., Jeune, B. The effect of hospitalization with medical illnesses on the suicide risk in the oldest old: a population-based register study *Journal of the American Geriatrics Society* 2005; 53(5): 771-776

Jepsen, P., Qin, P., Nørgaard, B., Agerbo, E., Mortensen, P.B., Vilstrup, H., Sørensen, H.T. The association between admission for poisoning with paracetamol or other weak analgesics and subsequent admission for psychiatric disorder: a Danish nationwide case-control study

Alimentary Pharmacology & Therapeutics 2005; 22: 645-651

Larsson, H.J., Eaton, W.W., Madsen, K.M., Vestergaard, M., Olesen, A.V., Agerbo, E., Schendel, D., Thorsen, P., Mortensen, P.B. Risk factors for autism: perinatal factors, parental psychiatric history, and socioeconomic status *American Journal of Epidemiology* 2005; 161(10): 916-925

Linnet, K.M., Wisborg, K., Obel, C., Secher, N.J., Thomsen, P.H., Agerbo, E., Henriksen, T.B. Smoking during pregnancy and the risk for hyperkinetic disorder in offspring *Pediatrics* 2005; 116(2): 462-467

Qin, P. Suicide risk in relation to level of urbanicity - a population-based linkage study *International Journal of Epidemiology* 2005; 34(4): 846-852

Qin, P., Agerbo, E., Mortensen, P.B. Factors contributing to suicide: the epidemiological evidence from large-scale registers. In: Hawton, K. (ed) *Prevention and treatment of suicidal behaviour*. Oxford: Oxford University Press. 2005; 11-28

Qin, P., Nordentoft M. Suicide risk in relation to psychiatric hospitalization: evidence based on longitudinal registers *Archives of General Psychiatry* 2005; 62(4): 427-432

Qin, P., Xu, H., Laursen, T.M., Vestergaard, M., Mortensen, P.B. Risk for schizophrenia and schizophrenia-like psychosis among patients with epilepsy: population based cohort study *BMJ* 2005; 331: 23-25

Tsuchiya, K.J., Agerbo, E., Mortensen, P.B. Parental death and bipolar disorder: a robust association was found in early maternal suicide *Journal of Affective Disorder* 2005; 86(2-3): 151-159

Wieclaw, J., Agerbo, E., Mortensen, P.B., Bonde, J. P. Occupational risk of affective and stress-related disorders in the Danish workforce *Scandinavian Journal of Work, Environment & Health* 2005; 31 (5): 343-351

- Agerbo, E., Byrne, M., Eaton, W.W., Mortensen, P.B. Marital and labor market status in the long run in schizophrenia Archives of General Psychiatry 2004; 61: 28-33
- Byrne, M., Agerbo, E., Eaton, W.W., Mortensen, P.B. Parental socio-economic status and risk of first admission with schizophrenia Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology 2004; 39; 87-96
- Eaton, W., Mortensen, P.B., Agerbo, E., Byrne, M., Mors, O., Ewald, H. Coeliac disease and schizophrenia: population based case control study with linkage of Danish national registers BMJ 2004; 328(7437): 438-439
- Erlangsen, A. Risk of suicide among older people In: Tellervo, J. (ed). Suicide and old people: myths, knowledge and prevention 2004; 76-83
- Høyer, E.H., Olesen, A.V., Mortensen, P.B. Suicide risk in patients hospitalised because of an affective disorder: a follow-up study, 1973-1993 Journal of Affective Disorders 2004; 78 (3): 209-217
- Kessing, L.V., Agerbo, E., Mortensen, P.B. Major stressful life events and other risk factors for first admission with mania Bipolar Disorder 2004; 6(2): 122-129
- Nordentoft, M., Laursen, T.M., Agerbo, E., Qin, P., Høyer, E.H., Mortensen, P.B. Change in suicide rates for patients with schizophrenia in Denmark, 1981-97; nested case-control study. BMJ 2004; 329; 261-264
- Nordentoft, M., Laursen, T.M., Agerbo, E., Qin, P., Høyer, E.H., Mortensen, P.B. Udvikling i selvmordshyppigheden for patienter med skizofreni fra 1981-1997. [Parallelpublikation] Ugeskrift for Læger 2004; 166(50): 4602-4606
- Tsuchiya, K.J., Agerbo, E., Byrne, M., Mortensen, P.B. Higher socio-economic status of parents may increase risk for bipolar disorder in the offspring Psychological Medicine 2004; 34; 787-793
- Westergaard-Nielsen, N., Agerbo, E., Eriksson, T., Mortensen P.B. Mental illness: Gender differences with respect to marital status and labour market outcomes In: Marcotte DE, Wilcox-Gök V (eds.) Research of human capital and development. Vol. 15. The economics of gender and mental illness 2004; 73-94
- Agerbo, E. Unemployment and Suicide Journal of Epidemiology and Community Health 2003; 57(8): 560-561
- Agerbo, E. Risk of suicide and spouse's psychiatric illness or suicide: Nested case-control study. BMJ 2003; 327; 1026
- Byrne, M., Agerbo, E., Ewald, H., Eaton, W.W., Mortensen, P.B. Parental Age and Risk of Schizophrenia: A Case-Control Study Archives of General Psychiatry 2003; 60(7): 673-678
- Kessing, L.V., Agerbo, E., Mortensen, P.B. Does the impact of major stressful life events on the risk of developing depression change throughout life? Psychological Medicine 2003; 33 (7): 1177-1184
- Qin, P. The Relationship of Suicide Risk to Family History of Suicide and Psychiatric Disorder. Psychiatric Times 2003; 20 (13)
- Qin, P., Agerbo, E., Mortensen, P.B. Risiko for selvmord i forhold til tidligere selvmord og psykisk sygdom i familien. En nested case-kontrol-undersøgelse Ugeskrift for Læger 2003; 165:25
- Qin, P., Agerbo, E., Mortensen, P.B. Suicide Risk in Relation to Socioeconomic, Demographic, Psychiatric, and Familial Factors: A National Register-Based Study of All Suicides in Denmark, 1981-1997 American Journal of Psychiatry 2003; 160:765-772

Qin, P., Mortensen, P.B. The Impact of Parental Status on the Risk of Completed Suicide Archives of General Psychiatry 2003; 60:797-802

Tsuchiya, K..J., Byrne, M., Mortensen, P.B. Risk Factors in Relation to an Emergence of Bipolar Disorder: A Systematic Review Bipolar Disorder 2003; 5(4): 231-242

Agerbo, E., Nordentoft M., Mortensen, P.B. Familial, Psychiatric and Socioeconomic Risk-factors for Suicide in Young People British Medical Journal 2002; 325 (7355): 74-77

Agerbo, E., Nordentoft, M. og Mortensen, P.B. Selvmord blandt Unge - Familiemæssige, Psykiatriske og Socioøkonomiske Risikofaktorer. En Nested Case-Control-Undersøgelse Ugeskrift for Læger 2002; 164: 5786-5790

Byrne, M., Agerbo, E., Mortensen, P.B. Family History of Psychiatric Disorders and Age at First Contact in Schizophrenia: An Epidemiological Study British Journal of Psychiatry 2002; 181 (Suppl, 43): 19-25

Byrne, m., Agerbo,E., Mortensen,P.B., Socio-economic status and risk for first admission with schizophrenia: A Danish register-based study Schizophrenia Research 2002; 53 (3);52

Qin, P., Agerbo, E., Mortensen, P.B. Suicide Risk in Relation to Family History of Completed Suicide and Psychiatric Disorders: A Nested Case Control Study Based on Longitudinal Registers The Lancet 2002; 360: 1126-30

Afdeling: Center for Registerforskning, Aarhus Universitet

Titel: Autoimmune sygdomme blandt personer med sindslidelser og deres førstegradsslægtninge

Forskningsansvarlig: Preben Bo Mortensen, Professor, centerleder, dr.med.

Beskrivelse:

Tidsplan: 0104 - 1207

Publikationer: THE ASSOCIATION OF SCHIZOPHRENIA AND AUTOIMMUNE DISEASES: LINKAGE OF DANISH NATIONAL REGISTERS William W. Eaton, PhD; Majella Byrne, PhD; Henrik Ewald, DrMedSc; Ole Mors, PhD; Chuan-Yu Chen, PhD ; Preben Bo Mortensen, MD, DrMedSc in press American J of Psychiatry

Afdeling: Center for Registerforskning, Aarhus Universitet

Titel: Tidlige infektioner, andre miljømæssige og genetiske risikofaktorer for skizofreni, skizofrenilignende lidelser, samt bipolar affektiv sygdom og andre affektive lidelser

Forskningsansvarlig: Preben Bo Mortensen, Professor, centerleder, dr.med.

Beskrivelse: Undersøgelsen kombinerer kliniske interviews, registerdata, blodprøver inkl. perinatale blodprøver i et studie af samspillet mellem genetiske og andre risikofaktorer for svære sindslidelser

Tidsplan: 0103 - 1210

Publikationer: En artikel indsendt endnu ingen antaget.

APPENDIX D: OVERSIGT OVER DELTAGENDE PARTER I DEN DANSKE PSYKIATRIFORSKNING

Hospitalsafdelinger fordelt på amter

FREDERIKSBORG AMT

Psykiatrisk Sygehus, Dyrehavevej 48, 3400 Hillerød
Børne- og Ungdomspsykiatrisk Enhed FAC
Voksenpsykiatrisk Enhed
Psykiatrisk forskningsenhed

Helsingør Sygehus, Esrumvej 145, 3000 Helsingør
Psykiatrisk dagafsnit Helsingør

FYNS AMT

Sygehus Fyn Middelfart
Psykiatrisk afdeling, Østre Hougvej 70, 5500 Middelfart
Gerontopsykiatrisk afsnit, Middelfart Sygehus

Sygehus Fyn Svendborg, Vilhelmskildevej 1E, 5700 Svendborg
Rygforskningscentret

Odense Universitetshospital, Sdr. Boulevard 29, 5000 Odense C
Det børne- og ungdomspsykiatriske Hus
Center for Spiseforstyrrelser
Psykiatrisk afdeling P
Demensklubben
Endokrinologisk afdeling
Medicinsk afdeling
Nuklearmedicinsk afdeling OUH
Genetisk afdeling
Klinisk Kemisk Afdeling

Center for selvmordsforskning, Søndergade 17, 5000 Odense

Alkoholbehandlingscentret Fyns Amt, Bjergegade 15 C, 5000 Odense C

H:S

H:S Amager Hospital, Digevej 110, 2300 København S
Psykiatrisk afdeling

H:S Bispebjerg Hospital, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Bispebjerg Bakke 23, 2400 København NV
Psykiatrisk afdeling E
Center for Neuropsykiatrisk skizofreni forskning, Psykiatrisk afdeling E (i samarbejde med Københavns Universitet)

Liasonpsykiatrisk enhed, Psykiatrisk afdeling E
Institut for Sygdomsforebyggelse (samarbejde mellem Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet i
København, Hovedstadens Sygehusfællesskab samt Amtssygehusene)
Klinisk enhed for sygdomsforebyggelse
Børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling F
Kardiologisk afdeling Y

H:S Frederiksberg Hospital, Ndr. Fasanvej 57, 2000 Frederiksberg
Psykiatrisk afdeling

H:S Hvidovre Hospital, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Kettegård Allé 30, 2650 Hvidovre.
Psykiatrisk afdeling
Familieambulatoriet Hvidovre Hospital
MR afdelingen

H:S Rigshospitalet, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
GGK Børneafdelingen
Neurocentret, Neurologisk Afdeling, Hukommelseskliniken, afsnit 6702
Neurocentret, Psykiatrisk klinik
Sexologisk Klinik
Neuropsykiatrisk laboratorium Rigshospitalet
Psykiatrisk afdeling O
Center for Muskelforskning
Copenhagen Trial Unit
Neuroanæstesiologisk enhed
Neurobiologisk forskningsenhed

H:S Sct. Hans Hospital, Boserupvej 2, 4000 Roskilde
Retspsykiatrisk Afdeling
Biologisk forskningslaboratorium

KØBENHAVNS AMT

Amtssygehuset i Glostrup, Ndr. Ringvej 29-67, 2600 Glostrup
Børne- og ungdomspsykiatrisk center
Psykiatrisk Center Glostrup, Enheden for Psykoterapeutisk Uddannelse og Forskning,

Amtssygehuset i Gentofte
Psykoterapeutisk Center Stolpegård, Stolpegårdsvej 20, 2820 Gentofte
Lungemedicinsk afd. Y

Psykiatrisk Center Gentofte, Niels Andersens Vej 65, 2900 Hellerup

Psykiatrisk Center Ballerup, Ballerup Boulevard 2, 2750 Ballerup

Københavns Amts Special Ambulatorium (KASA), Ndr. Ringvej 69, Bolig 29-30, 2600 Glostrup
Center for sygdomsforebyggelse

NORDJYLLANDS AMT

Aalborg Psykiatriske Sygehus, Mølleparkvej 10, postboks 210, 9100 Aalborg
Enheden for psykiatrisk forskning
Psykoteraapeutisk Afsnit S14
Afdeling A, Børne- og ungdomspsykiatri
Afdeling S, Almen voksenpsykiatri
Retspsykiatrisk afdeling E

Brønderslev Psykiatriske Sygehus, Hjørringvej 180, postboks 183, 9700 Brønderslev
Den Psykiatriske Forskning i Nordjyllands Amt, Distriktsteam Y

Embedslægeinstitutionen for Nordjyllands amt

RIBE AMT

Sydvestjysk Sygehus, Finsensgade 35, 6700 Esbjerg

Psykiatrisk afdeling i Esbjerg , Gl. vardevej 101, 6715 Esbjerg N
Børnepsykiatrisk afdeling
Psykiatrisk afdeling

RINGKJØBING AMT

Herning Sygehus, Gl. Landevej 61, 7400 Herning
Psykiatrisk afdeling Herning
Pædiatrisk afdeling

Holstebro sygehus, Lægårdvej 12, 7500 Holstebro
Psykiatrisk afdeling Holstebro
Psykiatrisk ambulatorium

ROSKILDE AMT

Roskilde Amts Sygehus, Køgevej 7-13, 4000 Roskilde
MR-afsnittet
Neurologisk afdeling

Roskilde Amtssygehus i Fjorden, Psykiatrisk Sygehus, Smedegade 10-16, 4000 Roskilde
Børne- og ungdomspsykiatrisk afsnit, Roskildevvej 7-13, 4000 Roskilde
Distrikt Nord
Distrikt Midt

STORSTRØMS AMT

Psykiatrien i Storstrøms amt, Færgegårdsvej 15, 4760 Vordingborg
Uddannelses-, udviklings- og forskningsafdelingen, Færgegårdsvej 15, 4700 Vordingborg
Klinik for Psykoterapi og Supervision, Ekspertisecentret, Oringe, 4760 Vordingborg
Center for Selvmordsforebyggelse, Ekspertisecentret, Oringe, 4760 Vordingborg

SØNDERJYLLANDS AMT

Augustenborg Sygehus, Storegade 2, 6440 Augustenborg.
 Almenpsykiatrisk Afdeling i Haderslev
 Gerontopsykiatrisk afdeling i Haderslev

Psykiatrien i Sønderjyllands amt

VEJLE AMT

Fredericia og Kolding sygehuse, Skovvangen 2-8, 6000 Kolding
 Psykiatrisk afdeling

Horsens Sygehus, Sundvej 30, 8700 Horsens
 Psykiatrisk afdeling

VESTSJÆLLANDS AMT

Epilepsihospitalet i Dianalund, Laboratoriet, Kolonivej 1, 4293 Dianalund

Holbæk Sygehus, Smedelundsgade 60, 4300 Holbæk
 Psykiatrisk afdeling

Psykiatrisk Center, Kolonivej 15, 1., 4293 Dianalund

VIBORG AMT

Psykiatrien i Viborg Amt, Psykiatiledelsen, Psykiatrisk kontor, Viborg Amt, Skottenborg 26, 8800
 Viborg
 Forskningsenheden

Psykiatrisk Sygehus, Søndersøparken 1, 8800 Viborg
 Daghus Viborg

ÅRHUS AMT

Psykiatrisk Hospital, Århus Universitetshospital, Skovagervej 2, 8240 Risskov
 Center for Psykiatrisk Grundforskning
 Afdeling Syd
 Afdeling Nord
 Center for evaluering
 Gerontopsykiatrisk Afdeling D
 Team For Misbrugspsykiatri
 Afdelingen for Psykiatrisk Demografi
 Biologisk Forskningsenhed
 Forskningsenheden for affektive sygdomme

De Psykiatriske Specialklinikker, Klinik for angst og personlighedsforstyrrelser, Tretommervej 1,
 8240 Risskov

Lokalpsykiatrisk Center Djursland, Rønde City Center, Hovedgaden 61-63, 8410 Rønde.
 Lokalpsykiatrisk Center Århus Nord, Børglumvej 5, 8200 Århus N

Medical Research Laboratories and Institute of Experimental Clinical Research
 Department of Clinical Physiology and Nuclear Medicine

Børne-og ungdomspsykiatrisk hospital Risskov, Harald Selmers Vej 66, 8240 Risskov
Center for spiseforstyrrelser

Århus Sygehus, Nørrebrogade 44, 8000 Århus C
Forskningsenheden for funktionelle lidelser og psykosomatik
Neurologisk afdeling F
PET center
Smerteforskningscenter og smerteklinik
Neuroradiologisk forskningsenhed

Skejby Sygehus, Brendstrupgårdsvej 100, 8200 Århus N
Perinatal Epidemiologisk Forskningsenhed
Center for sjældne handicap

Danish University Antidepressant Group (i samarbejde med Nordjyllands amt)

FORSKNINGSINSTITUTIONER UDENFOR SYGEHUSENE

Medicinske universitetsafdelinger

Københavns Universitet
Farmakologisk Institut, Neuropsykiatrisk Laboratorium, Panum Instituttet Blegdamsvej 3 2200
København
Panum Instituttet
Laboratoriet for molekylær neuropatologi
Neuropsykiatrisk laboratorium
Center for Pharmacogenomics
Biostatistisk afdeling, Institut for folkesundhedsvidenskab

Syddansk Universitet
Klinisk Institut
Klinisk farmakologi
Retsmedicinsk Institut
Det Danske Tvillingeregister, Afd. for Epidemiologi
Institut for Sundhedstjenesteforskning
Medicinsk Bioteknologisk Center

Århus Universitet
Socialmedicinsk institut
Institute of Clinical Medicine
Retsmedicinsk Institut
NANEA, Institut for Epidemiologi
Forskningsenheden for almen praksis
Institut for Biostatistik

Ikke-medicinske Universitetsafdelinger

Aalborg Universitet
- Institut for Kommunikation

Danmarks Farmaceutiske universitet

Danmarks Pædagogiske universitet, Tuborgvej 164, 2400 København NV

Danmark Tekniske Universitet
IMM

Københavns Universitet
Institut for Antropologi, Frederikssholms Kanal 4, 1220 København K
Department of Forensic Chemistry, Frederik V's Vej, 2100 København
Institut for biokemi og genetik
Institut for Idræt
Subjektivitetscentret
Psykologisk Institut

Statens institut for Folkesundhed

Århus Universitet
Center for Registerforskning, Det samfundsvidenskabelige fakultet, Tåsingevej 1, 8000 Århus C
Center for Rusmiddelforskning, Købmagergade 26 E, 2., 1150 København K
(Københavnerafdelingen)
The water and Salt Research Center
Filosofisk institut
Psykologisk Institut
Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik
Institut for kommunikation

Roskilde Universitetscenter
Institut for Uddannelsesforskning
Kommunikation

UDENLANDSKE INSTITUTIONER

Section of Geriatric Psychiatry, Central Hospital of Rogaland, Stavanger, Norway

Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet i Trondheim

Barn- og ungdomspsykiatrisk afdeling, Trondhjem

Psykiatrisk afdeling. Lanssygehuset, Torshavn

Rogaland Psykiatriske Sykehus, Norge

Ullevål Sykehus, Norge

Ullevål Universitets Hospital (NO)

Statens senter for børne- og ungdomspsykiatrisk forskning, Oslo

Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling, Uppsala Universitet

Barn- ungdomspsykiatrisk mottagning, Göteborg

Karolinska Institut (SE)

Institut for psykiatri, Lunds Universitet

Oulu Universitet, Finland

Central Child Psychiatry and social Pediatrics, Vilnius, Litauen

Erasmus University Rotterdam, Holland

Institute of Psychiatry UK

Yale Psychiatric Institute, New Haven USA

Yale Child Study Center, Yale, USA

University of Kentucky

Department of Mental Health, School of health and Social Sciences, Middlesex University, London

Department of Psychiatry, Cambridge University

Department of Neuroscience, University of Pennsylvania, USA

Department of Psychiatry, Dundee University, Dundee

CDC, USA

Medicon Valley Academy

Saõ Paulo Universitet (BR)

Lausanne Universitetshospital (CH)

Department of Child and Adolescent Psychiatry, Institute of Psychiatry, London UK

Centre for Nephrology, Royal Free & University College Medical School, London, UK

Laboratoire de recherche de l'EPS Maison Blanche, Paris

Nordisk ADHD forskerforum

WHOQOL-gruppen (25 lande)

WHO Genève

CAD, IP UK

PRIVATE FIRMAER

Medicinalfirmaet Lilly

Lundbeck A/S

Novartis

Organon

Bristol Meyers Squib

Janssen Cilag

Rambøll Management
Lundbeck Pharma AS, Danmark

PRAKTISERENDE LÆGER ELLER PSYKOLOGER

Psykolog Lone Grann
Psykolog Lene Seeberg
Psykolog Dorthe Jensen
Psykolog Per Lindsø Larsen
Psykolog Karen Pallesgaard Munk
Speciallægerne Falkoner Allé 112, Frederiksberg

ØVRIGE

Alzheimerforeningen

Forsknings Center for Forebyggelse og Sundhed

Statens Serum Institut, Artillerivej 5, 2300 København S

Sundhedsafdelingen Københavns Amt

Sundhedsministeriet

Styrelsen for social service

Arbejds miljøinstituttet

Centre for Clinical and Basic Research

Center for Udvikling og Uddannelse, Soldalen 8, 7100 Vejle

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, Århus Kommune

DemensCafé, MarselisborgCentret (bygning 20), P.P. Ørumsgade 11, 8000 Århus C

Forsorgshjemmet Skovvang, Herningvej 74, 7500 Holstebro

Depressionsforeningen

BupBasen

Det nationale skizofreniprojekt